

LJUBLJANA - Jutri srečanje Koordinacijskega odbora dveh vlad

Ministri Slovenije in Italije pred zahtevnimi nalogami

Zunanja ministra Žbogar in Frattini se bosta srečala s predstavniki manjšin

LJUBLJANA - Na Brdu pri Kranju bo jutri popoldne potekalo 2. zasedanje Koordinacijskega odbora ministrov med Italijo in Slovenije. Ustanovitev Koordinacijskega odbora ministrov, pristojnih za zunanje zadeve, gospodarstvo, energetiko, okolje, infrastrukturo, promet, kmetijstvo, univerze in znanstveno raziskovanje, izhaja iz Memoranduma o sodelovanju med obema vlada, podpisanega 14. maja 2007 v Bruslju. Takrat je bil v Italiji na oblasti Romano Prodi, v Sloveniji pa Janez Janša.

Memorandum predvideva okrepljeno sodelovanje med državama. Koordinacijski odbor bosta vodita ministra za zunanje zadeve, slovenski zunanj minister Samuel Žbogar in italijanski zunanj minister Franco Frattini. Jutrišnje zasedanje Koordinacijskega odbora ministrov na Brdu pri Kranju bo drugo srečanje predstavnikov obeh držav s posameznih resorjev. Prvo zasedanje je potekalo 8. septembra 2008 v Rimu.

Pavšič in Štuka sta se srečala z ministrom Žbogarjem in Žekšem BOBO

Jutrišnje srečanje prvič vključuje tudi sestanek predstavnikov Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko in Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po

svetu s pristojnimi sogovorniki na italijanski strani. Novost predstavlja tudi srečanje obeh zunanjih ministrov s predstavniki slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v

Sloveniji. V okviru zasedanja se bodo na ločenih sestankih srečali ministri, ki vodijo sorodne resorce. Sledilo bo plenarno zasedanje, kjer bo ministri poročali o teh srečanjih, podpis skupne izjave, tiskovna konferenca in delovna večerja.

Slovenska manjšina je na svoje probleme pred jutrišnjim srečanjem opozorila tako zunanjega ministra Žbogarja, kot ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekaša, ki bo danes v delegaciji slovenske vlade. Predsednika SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi Pavšiča sta si bila enotna v pričakovanju, da bo zasedanje na Brdu razčistilo odprtva vprašanja med državama, ki jih je trenutno kar nekaj. Začenši s problemom plinskega terminala pri Žavljah in tistega v Tržaškem zalivu. To je bila tudi ena od tem septembarskega obiska predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja v Rimu, kjer se je ustal s Silviom Berlusconijem in z zunanjim ministrom Frattinijem.

Umrl zgodovinar Karl Stuhlpfarrer

DUNAJ – V bolnišnici na Dunaju je umrl Karl Stuhlpfarrer, predstojnik oddelka za sodobno zgodovino na celovski univerzi, soorganizator Poletne šole v Bovcu in zavzet zagovornik enakopravnosti manjšin, še posebej koroskih Slovencev. Stuhlpfarrer, ki je moral poleti zapustiti Celovec zaradi zdravljena na Dunaju, je klonil zahrbni bolezni. Skoraj točno pred dvema letoma, ko je konec novembra prejel skupno z varuhinjo človekovih pravic Terezijo Stošić Rizzijevo nagrado za leto 2007, je ponovno izrazil željo, da bi bili koroski Slovenci bolj samozavestni, pri svojem delu pa je spoznal, da mora biti človek vztrajen. (I.L.)

Nova smučarska sezona z dražjimi kartami

CELOVEC - 27. novembra se bo na Koroškem v skoraj vseh smučarskih centrih začela nova zimska sezona. Povprečno se bodo cene za dnevne vozovnice zvišale za dva odstotka. Najdražje bodo dnevne smučarske karte na Mokrinah, v Bad Kleinkirchheimu in Heligenblutu: stale bodo kar 39 evrov. Žičničarji so podražitve na tiskovni konferenci v Celovcu utemeljili z investicijami v izboljšanje vlečnic in smučarskih prog. Skupno so po njihovih navedbah za te namene investirali 25,5 milijona evrov. (I.L.)

Na koroških cestah letos za tretjino manj mrtvih

CELOVEC - Na koroških cestah se je v prvih desetih mesecih leta 2009 zmanjšalo smrtnih žrtev za 32. To je za tretjino manj kot v enakem obdobju lani. To je razvidno iz poročila, ki ga je objavil prometni klub Austria. Podobno pozitivno bilanco so zabeležili tudi na Tirolskem, kjer se je število smrtnih žrtev med januarjem in oktobrom 2009 zmanjšalo za 32 odstotkov, medtem ko je na Salzburškem naraslo za 40 odstotkov na 196 smrtnih žrtev. Skupno je na avstrijskih cestah letos umrlo 529 ljudi, za 42 manj kot v enakem obdobju lani. Najpogosteji vzrok za hude prometne nesreče je sleg kot prej prehitra vožnja. (I.L.)

Na Žlebeh rešili skupino tržaških jamarjev

TRBIŽ - Trije jamarji iz Trsta so se včeraj popoldne znašli v težavah na gori Počib, v neposredni bližini počitniškega naselja na Žlebeh. Več dni so na gori raziskovali jamo, ob izhodu pa jih je po poročanju deželnega radija RAI presenetil zapadli sneg, ki je trojici zaprl pot. Z dokajno težavo so jih dohiteli in spravili na varno gorski reševalci ter finančni stražniki, v akciji se je vključil tudi helikopter civilne zaščite.

Premieri v Kosovelovem domu je sledil pogovor z ustvarjalci filma KROMA

TRST - Vodja Unije Istranov vztraja pri absurdni polemiki

Lacota je gledal drug film...

Trst je naš! po njegovem ni satira, temveč skrbno prirejena politična operacija

predstavitve pojavili napisi Trst je naš! in tudi Celovec je naš!

V prejšnjih dneh, torej pred petkovo sežansko premiero, so se v zvezzi s filmom, ki ga seveda niso videli, oglašali številni tržaški politiki. Podatnik na okoljskem ministrstvu Roberto Menia je poudaril, da je film »apologija komunističnih pokolov« in da predstavlja »titovsko nostalgijsko«, ki Sloveniji nikakor ne dela časti. Za predsednika euzlskega združenja Venezia Giulia-Dalmazia Lucia Totha, pa bi se morali izogniti parodijam o tragedijah, ki so se v Julijski krajini zgodile leta 1945.

Po mnenju tržaškega župana Roberto Dipiazze film Trst je naš! potrjuje, da je slovenska demokracija še zelo mlada in nekoliko manj evropska od italijanske. Po mnenju tržaškega poslanca Demokratske stranke Ettoreja Rosata pa je treba paziti, da se to, kar je lahko študentovska šala, ne spremeni v politični dogodek. In to se v Sežani, klub Lacoti, gotovo ni zgodilo.

Vodja euzlske zveze vztraja, da gre za skrbno prirejeno mahinacijo AGRTF in RTV Slovenija. Vse to naj bi sodilo v daljnoročni načrt splošnega oživljavanja »titovske epopeje«, ki ga Slovenija izvaja ne samo v Julijski krajini, temveč tudi v južni avstrijski Koroški, kjer je Lacota - kot znano - dobrodrušen gost tamkajšnjih nacionalistov. Kot primer tega dobro premljenega »projekta« navaja nedavno

imenovanje Titove ulice v Ljubljani. Lacota je zgrožen nad tistimi (ne vem, kje je to bral ali slišal...), ki so nanek način diplomskega filma Žige Virca Trst je naš! povezali s svetovno uspešnico Roberta Benignija La vita è bella (Življenje je lepo).

Lacota tudi sporoča, da je v zvezzi s filmom in s kampanjo Unije Istranov dobil več pisem s strani slovenskih družin, ki naj mu bi izrazile podporo in solidarnost v zvezzi s tem filmom. Končno še ugotavlja, da so se na Krasu prav ob priložnosti sežanske

SEŽANA - Premiera »spornega« filma Trst je naš!

Ironija o naši polpretekli zgodovini

Partizanski komandir France dejansko patetičen jugonostalgik - Nepotrebne polemike propaganda za film

SEŽANA - Petkova svetovna premiera kratkega igranega filma Žige Virca z naslovom Trst je naš!, ki se je zgodila v Kosovelovem domu v Sežani, je po vseh pričakovanih požela popoln uspeh. Kot smo na kratko že poročali v včerajšnji izdaji našega dnevnika, je občinstvo do zadnjega sedeža napolnilo veliko dvorano sežanskega kulturnega hrama. Organizatorji so se zato odločili, da bodo film ponovili še danes in v torek, vse ponovitve pa so bile že na sredini tedna povsem razprodane.

K veliki odmewnosti filma so najbrž pripomogle tudi polemike, ki jih je pred dnevi načel predsednik Unije Istranov Massimiliano Lacota, ki je o diplomatskem delu Žige Virca dejal, da širi rasno nestrnost in odpira stare zgodovinske rane. Pri opravljanju zunanjopolitičnih poslov pa je zmotil samega ministra Franca Frattinija. Najboljši dokaz, da temu še zdaleč ni tako, je bila petkova projekcija, ki je otvorila premierno predstavitev kratkometražca.

V sedemindvajset minut trajajočem filmu se namreč skoraj irealno prepletata zgodovinsko in sodobno dogajanje, veliko pa je tudi ironije na račun naše polpretekle zgodovine. Partizanski komandir France je namreč že skoraj patetičen jugo- in titonostalgik, ki s skrbnostjo čuva partizansko pokrivalo, katerega mu je podaril oče, in sicer tedaj, ko je mal France prvič prestopal šolski prag. Samoklicani partizanski komandir enavdajsetega stoletja namreč vsem po vrsti razlagajo izvor svoje titovke, saj naj mu bi oče tedaj dejal, da se vojne za osvoboditev Trsta ne sme nikoli pozabiti. Med postrojene in za boj pripravljene partizane se z Renaultom večkrat pripelje Francetova žena Marija in ga odpelje domov, saj dela na kmetiji ne primanjkuje. France pa se zaplete v spor tudi s prijateljem in policijskim komandirjem Branetom, ki izvršuje svojo službeno dolžnost in zagotavlja javni red in mir.

Oblast je namreč prepovedalaigranje z orožjem, saj na obisk v državo prihaja sam ameriški predsednik Barack Obama. Skoraj irealen je napad partizanov novega devetega korpusa, oboroženih z manevrsko municijo, na patruljo slovenske policije, ki hoče Franceta aretrirati, potem ko ta inscenira spopad z nemško enoto. France tovora hči tedaj s konjem pridrvi v sre

Primož Sturman

ŠPETER - Začetek letošnjih Beneških kulturnih dnevov

Benečani odkrivajo svojo zgodovinsko dediščino

Pobude so sad zamisli Giorgia Banchiga - Srečanje s slovenskima arheologoma

ŠPETER - S predavanjem slovenskih arheologov Matije Turka in Mihe Mlinarja o izkopanah iz kamene, bronaste in železne dobe v Posočju, Nadiških dolinah in okolici ter predvajanjem slovenskega kratkega igrano-dokumentarnega filma Dan prve piščali, ki ga je predstavil eden od nastopajočih, raziskovalec Giuliano Bastiani, so se v Špetru začeli letošnji Beneški kulturni dnevi. Ciklus kulturnih srečanj je drugo leto zapored pod pokroviteljstvom Občine Špeter in Pokrajine Videm prireja Inštitut za slovensko kulturo, ki je prevzel dediščino Študijskega centra Nediža, ki je Beneške kulturne dneve pred tem prirejal med leti 1973 in 1992 (skupno je bilo izvedb 17). Če so bila lanska predavanja posvečena slovenskemu jeziku in njegovemu razvoju, slovenskim narečjem, dvojezičnosti, identiteti in vplivu, ki ga imajo manjšinski jeziki na razvoj teritorija, je naslov letošnjih večerov Odkrivajmo našo zgodovino, zamislil pa si jih je zgodovinar in urednik štirinajstdnevnika Dom Giorgio Banchig.

Po uvodnem pozdravu predsednice Inštituta za slovensko kulturo Brune Dobrobohl in predstavitvi programa letošnjih Beneških kulturnih dni je bil na vrsti Matija Turk, arheolog iz Ljubljane, ki je stevilnemu občinstvu v špetskih občinskih dvorani s pomočjo fotografij pripovedoval predvsem o izkopavanh v jami Divja baba nad dolino Idrijce v cerkljanskem hribovju, ki so se zaključila pred desetimi leti. Jama je bila predvsem brlog jamskega medveda, zlasti samic z mladiči, našli pa so tudi sledi pračloveka, neandertalca, ki je v njej živel približno 40.000 let pred našim štetjem, najstarejši ostanki pa so stari celo 120.000 let. Treba je bilo kopati celo 12 metrov v globino, da so jih našli. Ob fosiliziranih dlakah medvedov (gre za prvo tako odkritje v Evropi) so bili v jami tudi ostanki kosti, celih medvedov lobanji pa je bilo zelo malo, ker so po vsej verjetnosti neandertalci razbijali medvedove lobanje, zato da so se hranili z možgani.

V jami so izkopali tudi kamnito orodje. Najbolj pomembna najdba pa je koščena piščala, ki naj bi jo neandertalski človek izdelal iz stegnenje mladega medveda približno 50.000 – 60.000 let pred našim štetjem, kar pomeni, da je najstarejša piščala na svetu. Turk je spregovoril tudi o polemiki, ki se je razvila v zvezi s piščaljo, saj je marsikateri raziskovalec dvomil, da jo je res izdelal človek, vendar je potem madžarsku raziskovalcu uspelo dokazati, da je to mogoče.

Ljubljanski arheolog je ob koncu predstavljal še mezolitska najdišča v Krnskem pogorju, v katerih so našli precej ostankov orožja in dokaze, da se je takrat človek preživil predvsem z lovom. Miha Mlinar je prav tako s pomočjo fotografiskih posnetkov opisal najpomembnejša najdišča v Posočju in Nadiških dolinah ter okoliši Čedad, v katerih so našli ostanke iz bronaste in železne dobe. Z arheološkega vidika je za bronasto dobo najbolj zanimiva okolica Mosta na Soči, kjer so našli tudi ostanke stavbe, ki takrat še ni imela kamnitih temeljev. Bila je enoprostorna in pokrita s slamom. V Posočju in okolici pa je podobnih najdišč več, do nekaterih najdb pa je priskočilo slatko. To velja tudi za nakit, ki so ga našli med iskanjem ostankov iz 1. svetovne vojne, in s katerim jim je uspelo rekonstruirati bogato žensko nošo. Pri Mostu na Soči so izkopali veliko ostankov tudi iz starejše železne dobe.

Med najdišča, kjer so izkopali ostanke tako imenovane svetolucijske kulturne skupine, pa sodi tudi nekropola v Špetru. Največ grobov, celo 6500, pa je bilo izkopanih pri Mostu na Soči, bivši Sv. Luciji ob Soči (od tod tudi ime skupine), ki velja za največje najdišče železne dobe v Srednji Evropi. Arheologi so odkrili ostanke hiš, ki so že imele kamnite temelje, bile so pa lesene, imele drenažne zdidove in so bile večprostorne. Našli so ostanke delavnic, ki so se stavljale neke vrste staro obrtno cono, pa tudi bivalnih prostorov. Orodje, orožje in nakit, ki so ga našli v grobiščih (pokojne so sezgali), pa so dokaz, kako so v Posočju živeli do prihoda Rimjanov. Obstajajo dokazi o stikih, ki so jih imeli z grško kulturo, nekatere najdbe pa so v bistvu unikat v sve-

Posnetka s prvega srečanja letošnjih Beneških kulturnih dnevov

NM

tovnem merilu (posebne oblike fibul). Le 3 kilometre od Mosta na Soči pa je najpomembnejše najdišče s časa mlajše železne dobe (1. - 4. stoletje pr. Kr.). Gre za Idrijo pri Baču, kulturna skupina pa nosi zato ime idrijska. Ob orožju so našli veliko poljedelskega orodja, kar dokazuje, da je imelo poljedelstvo v takratnem gospodarstvu pomembno vlogo.

Večer se je zaključil z ogledom filma Dan prve piščali, ki ga je predstavil Giuliano Bastiani, ki v njem tudi igra. Jedro pripovedi predstavlja naključno odkritje nekega dečka, ki je v stikanju za hrano pihnil v navrtano kost in s tem ustvaril zvok, prikazuje pa v bistvu, kako so živeli praljudje in predstavlja verodostojno vzpostavitev okolja in starejše-kamenodobne kulture. Film je bil posnet v gozdovih kraške planote.

T. G.

MANJŠINA - Stališče krovne organizacije

Vodstvo SKGZ načelno podpira izhodišča za premostitev hude finančne krize SSG

TRST - Deželno tajništvo Slovenske kulturno gospodarske zveze je v petek v Trstu obravnavalo vrsto aktualnih tem, ki zadevajo zdajšnji položaj slovenske narodne skupnosti; od vprašanja reševanja krize Slovenskega stalnega gledališča do jutrišnjega italijansko-slovenskega medvladnega srečanja v Ljubljani, katerega se bosta udeležila tudi predsednika obeh krovnih organizacij, Rudi Pavšič in Drago Štoka.

Posebej je tajništvo SKGZ obravnavalo izhodišča zadnjega deželnega kongresa, ki se je opredelil za ustanovitev posebnih delovnih skupin, ki bodo obravnavale nekatere za manjšino

osrednje problematike. Vodstvo krovne organizacije se je sestalo s koordinatorji delovnih skupin Marijem Lavrenčičem (izvajanje zaščitnega zakona, javne uprave in teritorij), Ksenjo Dobrila (štavstvo), Suzano Pertot (uvajevanja jezikov), Nives Košuto (kulturni in medkulturni dialog) in Matejko Grgić (izobraževanje), da bi se dogovorili o sestavi posameznih skupin ter o njihovih programskih opredelitevah. V posamezni skupini bodo sodelovali izvedenci za posamezna področja iz tržaške, goriške in videmske pokrajine. Za koordinacijo vseh skupin bo skrbel deželnini tajnik Ljubo Semolič.

V Zvezni s krizo Slovenskega stalnega gledališča SKGZ načelno podpira izhodišča, ki sta jih v eksperziji zapisala izvedenca Marija Marc in Stefano Manzoni. Na tajništvu so se zaustavili pri nekaterih poglavjih eksperzije, ki bi jih veljalo nadgraditi in boljše doreći. O tem bo tekla poglobljena razprava med vodstvi obeh krovnih organizacij, ki bo v torek dopoldne v Gorici pred odločilnim srečanjem omilja obeh krovnih, tržaške Občine in Pokrajine in Dežele FJK, ki ga je tržaški prefekt sklical za sredo pooldne.

Vodstvo SKGZ je z zadovoljstvom vzel na znanje, da se je deželna posve-

tovalna komisija, ki jo vodi odbornik Roberto Molinaro, opredelila v smer priznanja Inštituta za slovensko kulturo iz Špetra, ki naj bi bil vključen med primarne ustanove. S tem in zvezi je SKGZ mnjenja, da bi bilo potrebno boljše doreči kriterije, ki opredeljujejo primarne ustanove ter racionalizirati sistem financiranja izredno velikega števila manjših organizacij. V tem smislu bi bilo primerno zaupati to skrb osrednjim kulturnim in športnim krovnim organizacijam (ZSKD, SP, ZSKP in ZSSDI), v okviru katerih deluje velika večina društev, ki prejemajo manjše prispevke iz zaščitnega zakona.

ISTRA - Referendum

Danes v Kopru vlada volilni molk

KOPER - Referendumská kampanja pred današnjimi referendumi o ustanovitvi novih občin na območju Mestne občine Koper in dela občine Trebnje na Dolenjskem se je končala opolnoči. Do zaprtja volišč danes ob 19. uri je tako prepovedana vskršna dejavnost, katere namen bi bil vplivati na odločanje volilnih upravičencev pri glasovanju. Posamezniki, ki bi zaznali kršitve volilnega molka, lahko to sporočijo dežurni službi ministrstva za notranje zadeve na telefonsko številko 080 12 00.

V Mestni občini Koper bodo danes ugotavljali voljo tamkajšnjih prebivalcev za delitev na štiri nove ob-

čine in posebej voljo Ankarančanov za samostojno občino.

»Dovolj nam je nemoči, s katero se pri načrtovanju posegov v prostor soočamo kot krajevna skupnost,« pojasnjuje stališče pobudnikov za ustanovitev občine Ankaran vodja pobude Gregor Strmčnik.

Koprski župan Boris Popovič pa upa, da bo »danes zmagala razsodnost in bodo ljudje ostali v taki občini, kot je sedaj«. Kot pravi, je referendum v koprski občini popolnoma nepotrebno, saj občani o razdelitvi občine tokrat odločajo že četrtek. Volilna kampanja je bila še kar živahnja in tudi polemična.

Martinovo 2008

In še druge na:

www.prosecco-prosek.com

PIRANSKI ZALIV

Protest in skoraj incident

UMAG - V Piranskem zalivu se je včeraj dopoldne zbrala večja skupina hrvaških ribiških čolnov, ki so se razporedili v linijo in spustili nekaj signalnih raket. Približno uro kasneje so se obrnili. Ribiči iz Umaga naj bi protestirali proti arbitražnemu sporazumu med Slovenijo in Hrvaško. S Policijske uprave Koper so sporočili, da je protest izvedla skupina hrvaških državljanov na približno tridesetih plovilih. Čolni, ki so pluli iz smeri Savudrije proti Piranu, so se po navedbah policije na polovici zaliva obrnili proti Italiji ter kmalu zatem nazaj proti Hrvaški. Za shod, ki ga je organizirala hrvaška novinarka, niso imeli ustreznih dovoljenj v skladu s slovensko zakonodajo.

Eno od plovil je na sredi Piranskega zaliva obrnilo proti ustju reke Dragonje in nadaljevalo s protestnim shodom, tudi tako, da so v more spustili ribiške plavajoče signale, na katerih so bile nameščene manjše hrvaške zastave. V tem trenutku je posredovala slovenska policija, in sicer posadka plovila P111, ki je posadko hrvaškega plovila, na katerem je bila tudi organizatorka protesta, opozorila na kršitve slovenske zakonodaje s področja javnih zbiranj ter jih pozvala, da zapustijo območje, ki ga nadzira slovenska policija.

V tem času se je bližini nahajalo tudi plovilo hrvaške policije. Tudi njihovo posadko so slovenski policisti pozvali, da zapusti območje, ki ga nadzira slovenska policija. Opozorilo oz. poziv sta hrvaški posadki upoštevali in zapustili območje. (STA)

TRST - Udeleženci Svetovnega pohoda za mir in nenasilje doživeli topel sprejem

V krajih, ki so spoznali veliko zla, še posebej pomembna vrednota sožitja

Pohodnike so predstavniki uprav pozdravili pri Fernetičih, na Opčinah, v Narodnem domu in na Velikem trgu

Na sliki levo:
množica na
openski Škavenci
Na sliki desno: v
tržaškem
Narodnem domu
Spodaj levo:
koncert v
Prosvetnem domu
Spodaj desno:
pohodniki po
tržaških ulicah

KROMA

Udeleženci Svetovnega pohoda za mir in nenasilje so včeraj dosegli popoldne končno prispevali na Tržaško, ki je predstavljala prvo etapu italijanskega dela pohoda, ki se je sicer začel že pred časom na Novi Zelandiji oz. v Istanbulu. Pohodniki, ki bodo že danes nadaljevali pot proti Gradisču, Avianu in Vicenzi, so včeraj okoli 9. ure prispevali najprej v Sežano, kjer je potekal sprejem na županstvu, nato so - sicer ne paš, ampak z avtobusom - prečkali nekdajno mejo na Fernetičih in prispevali na Opčine, kjer so jih na Škavenci številni prisotni sprejeli s prisrčnim aplavzom.

Omeniti velja, da je imela včerajšnja openska slovesnost svoj uvod, za katerega so poskrbeli številne krajevne in druge organizacije ter šole, katerih člani so se zbrali pri nekdajnem mejnem prehodu na Fernetičih, kjer je prisotne pozdravil repentinarski župan Marko Pisan, otroci pa so oblikovali živ simbol miru. Sledil je »mini-pohod« od Fernetičev do Opčin, med katerim so se ustavili na Pikelcu pri obležju, ki spominja na ustrelitev 71 talcev s strani nemškega okupatorja leta 1944. Tragični dogodek je prisotnim orisal Riccardo Goruppi, sledila je minuta molka v spomin na žrtve, nakar je spreved nadaljeval svojo pot do Škavence, kjer je potekal osrednji del programa, ki so ga ob povezovanju Marine Colombo in Elene Giuffrida s petjem in recitacijami oblikovali učenci in dijaki krajevnih vrtcev, osnovnih in nižnjih srednjih šol s slovenskim in italijanskim učnim jezikom.

Pozdravni nagovor v treh jezikih (italijansčini, slovenščini in angleščini) je imel predsednik rajonskega sveta za Vzhodni Kras Marko Milkovič, ki je opozoril na večkrat trpko zgodovino naših obmejnih krajev, zaradi katere se lahko mirno trdi, »da prebivalci te zemlje dodobra poznavajo pomen besede MIR, četudi še vedno obstajajo mrke sile, ki neutrudno spletka proti njemu,« je dejal predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta, ki je še opozoril, da vojno in nasilje krepita ignoranca in nizka raven kulture, zato je treba nove generacije učiti, kako se skrbi za mir in se ga ohranja, saj je to najdragocenejša stvar, ki jo je težko dosegeti in se teže ohraniti: »Spoštovanje drugih ljudi in drugih kultur je temeljni kamen, s katerim lahko zgradimo mir,« je zaključil Milkovič.

Spoštovanje drugih pa je težko dosegiti, če ne spoštuješ najprej sebe, svojega naroda, jezika, kulture in zgodovine, je v svojem posegu poudarila ravateljica openskega didaktičnega ravateljstva in Nižje srednje šole Srečka

Kosovela Marina Castellani, za katero ima prav šola izredno pomembno vlogo pri vzgoji k medsebojnemu spoštovanju, prav tako pa ne sme prikrivati, da v svetu še divijo vojne, ljudje umirajo zaradi pomanjkanja, da veliko otrok ne hodi v šolo, ne ve, kaj pomeni imeti starše in nima brezskrbnega otroštva: »Tudi za te otroke smo danes tu, za vse tiste, ki živijo na vojnih območjih, v strahu in trpljenju, za vse tiste, ki se borijo za svobodo in so jim odvzete osnovne pravice, za vse tiste, ki jim je odvzeto vsako dostojanstvo,« je dejala ravnateljica. Dobrodošlico pohodnikom je izrekel tudi openski župnik Franc Pohajščak, ki je prisotni pozval, naj se zavedajo, da so pričevalci miru, graditelji nenasilja in zaljubljeni v mir.

Dogajanje na Opčinah, ki ga je dodatno obogatila prisotnost gojencev Zavoda združenega sveta iz Devina in maroncev, je sklenil predstavnik pohodnikov, Britanec Tony Robinson, ki se je zahvalil za sprejem, predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, župan občine Brtonigla Doriano Labinjan, Aurelio Juri in vrsta drugih upraviteljev, tudi iz obmejnih regij Slovenije in Hrvaške.

Pohodnike je s svojim nastopom najprej pozdravil medverski pevski zbor pod vodstvom dirigenta Fabia Nossala, ki ga sestavljajo pevci krščanske, židovske, muslimanske in drugih ver. V znak sožitja ljudi različnih verskih prepričanj je zbor zapel več pesmi različnih ver in narodov. O pomenu miru v svetu je nato spregovoril univerzitetni profesor Federico Della Valle, ki je govoril tudi v imenu tržaške univerze kot sopokrovitelja pobude. Izrekel je odločno nasprotovanje vsem vojnam, od Iraka do Afganistana in Pakistana ter obsodil politike držav, ki vojaškim proračunom namenajo vse več sredstev.

Predsednik združenja Danilo Dolci, enega od pobudnikov manifestacij ob prihodu Svetovnega pohoda za mir, Luciano Ferluga, je poudaril, da imajo lahko ljudje različne poglede, a jih nepogrešljivo kot skupni imenovalec druži odpor proti vojnam, kjer koli do njih prihaja v svetu. Ferluga je še zlasti poudaril pomen miru na naših krajih, kjer je

žalost nastajajo tragedije, je dejal Dipiazza, ki je ob tem podčrtal pomen sožitja med Italijani, Slovenci in drugimi narodi, ki živijo v Trstu. Podobne spodbudne besede je izrekla tudi predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, navdušenje nad sprejemom v Trstu pa

je izrazil predsednik pohoda Tony Robinson.

Etapo pohodnikov v našem mestu je dosegla višek popoldne na Velikem trgu, ko so pohodniki in drugi udeleženci z roko v roki ponazorili mirovniški simbol, ki je zavzel velik del trga. (IŽ)

SV. ANDREJ - V prometni nesreči uničen fiat

Avtomobil s ceste v drog, voznik rojen pod srečno zvezdo

Voznik fiata, ki je včeraj ob uri ko-sila sam povzročil slikovito prometno nesrečo na Sprehajališču sv. Andreja, se je očitno rodil pod srečno zvezdo. Iz povsem uničenega avtomobila (**foto Kroma**) ga je služba 118 prepeljala v bolnišnico, kjer pa se je izkazalo, da telesne poškodbe niso tako hude.

Ob 13.30 je voznik fiata, ki je na Sprehajališču vozil proti hitri cesti, pritisnil na plin. Na odsek uveljavljenih 50 kilometrov na uro, v deževnem vremenu pa je priporočljivo voziti še bolj počasi. 47-letni avtomobilist S. D. S., ki ni iz Trsta, je po ocenah očividcev (redarji o domnevni hitrosti vozila včeraj niso želeli govoriti) vozil krepko hitre, pnevmatike pa so bile skrajno obrazljene. V ovinku je avtomobil zaneslo s ceste in desno, nekajkrat se je prevrnil (delno se je tudi obrnil v zraku) in podrl drog javne razsvetljave. Fiat je bil uničen, drog tudi (odstranili so ga gasilci in osebe podjetja AcegasAPS), vozniku pa so na Katinari izdali desetdnevno prognozo.

DOLINA - Pobuda Forum mladih dolinske občine

Brežanske igre v duhu prijateljstva in zabave

Prijetna prireditev povezala mladino iz vseh vasi - Zlata kolajna in pršut potujeta v Boršt in Zabrežec

»Attention: trois, deux, un ...« in žvižg. Tako so se pred leti s švicarskim sodnikom Gennarom Olivierjem začenjale priljubljene Igre brez meja. Prireditve, ki je v duhu zabavne rekreacije združevala različne države, že deset let ni več na televizijskih sporedih, nazadnje pa so jo posnemali v dolinskih občinah. Včeraj popoldne so se namreč v dolinskem športnem centru Silvano Klabin pomerili mladi in manj mladi zastopniki posameznih vasi, ki so se udeležili Brežanskih iger. Namesto Italije, Nemčije ali Slovenije so tako nastopali Boljunc, Prebeneg, Domjo in ostale vasi.

Sportno-zabavno tekmovanje je pridel Forum mladih dolinske občine, ki združuje mlade med 14. in 30. letom ter z različnimi pobudami spodbuja druženje med domačini. »Forum mladih dolinske občine je bil ustanovljen v okviru pokrajinskega foruma, med njegovimi pobudami pa je tudi velik mural, ki so ga mladi narisali na zunanjih stenah telovadnic,« je povedala dolinska občinska odbornica za mladino Alenka Vazzi, ki je pojasnila, da so ob Svetovnem pohodu za mir in v sodelovanju z društvom prostovoljnih gasilcev Breg priredili tudi dva večera s koncerti v šotoru pred športnim centrom (igrale so skupine iz Italije, Slovenije in Hrvaške). Pokrovitelja pobud Forum mladih sta Pokrajina Trst in Občina Dolina.

Brežanske igre so se uradno začele s pozdravom predsednika Forum mladih Igorja Spetiča, sicer tekmovalca iz Lakotiča. Nato je šlo zares, ali pravzaprav bolj za šalo kot zares. Za točke na lestvici se je potegevalo sedem ekip, svoje sovaščane pa so bodrili navijači na tribunah. Kakih 50 tekmovalcev je zastopalo skupine Boljunc, Boršt-Zabrežec, Dolina, Domjo-Krmenka-Lakotiče, Gročana-Draga-Peseck, Prebeneg in Ricmanje-Log. Sodniki so prišli iz vseh vasi, dogajanje je povezovala »špikerka« Naša Žerjul.

Tekmovalci sprva niso vedeli, kaj jih čaka, nato pa so se z gibčnimi potezami kar dobro odrezali. Na programu so bile številne preizkušnje: skakanje s kolebnico, poligon, telesna veriga, samokolonica, trebušno deškanje z blazino in zastavica, pa tudi vprašanja o značilnostih dolinske občine. Na začetku je prednjacija skupina Ricmanje-Log, ki se je na koncu zadovoljila s tretjim mestom (se pravi z bronasto medaljo, vinom in sirom). »Srebrni« so bili Boljunci, ki so prejeli ogromno salamo, letošnja zmagovalka pa je ekipa Boršt-Zabrežec, ki ji je župan Fulvia Premolin izročila zlato kolajno, pršut in vino. (af)

več fotografij na www.primorski.eu

Presto dogajanje v dolinski telovadnici. V sredini uvodni poseg Igorja Spetiča, spodaj skupinska slika z vsemi ekipami

KROMA

PRIMORSKI PADALCI - Slovesnost bo v sredo, 11. novembra

Pred proslavo v Škrbini Earlova knjiga o padalcih v Štanjelu

V sredo, 11. novembra, bo v Škrbini že 12. leto zapored proslava v spomin na padle in pobite primorske padalce. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Antona zadušnica, ki jo bo daroval vojaški duhovnik, ob 11. uri pa komemoracija pred ploščo, ki so jo na pročelju Fakinove domačije leta 1994 postavili preživeli padalci, svoji pogrešanih in soborce - prekomorci.

Ob kulturnem programu bo spregovoril Stojan Fakin, ki izhaja iz tiste hiše in katerega polbrat Miloš Adamič je med padalci, ki so po vojni postali žrtve revolucionarnega nasilja ter sumov in spopadov hladne vojne. Slovesnost bo uvedel komenski župan Uroš Slamič, spregovorili pa bodo še predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Janez Stanovnik, britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, pobudnik proslav v Škrbini in avtor knjige o padalcih Cena do-

John Earle

KROMA

moljubja John Earle in morda še kdo.

Earlovo knjigo, ki je prvič izšla v angleščini leta 2005, so po trijezni tiskovni konferenci 30. oktobra v Trstu v petek dopoldne

predstavili v Štanjelu. Zbral se je prav lepo število udeležencev, med katerimi so bili eden izmed treh še živih padalcev, Ciril Kobal iz Kopra, in mnogi svojci preminulih ter pogrešanih padalcev. Srečanje je sodilo v okvir prireditve v spomin na primorske padalce, za katere zdaj že vrsto let vzorno skrbita Občina Komnen in Vaška skupnost Škrbina. Tudi štanjelsko srečanje je uvedel župan Uroš Slamič, vodil pa ga je časnikar in raziskovalec usode primorskih padalcev Ivo Jevnikar. O knjigi so spregovorili nekdanji britanski veleposlanik v Ljubljani David Lloyd iz Londona, ki je že leta 1999 uvedel redno britansko sodelovanje pri proslavah v Škrbini, prevajalka Earlove knjige v slovenščino Nataša Stanič iz Londona in avtor John Earle. V razgovoru so nato sodelovali še nekateri pričevalci in drugi prisotni, ki so se še dolgo zadržali v klepetu z avtorjem.

KARABINERI - Nov primer »stalkinga«

Nadlegoval svojo bivšo partnerko in končal v zaporu

V petek ponoči so karabinjerji operativnega oddelka v Trstu aretirali 36-letnega Tržačana, italijanskega državljanja, ki je osumnjen kaznivega dejanja zalezovanja in nadlegovanja (z angleško izposojenko pravijo Italijani temu dejanju, ki so ga pred nedavnim vključili v kazenki zakonik, »stalking«).

Moški je v petek pozno popoldne že spet obiskal svojo nekdanjo partnerko in sostanovalko, tridesetletnico iz Trsta. Presenetil jo je kar na njenem delovnem mestu. Bil je nemiren, grozil ji je in jo tako skušal prepričati, naj se vrne k njemu. Predlagal ji je, naj se še isti večer srečata in skupaj razčistita medsebojne probleme. Ženska je željila ugodiči, a svojemu bivšemu partnerju ni zaupala, zato je na zmenek povabila tudi svojega brata. 36-letnega razočaranega zaljubljenca je to očitno razburilo, saj je dvojico telesno napadel. Brat in sestra sta se zate-

kla v bližnje stanovanje in poklicala karabinjerje.

Možje postave so se podali za nadlegovalcem. V nočnih urah so ga našli v drugi mestni četrti in ga aretirali. Tridesetletnica jim je povedala, da je pred časom prekinila ljubezensko razmerje, odtlej pa ji je moški, ki se nikakor ni hotel sprijaznit s to odločitvijo, grozil, jo tekel, jo vztrajno kljal po telefonu, pa tudi zalezoval in otpaval. Šlo je, skratka, za klasičen primer »stalkinga«, ki se je nadaljeval nekaj mesecov, dokler se ni gospa opogumila in nadlegovalca prijavila.

Kraj v lekarni

Včeraj še pred zoro je neznanega roka razbil avtomat lekarne v središču Trsta in ukradla več proizvodov. Dogodek so policiji javili mimočni, ki so opazili, da je avtomat poškodovan.

Danes prvič hvaležnica s škofom Crepalbijem

V stolnici sv. Justa bo danes popoldne ob 16. uri tradicionalna maša hvaležnica za slovenske vernike tržaške škofije, ki se bodo ob tej priložnosti tudi prvič srečali z novim tržaškim škofom msgr. Giampaolom Crepalbijem, ki bo vodil slovensko somaševanje s slovenskimi duhovniki. Obred, med katerim bodo verniki prinesli svoje darove oz. sadove zemlje (slednji bodo namenjeni za vetršču La Madre za matere in stiski), bo obogatila prisotnost narodnih noš in skavtot ter otroškega zboru Kraski cvet in Združenega zboru Zvezne cerkvenih pevskih zborov, pred mašo in po njenem zaključku pa bodo na zvoniku dejavni pritrkovalci.

Regulacijski načrt: pomoč SSk pri pripravi ugoverov

Na srečanju, ki ga je Slovenska skupnost priredila v Križu na temo nove variante tržaškega regulacijskega načrta, je stranka napovedala, da bo v naslednjih dneh na razpolago domaćinom za pomoč pri sestavi ugoverov na regulacijski načrt po slednjem razporedu: jutri in prihodnjem ponedeljek, 16. novembra, v Bazovškem Domu; v sredo, 11. in 18. novembra, na Općinah in Finžgarjevem Domu; v petek, 13. in 20. novembra, na Kontovelu oziroma Prosek u Društveni gostilni oziroma v Društvu. Srečanja bodo od 19.30 do 20.30.

Pomagal avtomobilistu, naletel na neizprosne redarje

Tridesetletnik iz Senegala je pred dnevi na mestnem nabrežju, tik ob pomolu Audace, pomagal avtomobilistu, ki je iskal prost parkirno mesto. Pomagati mu je hotel, zato mu je pokazal prost kotiček parkirišča. Senegalec je najbrž pričakoval od voznika skromno napitnino v zahvalo, namesto tega pa je zabredel v težave. Tridesetletnika sta namreč opazila mestna redarja, ki sta se mu približala in ugotovila, da nima osebnih dokumentov. V uradu so zatem ugotovili tudi, da mu je kvestor že ukazal zapustiti mesto. Neusmiljeni redarji so aplicirali predpise in pospremili Senegalcu v zapor.

Popravek: Baklada v Trnovci bo prihodnjo soboto

Na strani včerajnjega dnevnika se je vrinila neljuba napaka. V članku o bakladi v Trnovci smo napačno zapisali datum pobude. Potekala bo v soboto, 14. novembra. Bralcem in organizatorjem pobude se za napako opravljajo.

PROSEK - Včeraj začetek večdnevnega praznovanja ob sv. Martinu

Razstava za ovrednotenje starega kmečkega orodja

Danes Martinov pohod in furenga, jutri predstavitev knjige, v torek pa predavanje o vinu - Vrhunec v sredo

Z odprtjem razstave starega kmečkega orodja se je včeraj popoldne na dvořišču sedeža rajonskega sveta za Zahodni Kras na Proseku začelo večdnevno praznovanje sv. Martina, ki bo trajalo do srede. Kot je povedal predsednik rajonskega sveta Bruno Rupel, predstavlja včeraj odprta razstava prvo pobudo v okviru poskusa ovrednotenja starega kmečkega orodja oz. načina obdelovanja zemlje s strani prednikov, s katerim naj se seznanijo pripadniki mladih generacij. Martinov sejem je danes eden tolikih sejmov, v preteklosti pa je bil izrazito kmečki sejem, ki je predstavljal zaključek kmečke sezone. Organizatorji so s to pobudo želeli ugotoviti, koliko starega orodja še obstaja in izkazalo se je, da ga imajo kar precej, pri vsakem razstavljenem predmetu pa je slovensko in italijansko besedilo, ki pojasnjuje, za kaj so ga uporabljali. Razstava, katere odprtje je včeraj obogatil nastop Ženskega pevskega zboru Prosek-Kontovel pod vodstvom Marka Štoke, bo na ogled še danes od 9. do 19. ure, jutri in v torek od 9. do 12. in 15. do 18. ure, v sredo pa od 9. do 20. ure.

Po včerajšnjem začetku pa se praznovanje sv. Martina, ki ga prirejata občina Trst in zahodnokrški rajonski svet ob sodelovanju vseh domačih društev in organizacij ter Kmečke zveze, nadaljuje. Danes se bodo v Društveni gostilni na Konstovelu ob 10. uri zbrali udeleženci Martinovega pohoda po kontovelsko-proseškem bregu, medtem ko bo ob 14.30 na glavni proseški ulici (ki bo približno pol-drugo uro zaprta za promet) potekala Furenga sv. Martina s prihodom tovornega voza s konjsko vprego za prevoz vina ob navzočnosti uglednih gostov in kraljice te-rana Neža Milic.

Za naslednje dni je spored sledeč: jutri zvečer bo ob 20. uri v Društveni gostilni predstavitev knjige Stanislava Renčlja Okusi Krasa, v torek pa bo ob isti uri v baru Lukša predavanje o novem vinu ter o tradiciji vina prosekarja, na katerem bo sta-ga govorila strokovni sodelavec KZ Mario Gregorič in predsednik Konzorcija za zaščito porekla vin Kras Andrej Boles. V sredo, na god sv. Martina, bo potekal sejem s kmečko tržnico Okusi sv. Martina, na dvorišču rajonskega sveta pa bo razstavljal kipar Edoardo Coral. Ob 16. uri pa bo v domači cerkvi slovesna maša. Na ta dan bo glavna cesta zaprta za promet od 6. do 23. ure. Naj še omenimo, da vsak dan deluje luna park, na B'lanu razstava živali, v Soščevi hiši, na sedežu FC Primorje in U Kutu pa osmice. Svoje dobrote nudijo tudi domači gostinski obrati.

Razstava starega kmečkega orodja - pogled v svet naših prednikov

KROMA

MILJE - Praznovanje sv. Martina

V znamenju domače enogastronomiske ponudbe

Martinovanje so tudi letos priredili v Miljah, kjer so na glavnem trgu v ta namen postavili številne kioske, v katerih so večinoma domači proizvajalci in nekateri z Brega in s Kraša ponujali degustacije svojih proizvodov. V okviru praznovanja so predstavili projekt Dobrodošli v Miljah, v okviru katerega so priredili tudi voden sprechod po starem jedru Milj. Kioski bodo v centru mesta delovali do danes, miljsko martinovanje pa vključilo v svoj program tudi okroglo mizo o kmetijstvu v Miljah s posegi miljskega odbornika Edmonda Bussanija, podpredsednika tržaške pokrajinske uprave Walterja Godine in drugih strokovnjakov. Praznik so letos priredili že petič po vrsti, njegov osrednji del pa je bila vsekakor enogastronomска ponudba.

POKRITA TRŽNICA - Poleg zelenjave odslej kupcem na voljo še mersikaj

Nova ponudba: sveže mleko iz mlekomata in raznovrstne ribe Zadruge tržaških ribičev

Tržaška pokrita tržnica v središču mesta je v teh dneh obogatila svojo ponudbo, v okviru katere bodo stranke po novem tu lahko kupovale sveže mleko iz mlekomata in ribe, ki jih dobavlja Zadruga tržaških ribičev. Nove storitve je na včerajšnji odlično obiskani novinarski konferenci predstavil občinski odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis, ki je uvodoma postregel z nekaterimi podatki. Po njegovem pokrita tržnica v ul. Carducci predstavlja odlično priložnost za vse tiste, ki bi se radi lotili kakega posla. Stroški za najem stojnice so, kot je povedal Rovis, ekstremno nizki, saj je na leto treba odšteti zgolj 700 evrov, razpoložljivih pa je kar nekaj mest. Tržnica namreč razpolaga s 139 mesti, od katerih jih je nekaj več kot 100 zasedenih, kar pomeni, da ima tržnica še več kot 30 prostih mest, namenjenih prodaji sadja in zelenjave ali drugih živilskih izdelkov, možna pa je tudi prodaja oblačil in obutve, sadik različnih rož,

suhe robe in drugih izdelkov domače obrti.

Del tržnice je po novem namenjen tudi domačemu pridelovalcu mleka, ki prihaja s kmetije Tercon v Cerkovljah, stranke pa si bodo od ponedeljka naprej surovo mleko lahko natočile kar same - s pomočjo mlekomata; prve tovrstne naprave v Trstu. Kako deluje sodobna naprava, nam je razložil Marco Mansutti, ki je pojasnil, da je poleg mlekomata vedno postavljen tudi avtomat za steklenice. Najprej je treba vzeti steklenico (plastična stane 20 centov, steklena pa 1 evro), nakar jo lahko stranka napolni. Po polnjenju moramo steklenico zapreti sami, glede postopka polnjenja pa se bo na monitorju prikazoval tudi film, ki bo nazorno prikazoval postopek. Cena mleka iz mlekomata je 1 evro, steklenice pa lahko stranke prinesejo tudi s seboj (morajo imeti široki vrat). Mansutti je tudi pojasnil, da je lokalni pridelovalec mleka odgovoren za oskrbovanje naprave, kjer je mleko ves čas

ohlajeno na 4°C. Ker je mleko, ki se prodaja v mlekomatih surovo, kar pomeni, da ni toplotno obdelano, ga morajo uporabniki doma pred uporabo prekuhati. Rok trajanja je tri dni. Celotna operacija ima tudi ekološki značaj, saj s tovrstnim nakupom mleka prispevamo k manjšemu onesnaževanju okolja (uporabljamo svojo steklenico) in ohranjanju tržaškega podeželja (podpiramo lokalnega kmeta). V Trstu sicer ni drugih mlekomatov, a po zagotovilih Mansuttija, bodo v bližnji prihodnosti tovrstno napravo postavili tudi v Rojanu in pri sv. Jakobu.

Druga novost, povezana s tržaško pokrito tržnico, pa je povezana z novo ribjo stojnico, za katero skrbi Zadruga tržaških ribičev. Ta bo po zagotovilih predsednika Guida Doza še naprej skrbela, da bodo Tržačani ribe kupovali po ugodnih cenah. Na včerajšnjem ribjem pultu so se bohotili jastogi, za katere je bilo treba odšteti 30 evrov na kilogram, poleg njih pa smo opazili tudi škampe, rakovice, hobotnice ... (sc)

Prodajalka zelenjave na pokriti tržnici

JUTRI

V DSI zgodba Mira Petka

Življenska zgodba tokratnega ponedeljkovega gosta Mira Petka, dolgoletnega časnika dnevnika Večer, vsebuje elemente prave kriminalke. Februarja 2001 so ga pred njegovim koroškim domom brutalno pretepli, tako da je komaj preživel. Domneva, da zaradi njegovega kritičnega pisana o lokalnih tajkunih in njihovih povezavah s politiko, ni bila nikoli ovržena, storilci in njihovi naročniki pa nikoli kaznovani. Jeseni 2004 se je Miro Petek odločil za prestop v politiko. Kandidiral je na listi Janše SDS in pobral, tudi spričo svojega časnarskega ugleda, rekordno število volilnih glasov, njegova stranka je bila zmagovalka volitev. Zdaj je že drugi mandat poslanec v slovenskem parlamentu, od lanske jeseni v opoziciji. Kot predsednik parlamentarne komisije za odnose z zamejci in Slovenci po svetu je pravi sogovornik za iskanje odgovorov na vprašanja, ki žulijo slovensko skupnost zunaj državnih meja, tudi v Italiji. Kot bivši časnkar lahko veliko pove o odnosih med medijini in politiko ter o »berluskonizaciji« slovenskih medijev. Kot publicist, ki je lani izdal knjigo razmišljanj z zanimivim naslovom Upanje v Dolini smrti, je pravi sogovornik o številnih aktualnih temah, pa naj gre za odnose na relaciji Ljubljana-slovensko obrobje ali za delovanje obveščevalnih služb, v skrivnosti katerih je prodrl kot član komisije za nadzor nad njimi. Z njim se bo pogovarjala časnarka Večera Darka Zvonar Predan.

V novinarskem krožku o svobodi tiska

V sredo, 11. novembra ob 11. uri bo v tržaškem novinarskem krožku na Korzu Italia razprava o svobodi tiska v Italiji in Sloveniji. Uvodne besede bo podal predsednik novinarskega sindikata FJK Carlo Muscatello, sodelovali bodo odgovorni uredniki Dnevnika iz Ljubljane Aleksander Žerdin, namestnik odgovornega urednika Piccola Alberto Bolis in novinar slovenske redakcije RAI FJK Walter Škerk. Razpravo bo koordiniral Luciano Cescchia, nekdanji vsedržavni tajnik sindikata FNSI.

KROMA

OBČINA TRST - Včeraj dopoldne podelitev v dvorani občinskega sveta

Claudiu Magrisu priznanje zaslужnega občana Trsta

Podelil mu ga je župan Dipiazza za utrjevanje podobe Trsta kot križiča nove Evrope

Seznam zaslžnih občanov Trsta od včeraj kralj novo ime: gre za znanega germanista, pisatelja in esejista Claudio Magrisa, ki mu je včeraj dopoldne v dvorani občinskega sveta ob prisotnosti številnih predstavnikov krajevnega političnega, kulturnega in verskega življenja tržaški župan Roberto Dipiazza izročil priznanje in diplomo za veliko vrednost njegovega književnega in esjetičnega opusa, katerega mednarodna raven je prispevala k širjenju in utrjevanju podobe Trsta kot križiča nove Evrope, kot piše v temeljtvitvi.

Za Dipiazza je bila podelitev pravzaprav dolžnostno dejanje, saj je popolnoma v skladu z duhom tega priznanja, ki stremi po nagrajevanju občanov, katerih dejanja lahko predstavljajo zgled za prihodnje robove, da se vrednote civilizacije in kulture prenesejo na nove generacije. Župan je opozoril, da je Magris pri svojem kulturnem delu vedno širil ime Trsta v njegovem najbolj »klasičnem«, a tudi najbolj pristnem pojmovanju, se pravi kot »evropskega mesta,

Za župana
Dipiazza (desno) je
Magris širil ime
Trsta kot
evropskega mesta,
ki nosi v sebi
mejno identiteto

KROMA

ki nosi v sebi mejno identiteto, križiča, ki odseva vse evropske napetosti in ki je v preteklosti večkrat dramatično spajalo različne kulture in narodnosti, mesta, v katerem so lahko sobivali iredentizem

in kult Franca Jožefa, trgovski kozmopolitizem in lokalpatriotska zaprtost.« Dipiazza je omenil tudi Magrisovo preteklo politično udejstvovanje (bil je senador leve sredine) in številne prestižne

nagrade, ki jih je prejel in spričo katerih ni smela manjkati ravno tista, ki jo podeljuje prav pisateljevo mesto.

Za Magrisa je podelitev priznanja tudi izraz bližine in ljubezni lastnega mesta, od katerega je tudi sam veliko prejel: »Morda bi brez tolifik oseb, ki sem jih spoznal in poslušal tu, v tem svojem mestu, brez tolifik njihovih prispevkov, ne bil napisal nič ali pa bi bil napisal kaj drugega oz. delal druge stvari,« je dejal pisatelj, ki se je ob tej priložnosti želet spomniti očeta: slednji je bil prepričan zagovornik italijanstva Trsta, vendar v okviru mazzinijevske vizije, ki je bila daleč in v nasprotju z napadnim nacionalizmom. Magris se je spomnil tudi nedavno preminulega prijatelja Tullia Kezicha.

Claudio Magris je torej novo ime na seznamu zaslžnih občanov Trsta. Dobro leto - točneje štirinajst mesecev - po sklepu tržaškega občinskega odbora, ki je šel v to smer, pa do podelitve tega priznanja Borisu Parhorju še ni prišlo.

NŠK - Prva otroška urica v letosnjem šolskem letu

Za uvod v novo sezono Klobuk gospoda Konstantina na srečanju z Biserko Cesar

Prostori Narodne in študijske knjižnice Trst so prejšnji četrtek napolnili malčki različnih starosti, ki so se po počitniškem premoru ponovno udeležili knjižne čajanke. Prvo srečanje v novem šolskem letu je oblikovala Biserka Cesar, absolventka pedagoške fakultete v Kopru, ki je bodočim bralcem in bralkam prebrala zgodbico Petra Svetine z naslovom Klobuk gospoda Konstantina in jih s tem uvela v edinstveni svet knjig in branja. Mali in malo večji obiskovalci so dokazali, da Otroške urice oz. brahna srečanja, namenjena najmlajšim obiskovalcem knjižnice, še naprej ostajajo priljubljena podoba, ki jo omenjena knjižnica pripravlja že šest leta zapored in s katero se dodatno spodbuja otrokov razvoj in začetki pismenosti.

In če se povrnemo k prvi letosnji brahni urici, naj povemo, da se je v čudežni svet pravljic tokrat zateklo okrog 25 otrok. Priljubljena slovenska slikanica Klobuk gospoda Konstantina, ki je pred poldrugim letom ob svetovnem dnevu knjig za otroke in mladino prejela tudi prestižni naslov izvirna slovenska slikanica in ki jo je ilustriral Peter Škerl, pričujejo o nenavadnem gospodcu, ki ima v omari za vsako priložnost poseben klobuk. Prvega si gospod Konstantin posadi na glavo, kadar posije sonce, drugi je dežni klobuk, če dežuje, tretji klobuk si povezna na glavo, kadar se odpravi v redakcijo časopisa, četrti klobuk pa je iz znamenite klobučarske delavnice Jožeta Kepka. Tega gospod Konstantin, ki piše članke o gledališču, nosi ob nedeljah, ko se gre sprehajat v mestni park in ko pozdravlja gospodično Olgo. Ko se gospod Konstantin nekoga dne odpravi na sprehod, pozabi klobuk doma, ta pa jo skozi odprto okno ubere za Konstantinom in potuje po različnih glavah ...

Mlado občinstvo je z velikim zanimanjem prisluhnilo pravljici, za katero lahko rečemo, da je lepo zaokrožena, na trenutke duhovita, z dobro poantirano zgodbo pa so malčki lahko tudi razumeli, da se prave stvari vedno prav iztečejo, saj celo narava pomaga prijaznim in lepim zgodbam k srečnim koncem.

Naj ob koncu še povemo, da bo naslednje srečanje v NŠK na sprednu v sredo, 18. novembra, ko se bodo malčki lahko potopili v nov pravljični svet. (sc)

RICMANJE - Pihalni orkester na reviji Anbima

Jesenske note na Verdijevem trgu

Kljub že začeti sezoni orkester z veseljem še vedno sprejema v svoje vrste otroke, mlade in odrasle

V nedeljskem, sončnem, a mrzlem jutru se je Pihalni orkester Ricmanje pred dnevi podal na Verdijev trg, da bi kot vsako leto sodeloval na jesenski reviji organizacije Anbima (Associazione Nazionale Bande Italiane Musicali Autonome). Po pravi odra v bližini vhoda v gledališče G. Verdi so se instrumentisti, oviti v plašče, posedli in po uvodnih besedah predsednika organizacije, pričeli s svojim koncertom. Vključili so tradicionalne koračnice (Oberkrainer sankt Hubertus Marsch, Scimia Polka), nekaj komadov v swingovskem stilu (Benny Goodman: the king of swing), še najbolj pa so uspeli komadi filmske glasbe kot na primer: The Sound of Music (iz muzikala Tutti insieme appassionatamente), Love story, Just a gigolo, The Magnificent Seven, Moment for Morricone. Te so navdušile publiko, ki je z bučnim ploskanjem segrela naše godbenike. Proti koncu koncerta se je vendarle nabralo nekaj več poslušalcev, ki so se greti na edinem obsijanem delu trga. Ozadje seveda ni bilo med najboljšimi, saj Verdijev trg popravljajo kar na obeh straneh, vendar to ni veliko motilo ne publike ne orkestra. Poslušalci so bili zadovoljni s koncertom, mladi godbeniki pa so se zavabili ob pestrem programu.

Spomniti gre zainteresirane, da čeprav je šolsko leto glasbene sole Pihalnega orkestra Ricmanje že v polnem teku, sprejmejo z veseljem otroke, mlade in tudi odrasle, ki bi si žeeliigrati na katerega od instrumentov. Za dodatne informacije klicati na: +39 320 4511592 ali pa pisati na "mailto:info@ricmanje.org?subject=Informazioni" info@ricmanje.org.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA

KNJIŽNICA

vabi na predstavitev

INSTITUTA ZA

SLOVENSKO

IZSELJENSTVO

IN MIGRACIJE

in zbornika

KRILA MIGRACIJ

v sredo, 11. novembra,

ob 17.00 uri

v Narodnem domu v Trstu,

ulica Filzi 14.

SPREGOVORILI BODO:

Marina Lukšič-Hacin,
Mirjam Milharčič Hladnik,
Jernej Mlekuz, Marjan Drnovšek
in drugi soavtorji zbornika

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 8. novembra 2009

BOGOMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 16.42
- Dolžina dneva 9.49 - Luna vzide ob 22.11 in zatone ob 12.28.

Jutri, PONEDELJEK, 9. novembra 2009

TEODOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,9 stopinje C, zračni tlak 1007 mb raste, brezvetro, vlaga 65-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 15,6 stopinje C.

OKLICI: Federico Farchi in Barbara Manganaro, Guerrino Lanci in Brunella Poli, Devis Scheriani in Francesca Baruzza, Carlo Rocca in Ivana Mahnic, Sergio Vivoda in Suzana Jakšič, Dario Di Marzo in Simona Ganci, Claudio Appollonio in Maria Giovanna Perrotta, Walter Cauchioli in Blerta Hoxha, Violer Rusanovschi in Mariana Vasluianu.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV DOBERDOB organizira enodnevni izlet v »Laguna di Marano« v soboto, 14. novembra. Razpoložljivih je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 348-0108774.

GODBA NABREŽINA bo šla s prijatelji in znanci v nedeljo, 15. novembra, na izlet in Colli Euganei, blizu Padove. Na razpolago je še nekaj prostorov. Kdor je zainteresiran naj pokliče na tel. št.: 347-1553489 (Niko). Cena izleta je 60,00 evrov.

KRUT vabi 7. in 8. decembra na izlet v Ravenna in Ferraro z vodenim ogledom dveh zgodovinsko bogatih mest in obiskom božičnih sejmov. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

Lotterija 7. novembra 2009

Bari	21	28	87	5	31
Cagliari	39	62	21	83	51
Firenze	76	41	14	1	64
Genova	47	45	27	85	76
Milan	90	13	1	17	40
Neapelj	89	11	41	71	14
Palermo	4	79	87	9	73
Rim	63	38	37	23	44
Turin	35	15	3	73	75
Benetke	32	60	44	47	19
Nazionale	23	33	4	40	26

Super Enalotto Št. 134

9	11	70	74	75	84	jolly	80
Nagradsni sklad						4.683.485,89	€
Brez dobitnikov s 6 točkami Jackpot						83.889.839,99	€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-	€
16 dobitnikov s 5 točkami						43.907,68	€
2.228 dobitnikov s 4 točkami						315,31	€
88.003 dobitnikov s 3 točkami						15,96	€

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
8 dobitnikov s 4 točkami	31.531,00
397 dobitnikov s 3 točkami	1.596,00
6.717 dobitnikov z 2 točkama	100,00
41.186 dobitnikov z 1 točko	10,00
83.642 dobitnikov z 0 točkami	5,00

Čestitke

Ko jesensko jutro vstalo je, svetlo sonce posijalo je. Prelep naj bo ju trišnji dan, ko NINKO praznuje rojstni dan. Veliko zdravja mu želijo prijatelji z' Oreyjsa.

Naša tetka BRUNA okroglo obletnico slavi, živijo oj živijo ti kličemo mi vti. Katja, Igor, Bruna in Marjan.

Draga BRUNA, jutri bož počemben rojstni dan in slavlja. Uživaj vse, kar ti življenje lepega ponuja in nič zato, če jih je za ramo komaj 2x30 že šlo. Obilo zdravja, časa zase, vrtnarjenja in vse kar si sama želiš ti z dvignjeno čašo nazdravimo vsi pri Klapi dobre pustolovščine.

Ob okroglem življenjskem jubileju naši BRUNI voščijo vse najboljše, predvsem pa zdravja in veselja v krogu vseh, ki jo imajo radi Stojan, Alenka, Iztok, Biserka in Zarika.

Mala Deva bratca SAMUELA je dobila in z njim igrake bo delila. Mani Valentini in tatučku Marku lušno sedaj bo, ker v družini bo vse prepevalo! Z vami se veselimo in vse najlepše vam želimo! Martina in Christian.

Valentini, Marku in Devi se je pridružil mali SAMUEL. Staršema iskreno čestitamo in želimo mirnih noči, družinici pa mnogo srečnih dni vsi od SKD Vigred.

Draga DRAGICA in PEPI, 40 let skupnega življenja je velik podvig! Skupaj bodita še naprej zdrava in srečna. To so želje vseh Zidaričevih in Rebuločevih.

Draga mama DRAGICA in tata PEPI! Poročni valček naj po 40. letih zopet zaigra, danes le za vaju dva. Njegova melodija naj vajina srca napolni s srečo, ljubezni in zdravjem, ki jih bosta v prihodnje rabila. To so naša iskrena voščila: Boris in Elizabeta, Marko in Sonja ter vajini srčki Jozette, Mark in Marisol.

Pri Lakotiču nekaj se dogaja, naš pes cel dan že danes laja. Neki slavljenec tam blizu živi in pravkar 18 jih danes slavi. To je naš MARKO, bratanec in nečak, čestita mu danes od nas prav vsak. Želimo mu kup zdravih in srečnih dni, tvoji Branko, Majda, Erik in Natalie.

Danes bo naš mali PETER ugasnil svojo prvo svečko na torti. Vse najboljše mu želijo teta Martina z družino, nonota iz Ricmanj, Marko in Kristjan mu pošljata koš poljubčkov.

Tedni je na Filozofski fakulteti v Trstu - oddelki DAMS diplomiral

David Glavina

Iskreno mu čestitajo

mama Anamarija, oče Edvin in brat Marko.

Pridružuje se
družina Marzioti.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM FERFOLJA PRI PIŠČANCIH je odprt vsak petek, soboto in nedeljo. Toplo vabljeni na pristno kapljico in domač prigrizek.

040-43992

Osmice

DRUŽINA PERTOT (Špjlini) je odprla osmico v Nabrežini, Stara vas št. 10. Vabljeni!

JOŠKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samotorci št. 21. Tel. 040-229326.

MLADINSKI KROŽEK Prosek-Kontovel ima odprt osmico na Prosek-u Kutu.

PAOLO IN MARINKA sta v Mayhinch na Punkišči odprla osmico.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu smo odprli osmico. Tel. št. 346-759053.

V MEDJEVASI je odpral osmico Boris Pernarčič. Nudi dobro kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-208375.

V REPNU je odpral osmico Renzo Tavarčar, Repen št. 42, tel. št. 040-327135.

V RICMANJU je odprta osmica pri Jadranu, tel. št. 040-820223. Toplo vabljeni!

OBČINA ZGONIK

v sodelovanju z društvoma
Musica senza frontiere in KRD Dom Briščiki ter ob podpori Pokrajine Trst,

Adriaticfestival 2009 ob SVETOVNEM POHODU ZA MIR

v pondeljek, 9. novembra 2009, ob 20.30, v prostorih KRD Dom Briščiki koncert

STORIES TALES ABOUT ANIMALS AND WOODS

izvaja Michele Veronese (keltska harfa).

FRIULI VENEZIA GIULIA
Gruppo di gente unica

vabi na predstavitev

»Martinove furenge« na PROSEKU

DANES, 8. novembra 2009 s pričetkom ob **14.30 na Kržadi** pred osmico Godbenega društva in se bo odvijala po vaških ulicah vinske ponudbe. Tovorni voz s konjsko vprego za prevoz vina, ki je znan pod imenom »furenga«, bo spremjal skupina kraških harmonikašev. Pred »furengom« pa bo vozila kočija z uglednimi gosti in kraljico terana. Povezoval bo: Omar Marucelli

Sodelujejo: Rajonski svet za Zahodni Kras, Mladinski Krožek Prosek Kontovel, Furmana: Stojan Skok in Mirko Višnjevec, Godbeno društvo – Prosek, MPZ Vasilij Mirk, ŽPZ Prosek - Kontovel, zbor OŠ A. Černigoj, KD »Kraška harmonika« - Sežana, Društvena gostilna – Prosek, Gostilna Lukša (ex Lokanda), Gostilna al Cavallino – pri Konjčku, Gostilna Dolenc, osmice Godbenega društva, NK Primorce, Mladinski krožek v kultur Bazar – Prosek

Dobrodošli na obuditveni predstavitevi tega lepega običaja naših prednikov.

V primeru slabega vremena pobuda odpade.

Lekarne

Nedelja, 8. novembra 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Oštrek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ul. 3.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Oštrek Piave 2 - 040/361655, Ul. Felluga 46 - 040/390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040/274998, Općine - Prosečka ul. 3 - 040/422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Oštrek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ul. 3 - 040/422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Bernini 4 - 040/309114.

Od pondeljka, 9., do sobote, 14. novembra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Ul. dell'Istria 18 - 040/7606477, Škedenj - Škedenjska ul. 44 - 040/816296, Bazovica - 040/9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 - 040/421125.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 14.45, 16.30, 18.15, 22.30 »Up - 3D«; 20.00 »Baaria«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Capitализm: A love story«.

CINECITY - 10.45, 13.20, 16.00, 18.40, 19.20, 21.20, 22.00 »Nemico pubblico«; 10.45, 12.40, 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »L'uomo che fissa le capre«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Michael Jackson's This is it«; 10.50, 13.00, 15.10, 17.40, 20.00, 22.05 »Amore 14«; 10.45, 13.00, 15.20, 17.40, 20.00, 22.20 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; 10.50, 13.00, 14.45, 15.10, 16.45, 17.40, 20.00 »Up - 3D«; 22.00 »Bastardi senza gloria«; 10.45, 12.40 »Nel paese delle creature selvagge«.

FELLINI - 16.20, 21.45 »Il nastro bianco«; 18.40, 20.10 »Basta che funzionni«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.15, 20.15, 22.15 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Julie & Julia«; 17.30, 22.00 »Brueno«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »Alza la testa«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.40, 16.50, 19.00, 21.10 »Moja grška avantura«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Michael Jackson - This is it«; 14.30, 16.20, 18.10, 20.00, 21.50 »Žaga VI«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30 »Niko una renna per amico«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 15.45 »Trilli e il tesoro perduto«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Michael Jackson - This is it«; Dvorana 3: 11.00, 15.15 »Nel paese delle creature selvagge«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 15.45 »Up«; 16.45, 18.30 »Amore 14«; 22.00 »Bastardi senza gloria«.

SUPER - 16.40, 19.00 »La battaglia dei tre regni«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.50, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 15.00, 17.00 »Up - 3D«; 20.00, 22.00 »Amore 14«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 5: 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson - This is it«.

SUPER - 16.40, 19.00 »La battaglia dei tre regni«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.50, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 15.00, 17.00 »Up - 3D«; 20.00, 22.00 »Amore 14«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 5: 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson - This is it«.

SUPER - 16.40, 19.00 »La battaglia dei tre regni«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.50, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 15.00, 17.00 »Up - 3D«; 20.00, 22.00 »Amore 14«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 5: 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson - This is it«.

SUPER - 16.40, 19.00 »La battaglia dei tre regni«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.50, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 15.00, 17.00 »Up - 3D«; 20.00, 22.00 »Amore 14«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 5: 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson - This is it«.

Društvo
Finžgarjev dom

vabi v četrtek,
12. novembra,
ob 20. uri

na večer, posvečen
Marici Nadlišek Bartol,

Od Fatemorgane do Amerike

Sodelujejo:

prof. Vilma Purič, Evelina Umek
in predstavnik založbe Mladika.

V dvorani Finžgarjevega doma
na Opčinah (Dunajska 35).

Obvestila

40-LETNIKI pozor, pozor!! Dne 21. novembra, ob 20. uri bomo praznovali svojo obletnico na skupni večerji v restavraciji na Pesku. Pridi tudi ti! Smeha, plesa in zabave ne bo manjkalo. Informacije: Martina (tel.: 335-6228630) in Emanuela (tel.: 347-5710673) od 20. do 21. ure. Rezervacije in plačilo sprejemamo do vključno 15. novembra.

DTTZ ŽIGA ZOIS sporoča, da od 23. oktobra delujejo tudi uradi šole na novem sedežu v Ul. Weiss št. 15. Telefonske številke ostanejo nespremenjene: 040-567144, 040-54356; fax: 040-350744.

KRUT nudi svojim članom sprostitevno masažo za dobro počutje. Dodatne informacije in prijava na sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

KRUT obvešča članstvo, da je še nekaj prostih mest za skupinsko vadbo ob četrtkih popoldne. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju z društvom Benessere prirejajo tečaje lažje telovadbe, namenjen osebam nad 60. letom (primeren posebno za osebe z artrozo, bolečinami v križu, osteoporozo). Tečaj bo potekal v občinski telovadnicu v Nabrežini vsak ponedeljek, od 10.30 do 11.30 in vsak četrtek, od 9.30 do 10.30, od 26. oktobra 2009 dalje. Za informacije in vpisovanja se lahko obrnete na Urad za socialne storitve v Naselju Sv. Mavra 124, Sesljan, tel. št.: 040-2017385, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

PILATES - skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren v Boljuncu obvešča, da je vadba pilatesa in telovadbe, ki poteka v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini, začasno prekinjena. Spet se bomo srečali v polovici januarja 2010, dan in urnik bomo pravočasno sporočili.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE sporoča vsem občanom, ki želijo katerokoli informacijo o novem regulacijskem načrtu občine Trst, da bo občinski svetovalec Iztok Furianič na razpolago vsak delavnik, od ponedeljka do petka (urnik 9-13), v občinski palaci (trg Unita' 6, 1. nadstropje, soba št. 200). Svetujemo, da se za sestanek predhodno telefonsko zmenite. Poklicite tel. št.: 040-6758020 ali 348-4729825.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite ob priliki sejma ali na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu »Brdina« - Trg Brdina na Opčinah: danes, 8. novembra, od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Info.: 040-2171189 ali 347-5292058.

JUS TREBČE vabi člane, da se danes, 8. novembra, udeležijo rabute za postavitev kamnov z ledinskimi imeni. Zbirno mesto je P'r kale ob 8.30.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje s poslancem in časnikiarjem

Mirom Petkom

na temo

Slovenija doma in na tujem

Z njim se bo pogovarjala Darka Zvonar Predan.

Začetek ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA IN MKPK

prirejata danes, 8. novembra, na Prosekou »Martinovo Furengo«. Začetek spreveroda ob 14.00 od Kaučevih orehov po proseških ulicah. Sodelujejo harmonikaši KD Kraška harmonika Sežana, Kraljica terana 2009, GD Prosek, ŽPK Prosek-Kontovel, MPZ Vasilijs Mirk, zbor OŠ A. Černigoja, noše. KRUT vabi vse tečajnike, ki so opravili Reiki 1. stopnje na tečaj 2. stopnje, ki se bo odvijal na sedežu danes, 8. novembra 2009. Zahtevan je predhodni razgovor s predavateljico! Zainteresirani dobijo vse dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

NA SEDEŽU RAJONSKEGA SVETA

za Zahodni Kras bo razstava starega kmečkega orodja odprta s sledečim urnikom: danes, 8. novembra, od 9.00 do 19.00; ponedeljek, 9. novembra, ter torek, 10. novembra, od 9.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00; v sredo, 11. novembra, od 9.00 do 20.00. V sredo bo razstavljal kipar Edoardo Coral. Otvoritev razstave bo ob 10.00.

POT DO DOBREGA POČUTJA - Še Melanie Klein in deželna zbornica kliničnih pedagogov vabi na celodnevni praktični tečaj za odrasle, ki se bo odvijal danes, 8. novembra, od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, na Ul. Cicerone 8. Tečaj bosta vodila dr. Francesca Simoni in dr. Giovanni Ambrosino. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave: tel.: 328-4559414, info@melanieklein.org.

SKD SLAVEC Ricmanec - Log vabi na družabni večer v soboto, 14. novembra, ob 19. uri, ki se bo odvijal v Kulturnem domu v Ricmanjih. Postregli vam bomo z okusno večerjo, glasbo v živo in zabavo. Rok prijave zapade danes, 8. novembra. Za naknadne informacije in prijave lahko pokličite v večernih urah na tel. št. 347-4481432.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU sporoča vsem rojakom Tržaške škofije, da bo »Hvaležnica 2009« danes, 8. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Zahvalno bogoslužje bo ob somaščevanju slovenskih duhovnikov vodil novi tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi. Poleg združenega zboru ZCPZ bosta pri mašni daritvi sodelovala še OPZ Kraški cvet in pevska skupina SZSO. K že tradicionalnemu slavju so vabljeni zlasti skavti in skavtinje, naše narodne noše in prinaščilci darov. Pred mašo in po maši pa bo praznično pritrkovanje s stolniškimi zvonovi.

ŠD KONTOVEL IN SDD JAKA ŠTOKA prirejata danes, 8. novembra, Martinov pohod po kontovelsko - prosekem bregu. Zbirališče ob 10.00 v Društveni gostilni na Kontovelu. V primeru slabega vremena pohod od pada.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 9. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje s poslancem in časnikiarjem Mirom Petkom na temo Slovenija doma in na tujem. Z njim se bo pogovarjala časnikiarka Večera Darka Zvonar Predan. Pred tem bo odprtje fotografskih razstave Petra Cvelbarja Tri desetletja Drage. Začetek ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA vabi v ponedeljek, 9. novembra, ob 20. uri v Društveni gostilni na Prosekou na predstavitev knjige Staneta Renčelja »Okusi Kraša« v torek, 10. novembra, ob 20. uri v baru Luksa na Prosekou predavanje o novem vinu in prosekarju; v sredo, 11. novembra, vabi na kmečko tržnico okusi sv. Martina, ki bo na križadi na Prosekou.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 10. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. SPDT IN MLADINSKI ODSEK prirejata v nedeljo, 15. novembra, maratinovanje v Gabrijah za člane, družine in prijatelje. Zbirališče ob 9.00 pri vodnjaku v Gabrijah. 3-urni pohod proti Cerje; sledila bo družabnost in kosilo v priredbi KD Skala-Gabrie. Priporočamo primerno obutev in oblačila. Za informacije in prijave pokličite na 040-220155 (Livio), 348-7757442 (Laura) ali na mladinski@spdt.org. Vabljeni!

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zagruža »Albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: sreda, 11. novembra: »Igrajmo se s pašto«; petek, 13. novembra: »Igrajmo se z barvami«. Za informacije se lahko obrnite na Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od 8. do 13. ure.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM v sodelovanju z založbo Mladika vabi v četrtek, 12. novembra, ob 20. uri na večer, posvečen Marici Nadlišek Bartol, »Od Fatemorgane do Amerike«.

PREDSEDNIK ZDRUŽENJA SLOVENSKI DIJAŠKI DOM

S. Kosovel obvešča, da bo občni zbor Združenja v ponedeljek, 16. novembra, ob 18.30 v prvem sklicanju in v torek, 17. novembra, ob 18.30 v drugem sklicanju na sedežu Združenja v ul. Ginnastica 72.

KINAESYS SKD IGO GRUDEN - razpis je nov termin za vadbo gibalne terapije, in sicer ob četrtekih od 19.30 do 21.30. Obvezne prijave na 00386-40-303578 (M. Sajna).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na podelitev priznanj 4. Natečaja za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota v petek, 20. novembra, ob 18. uri v Narodni dom v Trst (ul. Filzi 14).

30-LETNIKI POZOR: rojeni leta 1979 organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra pri Križmanu v Repnu. Za informacije in vpis pokliči, najkasneje do 21. novembra, od 17. do 19. ure: 347-4481432 - Anna za Breg in Mlje, 346-5231127 - Andrej za vzhodni Kras in Trst, 339-7619017 - Mojca za Zahodni Kras in Trst. Pohite, ne bo ti žal!

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko časopisa »Glasilo občine Repentabor«. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040-327335) do ponedeljka, 23. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo do 25. novembra potekala vpisovanja za sodelovanje na Božičnem sejmu 2009, ki se bo letos odvijal od 4. do 8. decembra na parkirišču Kulturnega večnamenskega centra v Boljuncu. Prijavnice in pravilnik dobite na spletni strani občine Dolina ali direktno v uradu za Trgovino ob tornih, sredah in četrtekih od 9.00 do 12.00 ure.

PRI SKLADU MITJA ČUK - Tai Chi Chuan: vežbanje v starodavni in cjenjeni večini vajam za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob petkih ob 19. uri začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj. Informacije in predvpsi tel. št. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

SK DEVIN prireja sejem rabljene športne opreme do 29. novembra v Sesljanu 41/d. Prodaja do nedeljah od 10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19.00.

OBČINA REPENTABOR sporoča, da je tržaška pokrajina odobrila razpis za predstavitev prošenja za dodelitev prispevka k znižanju cene goriva za stanovanjsko gretje na goratih področjih za leto 2007 in/ali 2008. Bivajoči v Občini Repentabor, ki izpoljujejo pogoje predvidene v razpisu, lahko predstavijo prošnjo na posebnem obrazcu razpoložljivem v občinskem tajništvu. Rok za predstavitev prošenja na tržaško pokrajino je zapaden 30. novembra 2009.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO V TRSTU razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz sklada »Mihail Flajban«, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpisajo v prvi letnik univerze. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodeleno društvo, je treba skupno s predvidevno dokumentacijo prinesi ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra. Podrobnejša pojasnila so na voljo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (Ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrtekih od 16. do 18. ure, lahko pa jih interesenti prejmejo tudi po elektronski pošti, če se na SDD obrnejo na naslov dobrodeleno@libero.it.

9.11.2006

9.11.2009

Edi Kalc

Neizmerna je za teboj praznina.

Vsi tvoji

Padriče, 8. novembra 2009

+ Nedelja, 8. novembra 2009

+ V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

Giustina Milič (Jušta)

Zalostno vest sporočajo

svakinja Albina, vnuk Damjan z Eleno, Tomažem in Kristjanom

Pogreb bo v četrtek, 12. novembra, ob 12.55 iz ulice Costalunga v zgoščko cerkev.

Zgonik, 8. novembra 2009
Kraško pogrebno podjetje Lipa

+ V 95. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga

Danila Košuta vd. Stergonšek - Sterni

Zalostno vest sporočajo

sinova Klaudio in Ervino z Vojko, sestra Alda, vnuki Alja, Aljoša, Peter in Aleš z družinami in ostalo sorodstvo

Pokorna bo ležala v ulici Costalunga v sredo, 11. novembra, med 11.30 in 12.30, sledil bo pogreb ob 13.00 iz »bošketa« pri

GORICA, RONKE - Podatki združenj SOS Rosa in Da donna a donna

Povzročitelj nasilja večinoma mož ali partner

Letos zaprosilo za pomoč 179 žensk med 18. in 80. letom starosti

Prede se opogumijo in poiščejo pomoč, minejo meseci, večkrat leta. Mnoge izmed njih - po podatkih zavoda Istat čez 90 odstotkov - se nasilju nikoli ne uprejo in svojim mučiteljem, ki so najpogosteje može oz. partnerji, še naprej v tišini dopuščajo, da obvladujejo njihovo življenje. Žensk, ki so žrtev nasilja, je tudi na Goriškem veliko, ob silah javnega reda pa jim že nekaj let skušata pomagati združenji prostovoljci SOS Rosa iz Gorice in Da donna a donna iz Ronke, na kateri se obrača rastoste stiščilo italijanskih in tujih državljan.

Skupno je med januarjem in novembrom v Gorici in v Ronkah zaprosilo za pomoč 179 žensk med 18. in 80. letom, v celiem letu 2008 pa jih je bilo 172. »Število žensk, ki poiščejo pomoč, v zadnjih letih narašča. Vedno več žensk ve, da smo jim na razpolago; razširili smo tudi ponudbo, saj je naše okence v zadnjih dveh letih odprt od ponedeljka do petka, medtem ko je v preteklosti delovalo le dvakrat tedensko. Ženskam nudimo psihološko in pravno pomoč, ob tem pa organiziramo srečanja, samopomočne skupine in razne tečaje. Nekaterim ženskam smo pomagali tudi pri iskanju službe, dvema pa smo omogočili bivanje v varni hiši,« je povedala Cristina Ziani, ena izmed psihologinj goriškega centra SOS Rosa, ki ima sedež v Ulici Baimonti.

V Gorici so od prvega januarja do 5. novembra sprejeli 73 žensk, medtem ko so jih lani v celiem letu sprejeli 49. »Večina žensk, ki je poiskala pomoč pri nas, je italijanska narodnost. Tujk je bilo le 16, med njimi so ženske iz Brazilije, Srbije, Bosne, Albanije, Avstrije, Gane,... Srednja starost je 48 let,« je povedala Ziani. Po podatkih združenja SOS Rosa je največ žensk, in sicer 69, prijavilo psihološko nasilje (npr. nadzor, manipuliranje, izkorisčanje, ukazovanje, kaznovanje, žaljenje, ponizvanje), v mnogih primerih pa je to povezano z drugimi oblikami nasilja. 27 žensk je prijavilo ekonomsko nasilje, tri ženske so iskale pomoč zaradi spolnega nasilja, kar 42 žensk (lani jih je bilo okrog 20) pa je bilo žrtev fizičnega nasilja, kot so pretepanje, davljene, zaklepanje v stanovanje, itd. »Povzročitelj nasilja je najbolj pogost mož oz. partner,« je podčrtala Ziani, ki je dodala, da so žrtve v številnih primerih odločijo za upor še po dolgih letih skupnega življenja.

To so potrdili tudi pri centru Da donna a donna v Ulici Roma v Ronkah, ki je odprt od pondeljka do sobote in kjer so od začetka leta do 26. oktobra pomagali 106 ženskam. V 61 odstotkih primerov je bil povzročitelj nasilja mož ali partner, v 14 odstotkih primerov pa bivši partner. V štirih primerih je bil nasilnejši sin, nekaj pa je bilo tudi nasilnih kolegov, bivših delodajalcev, očetov (2,5 odstotkov), mater (1,7 odstotkov), sedov (2,5 odstotkov) in hčera. Povzročitelji nasilja so bili v 87,9 odstotkih primerov italijanski državljanji. Srednja starost žensk, ki so prijavile nasilje, je bila 45 let, največ izmed njih - 104 - pa je bilo podvrženih psihološkemu pritisku. Kar 80 je bilo primerov fizičnega nasilja, deset spolnega in 53 ekonomskega. Na Tržiškem so zabeležili tudi sedem primerov »stalkinga«, oz. zalezovanja, ki je letos izbranjena leta v Italiji kaznivo dejanje.

Združenje SOS Rosa in Da donna priprejata tudi predavanja in druge pobude, s katerimi skušata javnost opozarjati na razširjenost nasilja nad ženskami. Niz le-teh bo potekal tudi v tekocem mesecu in sicer v okviru obeleževanja mednarodnega dne boja proti nasilju nad ženskami, ki poteka 25. novembra.

Aleksija Ambrosi

GORICA - Motociklist se zdravi v Vidmu

V trku pred pekarno se je hudo poškodoval

Pred pekarno Brotto v ulici San Michele med Štandrežem in Gorico se je včeraj okrog 16.30 zgodila prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval štiridesetletni motociklist L.M.; moški je s svojim motorjem znamke yamaha trčil v avtomobil tipa renault clio, ki ga je upravljala sedemdesetletna ženska. Baje je voznila vzdoljno in je nameravala zavzeti s parkirišča, pri tem pa je zapeljala proti sredini cestička, ko je iz nasprotnega strani prihajal motociklist. Trk je bil neizbežen. Moški je zletel preko avtomobila in padel na tla, nanj pa naj bi priletel tudi motor in ga poškodoval. Osebje službe 118 je ponesrečenca prepe-

ljalo v goriško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, potem pa so ga prepeljali v Videm. Na združenje so ga sprejeli s pridržano prognozo, saj naj bi bil v smrtni nevarnosti. Na kraju nesreče so posredovali tudi goriški policisti, ki so opravili po zakonu potrebne meritve. Zdravniško oskrbo je po nesreči potrebovala tudi priletna voznica, ki ni utrpela poškodb, doživel pa je šok, zaradi katerega je bila več časa zbegana.

Včeraj popoldne so medtem v goriško bolnišnico prepeljali pešča, ki ga je podrl avtomobil med ulicama Crispi in Morelli. Po razpoložljivih podatkih naj bi utrpel lažje telesne poškodbe.

GORICA - Forum o županovem testu za mamilu

Votla propaganda

»Skrivajo praznino svojih socialnih politik - Raje naj uvedejo test davčnega utajevanja in alkoholiziranosti«

Test za mamilu za vse občinske upravitelje, ki ga je v petek predlagal goriški župan Ettore Romoli, je za Forum za Gorico votla propaganda. »S pobudo želijo prikriti absolutno praznino socialnih politik občinske uprave na področju zasvojenosti ne samo z drogami, pač pa tudi z alkoholom in drugimi substancami,« poudarjajo predstavniki Foruma in opozarjajo, da je Italija v evropskem merilu država, ki ima najstrožjo represivno zakonodajo proti drogam, po drugi strani pa se na Apeninskem polotoku najbolj siri uživanje mamil. »V re-

presivnem pristopu, na katerega se ozira tudi Romoli, očitno nekaj negre. Ne vidimo razloga, da bi med občani iskali potencialne kršilce zakonov, obenem pa se sprašujemo, zakaj ne raje okrepijo strokovne službe, ki se ukvarjajo z mladimi in zasvojenostjo,« pravijo predstavniki Foruma in opozarjajo, da je goriška služba za zasvojenosti SERT že dve leti brez vodje, občina pa niše naredila nič, da bi ta problem rešila. »Po drugi strani občinska uprava zanemarja delo skupnosti «La tempesta» in drugih ustanov, ki nudijo pomoč zasvojencem,« po-

uderajo pri Forumu in pozivajo občino, da naj pomisli na druge oblike boja proti drogi, pri tem pa naj se odpove tovrstnim represivnim in hinavskim metodam.

Občinski svetnik Foruma Marko Marinčič je prepričan, da večina ljudi ne verjame v koristnost tovrstnih testov za mamilu, po drugi strani pa ugotavlja, da imajo medijske kampanje na državni ravni velik vpliv na javno mnenje ljudi. Marinčič vsekakor svetuje županu, naj med občinskimi svetniki in odborniki opravi tudi testa davčnega utajevanja in alkoholiziranosti.

ŠTEVERJAN - Brandolin in Gabrovec na obisku

Šola na prvem mestu

Občinska uprava podčrtala potrebo po sredstvih za dokončno ureditev šolskega poslopja - V ospredju tudi problem športnega igrišča in odtočnih kanalov

BUMBACA

Med srečanjem na števerjanskem županstvu

Prispevek, s katerim bodo lahko zaključili gradbena dela za utrditev sole Alojz Gradnik, je danes glavna prioriteta števerjanske občinske uprave, ki je včeraj na to opozorila deželnega svetnika DS Giorgia Brandolina in deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovec. Svetnika so sprejeli županji Franka Padovan, podžupan Robert Princič ter odbornika Milko Di Battista in Marjan Drufovka, ki so nanizali razne problematike male bripe občine, med katerimi je predvsem vprašanje šolskega poslopja.

Občina Števerjan je že izvedla prvi sklop del za sanacijo slovenske osnovne šole. Utrjen je bilo spodne nadstropje stavbe, za dokončanje del, opremo in ureditev prvega nadstropja pa bi potrebovali dodaten milijon evrov. »Sredstev v novem finančnem zakonu ne bo veliko, zato je bolje, da občina načrtuje dokončanje obnove sole po sklopih. Upravitelji so povedali, da je treba najprej urediti spodnje prostore, kar bo omogočilo, da bodo nato lahko izpraznili prvo nadstropje in še tam izvedli sanacijski posleg,« je povedal Gabrovec. Drufovka pa je dodal, da imajo za prvi sklop del že na razpolago okrog 200.000 evrov, ki jih jih bosta dodelili gorska skupnost in pokrajina Gorica, potrebovali pa bi jih vsaj še 200.000. Brandolin in Gabrovec sta zagotovila, da bosta na potrebo opozorila pristojne deželne upravitelje, urigala pa bosta tudi za rešitev problema odtočnih kanalov za meteorne vode, ki so v števerjanski občini pereč problemi. Občinska uprava je Brandolina, ki je tudi pokrajinski predsednik zveze CONI, obenem opozorila na potrebo po ureditvi športnega igrišča za šolo, ki je v slabem stanju. V nadaljevanju so Padovanova in odborniki izpostavili vprašanje neizkoriscenih kasarn na Sovenci, na Jazbinah in pri mejnem prehodu Viplože. »Uporabljati bi jih želeli za pobude, s katerimi bi promovirali naš teritorij,« je povedal Drufovka.

700 podpisov proti mošej

Severna liga je včeraj v dveh urah v Tržiču zbrala sedemsto podpisov proti gradnji moševe. Z zbiranjem bodo nadaljevali v prihodnjih tednih, potem pa bodo svojo peticijo izročili županu Gianfrancu Pizzolitti. »Na Tržiškem imamo že dovolj težav, zato nikakor ne potrebujemo moševe za dva tisoč vernikov, ki bi jo rada zgradila muslimanska skupnost,« poudarja deželni svetnik Severne lige Federico Razzini.

Cepljenje proti novi gripi

V goriški pokrajini se jutri začenja cepljenje proti novi gripi AH1N1. V prvi fazi bodo cepljeni zdravstveni operaterji, se pravi družinski zdravniki, pediatri, osebje zdravstvenega podjetja, osebje domov za ostarele in osebje v lekarnah, za njimi pa še ženske po tretjem mesecu nosečnosti in otroci oz. mladostniki od šestega meseca do sedemnajstega leta starosti s kroničnimi boleznicami. Cepivo bo na voljo le na sedežu oddelka za preventivo v ulici Mazzini in v tržičski bolnišnici San Polo, in sicer od pondeljka do petka od 15. do 17. ure; ob sredah bo služba delovala od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 13.30. Za informacije sta na razpolago številki 0481-592816 in 0481-592836.

Zahtevajo soudleženost

Odbor Okolje 2000 hoče biti soudežen pri vseh izbirah, ki zadevajo širitev kamnoloma pri Devetakih. »Doselej so popolnoma prezrli pravico občanov, da so informirani o tako pomembnem posegu v prostor; zato upamo, da bo v prihodnosti doberobska občinska uprava sprejemala odločitve skupaj s svojimi občani,« poudarjajo pri odboru Okolje 2000.

Monajeva platna v knjižnici

V galeriji Maria Di Iorio v državni knjižnici v ulici Mameli v Gorici bo jutri ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Fulvio Monai - Il paesaggio interiore«.

Miška po Gorici

Miška po Gorici je naslov razstave fotografij Marka Vogriča, ki jih bodo odprli danes ob 11. uri v kavarni Trieste na trgu Oberdan v Ronkah. Na ogled bo do 5. decembra od torka do nedelje med 10. in 23. uro.

Orkestra iz Padove in Veneta

Z drugim koncertom letos 29. koncertne sezone se Kulturni dom Nova Gorica jutri ob 20.15 pridružuje letošnjim Kogojevim dnevom. V Novi Gorici bo nastopil orkester iz Padove in Veneta, ki ga vrsto let vodi priznani slovenski dirigent maestro Anton Nanut; orkestr se bo na održi velike dvorane novogoriškega Kulturnega doma pridružila mezzosopranista svetovnega slovesa Marjana Lipovšek, ki bo krstno zapela prav njej posvečeno Pot k svetlobi lani preminulega slovenskega skladatelja Uroša Kreka. (tb)

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ
Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657 - www.suligoj.com

VZEMITE SI ČAS!
20% popusta za vse ure,
srebrne in jeklene nakite
na zalogi ter ugodnosti
za vse ostalo blago

LONGINES **LORENZ** **CASIO.**

NOVA GORICA - Župani zahtevajo upoštevanje rokov, določenih pred odprtjem hitre ceste

Družba za avtoceste pozabila na obljube

Protivetrnih ograj še ni - Na mrtvi točki so tudi dela na glavni cesti Razdrto - Podnanos

Družba za avtoceste je po odprtju odseka hitre ceste čez Rebernice pozabila na obljube. V to so prepričani vsi severnoprimski župani, ki so od DARS-a pred nedavnim odprtjem novega odseka dobili zagotovila, da bo takoj po odprtju stekla tako postavitev protivetrne zaščite kot obnova »stare« ceste čez Rebernice in njeni odvodnjavanje. Ne eno ne drugo ne drži; hitra cesta je bila od odprtja zaradi burje nekajkrat že zaprta, na mrtvi točki pa so tudi dela na glavni cesti Razdrto - Podnanos, pravijo župani. Na četrtki seji Svetega Regije se so odločili DARS-u zažugati, naj vendarle pospeši postopek in oblubo izpolni.

Protivetrne ograje na viaduktih novega dela odseka skozi Vipavsko dolino in na pobočju Nanosa naj bi postavili sredi prihodnjega leta, pravijo na DARS-u, na ostanilih delih odseka od Razdrtega do Podnanosa pa naj bi ograje stale v prvi polovici leta 2011. Dodajajo, da je dokumentacija za izvedbo razpis za izdelavo idejnih rešitev dodatne protivetrne zaščite pripravljena in da naj bi bil razpis objavljen še v tem mesecu. Severnoprimski župani se s tem ne strinjajo in od Darsa zahtevajo, da vse protivetrne ograje postavi prej, še v letu 2010. Ob tem menijo, da bi ograje morali postaviti ne le do Podnanosa, temveč vse do Ajdovščine, če bi to bilo mogoče, pa še dlje, vse do Vipavskega križa. Na DARS-u se sicer sklicujejo na monitoring, češ da ga je bilo smiseln in najprimernejše opravljati še po predaji odseka v promet. Župani ne popuščajo, kakor tudi ne zahteva, da se nemudoma začne z novo »stare« ceste čez Rebernice. Cesto, ki je kategorizirana kot državna, bi sicer moral in jo bo tudi obnavljal DRSC, Direkcija Republike Slovenije za ceste, a bo stroške pokril DARS, saj gre pravzaprav za odstranjevanje posledic večletne gradnje hitre ceste. »Sporazum med družbama o delitvi stroškov je pripravljen in je zdaj v pregledu na DRSC,« so županom sporočili z DARS-a, kjer dodajajo, da se bodo dela začela takoj po pridobitvi vseh potrebnih zemljišč za gradnjo, kar naj bi se po njihovih predvidevanjih zgodilo čez kak mesec, v začetku leta 2010. A župani tem zagotovilom ne verjamajo preveč, saj so prišli do informacij, da so tamkajšnji kmetje, ki jim ob večjem deževju vsakokrat pošteno zalije domačije in ceste, s podpisi pogodb o služnosti svoja zemljišča za ureditev odvodnjavanja DARS-u že predali. Kljub temu, da so rok za postavitev protivetrnih ograj postavili do zime 2010, pa župani menijo, da je obnova stare ceste vendarle prioriteta. Prav po njej bo namreč potrebno spreglati promet takrat, ko se bo na hitri cesti postavljalo protivetno zaščito.

Tamara Benedetič

Nov avtocestni odsek pri Rebrnicah

BUMBACA

GORICA - Jutri Pastirček, Dujak in Dujačesa

V Feiglovi knjižnici v Gorici se bo jutri ob 18. uri nadaljevalo potovanje s Pravljicami sveta. A najprej se bodo otroci ustavili pri pomembni postaji slovenskih ljudskih pravljic. To je najvišja in najstarejša oblika ljudske umetnosti in se razlikuje od bajk, legend in pripovedk, ker pošeže naravnost v človeško dušo. Osnova ljudske pravljice je prepričanje ljudi, da se dobro poplača in slabu kaznuje. S takim nazorom bo jutri Kristina Frandolič iz Doberdoba pripovedovala otrokom eno izmed najbolj znanih slovenskih ljudskih pravljic Pastirček, ki spada tudi v kategorijo čudežnih pravljic. Iz domače postaje bo vlak nato odpotoval na sever naše dežele, kjer stoji čudovita dolina Rezije. Rezijansko ljudsko pravljico Dujak in Dujačesa bo v rezijanskini povala pisateljica Silvana Paletti.

GRADIŠČE - Svetovni pohod za mir Pohodniki bodo postali pred centrom za priseljence

Svetovni pohod za mir bo danes obsegel goriško pokrajino. Okrog 9.30 se bo skupina pohodnikov na poti iz Istambula v Viceno in nato dlje proti Ženevi ustavila pred centrom CIE v Gradišču. Tam bodo pričakali pokrajinski odbornik Marko Marinčič ter predstavniki občine Gradišče in raznih mirovnih združenj iz goriške pokrajine.

»Pohod je pomembna priložnost za osveščanje svetovne javnosti ne samo o abstraktnih geslih v prid miru v svetu, pač pa o potrebi po konkretnih dejanjih: na primer jedrsko razoroževanje, zmanjševanje investicij v konvencionalno orožje, iskanje rešitev mednarodnih konfliktov po diplomatski poti in z multilateralnim pristopom in ne z enostranskimi vojaškimi avanturami, v katere je žal vpletенega tudi naša država v Iraku, Afganistanu in drugih kriznih žariščih,« poudarja Marinčič in nadaljuje: »Le majhen odstotek investicij iz državnih proračunov za oboroževanje bi lahko bistveno prispeval k odpravi lakote, pomanjkanju pitne vode, umrljivosti zaradi banalnih ozdravljivih bolezni in skrajne revščine, kateri je

danec izpostavljen vsaj četrtna človeštva.« Goriška pokrajina bo v zvezi s pohodom v prihodnjih tednih priredila nekaj tematskih srečanj za dodatno poglobitev teh tematik. Med koncem novembra in začetkom decembra načrtujejo gledališki in debatni večer, srečanje in izmenjavo izkušenj s predstavniki priseljencev in priselcev za azil ter okroglo mizo o tem, kako lahko lokalna skupnost prispeva svoj delež k utrjevanju miru in sožitju v svetu.

»Prejšnjo sredo je v Bujah v hrvaški Istri potekalo pomembno srečanje. Ravno prihod svetovnega pohoda za mir je bil namreč povod za sklic skupnega omizja krajinskih uprav iz goriške in tržaške pokrajine, iz slovenske in hrvaške Istre. Podpisali smo pismo o nameri za ustanovitev trajnega čezmejnega omizija za mir in sožitje med krajinskimi upravami treh držav v tem prostoru. Dokument, ki ga bomo v kratkem nadgradili s formalno ustanovitvijo tega omizija, vsebuje pomembne smernice za razvoj skupnih projektov, čezmejnega sodelovanja in za preseganje konfliktov in nesporazumov,« pojasnjuje Marko Marinčič.

ŠTEVERJAN - Umrl Radivoj Bajt

Slovo od pilota borbenih letal

Živel je v Ljubljani, kjer si je po vojni ustvaril družino

V Ljubljani so se 3. novembra poslovili od števerjanskega rojaka Radivoja Bajta, ki je bil poznani z vzdevkom Radko. Rodil se je 29. novembra leta 1921. V družini je bilo pet otrok, mati Jožefa Hlede je bila mlekarica, tako da je družina shajala malo bolje kot ostale, ki so se ukvarjale samo s kmetijstvom. Radko je kot otrok pomagal mami voziti mleko v kantah s kolesom. Ko je bil star dve leti, mu je oče umrl. Po osnovni šoli je obiskoval večerno šolo v Križni ulici v Gorici in uspešno zaključil industrijski tehnični študij.

Kot prostovoljec je leta 1939 v italijanski vojski opravil izpit za telegrafista, tako da je do kapitulacije opravljal zelo težke naloge. Po kapitulaciji se je vključil v ameriško vojsko. V Bruslju je zaključil padalski tečaj, nato je odpotoval z Angleži v Afriko v sporazumu z jugoslovansko upravo. Na letališču Radamari v Suezu je opravil šolo za pilote letal. Nato je odpotoval v Rusijo, v mesto Krasnodar, kjer je dopolnil svoje znanje, tako da je zatem postal pilot borbenega letala. Jak tri in se je priključil 3. letalski divizijski jugoslovanske armade v Mostarju. Po vojni je postal instruktor jugoslovanske armade v Ljubljani. Leta 1956, ko je učil pilot v Zagrebu, se je poneselecil z letalom in za las ostal živ; po okrevanju je zapustil vojaško službo in se je vrnil med civiliste. V vojaški karieri je postal podporočnik, poročnik in končno kapetan letalstva. Leta 1949 se je v Ljubljani poročil z Faniko Prosenik, v zakonu so se jima rodili Niko, Kajetan in Patricija. Radko je zelo rad obiskoval rodni Števerjan, sorodnike in še posebej vaške prijatelje. Nikoli nju ni zmanjkalo argumentov za zanimiva povedovanja o preteklosti, naj si bo lepih kot o žalostnih dogodkih. Števerjanci ga bomo ohranili v spominu, ženi, otrokom in svojem izrekamo skreno sožalje, Ratku pa želimo mirni počitek v slovenski zemlji. (sr)

GORICA - Odprta vpisovanja na tri tečaje SDZPI

S specializacijo do zaposlitve

Ponujajo tečaje o pripravi turističnih paketov za čezmejno območje, obvladovanju orodij komunikacije in upravljanju informacijske varnosti

Pri iskanju zaposlitve je danes ob univerzitetni izobrazbi lahko v pomoč tudi znanje na različnih, bolj specifičnih področjih. Temu so namenjeni trije tečaji, ki jih v KB Centru v Gorici prireja Slovenski dejavniki zavod za poklicno izobraževanje in na katere se je v teh dneh že močno vpisati. Tečaji »Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija«, »Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije« ter »Upravljanje informacijske varnosti« so brezplačni in so namenjeni za posljenim v brezposelnim z univerzitetno izobrazbo in z bivališčem na območju dežele FJK.

Na prvem se bodo tečajniki naučili izkoristiti možnosti, ki jih nudijo programi čezmejnega sodelovanja, oblikovati turistične projekte, promovirati čezmejni teritorij, komunicirati s klienti in načrtovati turistične pakete za čezmejno območje. Drugi tečaj je posvečen razumevanju osnov komunikacijskega procesa v podjetju, načrtovanju in promociji komunikacije v podjetju, metodam za pisanje besedil ob upoštevanju osnovnih zakonitosti obrti, uporabi načel učinkovitega pisanja ter metodo copy strategy, promociji komunikacije z medijimi, internetnemu vzdrževanju odnosov z javnostmi in obvladovanju ustnega komuniciranja. Na tečaju »Upravljanje informacijske varnosti« bodo sodelujoči spoznali pravne vidike in predpise, ki so vezani na informacijsko varnost, upravljanje omrežja, tehnike upravljanja informacijske varnosti in planiranja le-te.

Na SDZPI se je začel tečaj o tehnikah finančnega posredništva

BUMBACA

GORICA

Pobude ob dnevnu boju proti diabetusu

Organizacija združenih naročnikov je proglašili 14. november za mednarodni dan boja proti diabetusu. Datum sovpada z dnevom rojstva kanadskega zdravnika in znanstvenika Fredericka Bantinga, ki je na začetku 20. stoletja dokončno razkril delovanje hormona inzulina, katerega neuravnoteženost je pri človeku najpogosteji razlog za sladkorno bolezen ali diabetes. Za pomemben in prelomen dosežek na področju medicine se je človeštvo Bantingu oddolžilo s simbolično gesto in mu leta 1923 podelilo Nobelovo nagrado.

O preprečevanju sladkorne bolezni pa tudi o sobivanju z njo bo na državnih ravnih s serijo akcij prihodnjih teden opozarjala tudi zveza Diabete Italia, v katero je včlanjeno tudi Posoško društvo diabetikov, ki deluje na Goriškem. Serijo pobud sta včeraj na goriškem županstvu predstavila odbornica Silvana Romano in predstavnik Posoškega društva diabetikov Riccardo Stasi. »Kot javna uprava skrbimo, da preprečujemo sladkorno bolezen s tem, da mlade uvajamo v zdravo prehrano in v kulturo gibanja,« je povedala odbornica Romanova in poudarila, da se pri oblikovanju menijo, ki so na izbiro osnovnošolcem in univerzitetnim študentom v občinskih menzah, občina posvetuje z dietologom goriškega zdravstvenega podjetja.

Osrednji dogodek v zvezi s preprečevanjem sirjenja diabetusa bo potekal v soboto, 14. novembra, v veleblagovnici Ipercoop v Gradišču, kjer bo obiskovalcem ves dan na voljo ekipa zdravnikov, ki bo nudila informacije o vzrokih bolezni ter brezplačno merila glikemijo, oziroma odstotke sladkorja v krvi, ki je prvi pokazatelj sladkorne bolezni.

Informativne stojnice bodo konec prihodnjega tedna na voljo tudi po mestnih ulicah, medtem ko bo goriški grad čez cel teden, tako kot mestne znamenitosti drugih evropskih mest, ki so pristopila k pobudi, razsvetljen v modro barvo. Merjenje glikemije bodo v teku tedna brezplačno opravili tudi v goriških lekarnah. Omejene pa bodo le na subjekte s prekomerno telesno težo.

Pri pobudi sodelujejo še humanitarna organizacija Društvo diabetikov Nova Gorica, Goriško zdravstveno podjetje in italijansko združenje lekarn in lekarji Federfarma. (VaS)

GORICA - Ameriški kitarist v SCVG Komel

Z Jacobsom poglobitev jazz kitarske tehnike

V okviru seminarja so gostili tudi Glauca Veniera

Tečajniki
z Jacobsom

BUMBACA

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel je med 26. in 30. oktobrom gostil ameriškega jazz kitarista Sida Jacobsa. Glasbenik je v teh dneh vodil kitarsko delavnico za vse, ki so se želeli podrobnejše seznaniti z jazzovskim glasbenim pristopom. Namenjena je bila vsem glasbenikom in učencem glasbenih šol ter konservatorija, predvsem pa kitaristom z osnovno pravico in harmonije, teorije, ritma in branjem na prvi pogled.

Učne ure so potekale v prostorijah glasbene šole v popoldanskem času, udeležili so se jih slovenski in italijanski kitaristi različnih starosti in z različnimi glasbenimi izkušnjami. Obranavali so več argumentov iz splošne kitarske tehnike, teoretično in praktično, s posebnim poudarkom na izvajjanju jazz in blues glasbe. Spoznavali so osnove kontrapunkta v luči improvizacije, ki je pri tej glasbi bistvenega pomena. Preizkusili so se v igranju melodije s spremljavo akordov, tako imenovano »chord melody«. Jacobs je to tematiko prikazal s skladbami Bill Evans in Thelonious Monk, dveh velikih pianistov in skladateljev. Sam jih je predril za igranje s kitaro in jih zbral v knjigi Bill Evans Guitar Book. Pri svojem izvajaju je Jacobs poudaril pomembnost poznавanja klasične glasbe in predvsem Bachovih Partit in Sonat za violinino, ki veljajo za izhodišče razumevanja kompozicijskega načina v jazz glasbi. V jazzu je za to zelo pomemben Charlie Parker. Med drugim so slušatelji spoznavali tudi »Inside and Outside Playing«, igranje zunaj in znotraj tonalitet, ki je v jazz glasbi ravno takoj izjemno važno.

Jacobs je svojim goriškim učencem poleg tehničnega znanja dajal številne nasvetne glede osebnega pristopa do glasbe in javnega nastopanja. Jacobs ima dolgoletno prakso in se kot izjermen pedagog dobro zaveda vsakdanjih težav glasbenikov in ljudi, ki bi to radi postali. Svojim slušateljem je skušal po-

magati na različne načine. V zelo sproščenem in prijaznem vzdusu so lahko preizkusili svoje znanje in se seznanili z bogatimi izkušnjami uveljavljenega glasbenika. Jacobs je človek svežih idej in radodarnega značaja, kar je pokazal v vsakdanjem srečevanju z udeleženci tečaja in vsemi ostalimi na glasbeni šoli.

Širši publiki se je predstavljal z izjemnim koncertom na odru dvorane Lojze Bratuž v četrtek, 28. oktobra, kjer je nastopil s kvartetom goriških glasbenikov. Med drugim so zaigrali skladbe Wayna Shortera in seveda Jacobsove priredebitve Billa Evansa in Theloniousa Monka. Kontrabas je igral Pietro Spanghero, bobne Francesco Gavosto, oba sta tudi učitelja na glasbeni šoli. S kitaro ga je spremjal Gianluca Sturiale, učitelj jazz kitare na centru Komel in nekdanji Jacobsov učenec. Sturiale je bil tudi pobudnik in glavnji organizator glasbene delavnice.

Center Komel je v sklopu seminarja gostil še enega prestižnega glasbenika, italijanskega pianista in skladatelja Glauca Veniera, ki je s koncertom predavanjem predstavil zgodbino klavirja v jazzu. Publiko je zabaval s svojim iskrivim značajem in glasbenim izvajanjem na visokem nivoju. V prvem delu je odigral skladbe od Joplinovega ragtima preko boogija in be-bopa do Chika Coree in Keitha Jarretta, v drugem je predstavil lastne skladbe v katere vpleta melodije domačega furlanskega okolja. Dogajanje na centru Komel je s svojimi pobudami že krepko prešlo lokalne meje in privablja v svojo sredo glasbenike, ki prihajajo iz vse dežele in tudi bolj oddaljenih krajev. Kitaristi, ki so obiskovali delavnico so bili zelo zadovoljni s to izkušnjo, sam Jacobs se je v Gorici zelo dobro počutil. Vsi so si zaželeti ponovnega srečanja, kar se bo po vsej verjetnosti uresničilo prihodnje leto. Za glasbeno šolo in predvsem za njeni mladi jazz oddelek je bil to precej zahteven, vendar zelo uspešen projekt.

RONKE - V četrtek, 12. novembra Predstavili bodo priročnik o pravici do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo

Kulturni društvi Jadro in Tržič boste v četrtek, 12. novembra, ob 20. uri v občinski sejni dvorani v Ronkah predstavili tretjo zbirko zakonov in razsodb »Pravica do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo«. Na predstaviti, ki jo prirejajo pod pokroviteljstvom ronške občine, bosta spregovorila profesor Samo Pahor in odvetnik Renzo Frandolič. »Priročnik naj bi postal pripomoček za izvajanje zaščitnih norm za slovensko narodno skupnost tako za pravnike, politike in sodnike kot tudi za uslužbence javnih ustanov v goriški, tržaški in videmski pokrajini,« sta v uvodnem delu publikacije zapisala Renzo Frandolič in predsednik društva Jadro Karlo Mucci.

Naslovnica priročnika

DOBERDOB - V centru Gradina

Na krožniku ponudili tudi znanost

Zadruga Rogos je v petek v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu uspešno izpeljala prvi večer iz niza »Znanost na krožniku«. Vabilo prirediteljev se je odzvalo veliko ljudi, ki so do konca dvorano za promocijo kraških pridelkov (na sliki). Po krajšem pozdravi predsednice zadruge Rogos Černic Ane se je večer prisel s pokušnjo kraske glere, penine, ki je pridelana na tržaškem Krasu. Sledil je poseg biologa Francesca Zanuttina, ki je v poklon Charlesu Darwinu ob 200-letnici njegovega rojstva predaval o živiljenjskih oblikah. Opisal je Darwinovo živiljenje in delo, seveda pa je spregovoril tudi o teoriji evolucije. Darwin je do svojih revolucionarnih zaključkov prišel, ne da bi vedel da obstoj DNK-ja (Watson in Creek sta za njegovo odkritje prejela Nobelovo nagrado leta 1962) in niti za litoferske premikajoče se plošče, ki jih je odkril Nemec Wegener leta 1921. Govornik je nato spregovoril o vsakdanjih primerih, v katerih lahko vidimo teorijo evolucije. Za zaključek se je got dotalnil še »spora« med cerkvijo in znanostjo v zvezi z darwinovo teorijo. Po predavanju so obiskovalci pokusili še Sanzinovo vitovsko vino, teran in olivno olje.

Naslednji srečanji na Gradini bosta v soboto 21. novembra, ko bodo gostili Manuela Pillin, znano kuharico, ki nastopa v televizijski oddaji »La prova del cuoco«, in v nedeljo, 22. novembra, ko bo zadruga Rogos v sodelovanju z založbo LEG predstavila knjigo Hansa Kitzmüllerja »E in lontananza Gorizia«.

GABRJE - Danes v priredbi društva Skala Martinovanje uvaja v stoltnico

Kulturalno društvo Skala iz Gabrij bo danes v sodelovanju z gabrsko lovsko družino danes predstavilo tradicionalno martinovanje. Ljudski praznik bo potekal na vaškem trgu pred kulturnim domom v Gabrijah. Po starem običaju bodo Gabrci tudi letos pripravili s poljskimi pridelki bogato natovorjen kmečki voz, ki ga bo poleg kmečkih strojev blagoslovil domači župnik Viljem Žerjal. Za veselo in slavnostno razpoloženje bo sta poskrbela domači moški pevski zbor Skala in moški pevski zbor Jezeri iz Doberdoba, ki bosta oblikovala priložnostni kulturni program. Naj omenimo, da se moška pevska zborna pripravljava za skupno spominsko in pevsko turnejo, ki jo bodo izpeljali po Sardiniji majha prihodnjega leta.

V društveni dvorani se bo medtem predstavila umetnica-slikarka Karmela Rusjan iz Gabrij, in

sicer z osebno samostojno razstavo slik, ki bo na ogled še naslednji petek, soboto in nedeljo od 19. do 20. ure. Razstava naj bi predstavljala uvod v letošnjo sezono, ki jo bodo popestire razne kulturne in gledališke prireditve, hkrati pa tudi glasbeni večeri, ki bodo posvečeni praznovanju 100-letnice ustanovitve gabrskega kulturnega društva Skala. Pobude bodo svoj višek dosegle spomladis s predstavljivo publikacijo, ki bo posvečena temu visokemu društvenemu jubileju.

Po kulturnem programu bo danes popoldne na sprednu družabnost, na kateri bodo glavno vlogo igrali dobra kapljica, lovski golaž, pečen kostanj in druge dobrote. V primeru slabega vremena bo praznovanje potekalo v spodnjih in zgornjih prostorijah gabrskega kulturnega doma, tako da bo za vesel popoldan vsekakor poskrbljeno. (vip)

ŠTEVERJAN - V soboto, 14. novembra, odprtje dvojne razstave

Kulturni utrip s Ptujem

Na ogled bodo postavili fotografije Stojana Kerblerja in razstavo Od zrna do kruha

V kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu bodo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri odprli dve razstavi. Prva je fotografska, drugi pa so nadeli naslov Od zrna do kruha. Oba prikaza se naslanjata na etnografsko izročilo iz vzhodnih pokrajin Slovenije, sama razstava pa se bo bržkone zelo dobro vključila v okolje doma na Bukovju, ki gosti muzej starega kmečkega orodja. Do stika s kulturno-etnografskimi krogmi z območja ob reki Dravini je letos poleti prišlo ob naključnem turističnem obisku nekaterih Števerjancev na Ptujski gori. Tam so prišli v stik s prizanim fotografom Stojanom Kerblerjem in kulturnim društvo Rožmarin iz Dolene, gricevna pokrajina na desnem bregu Dravine.

Stojan Kerbler živi in dela na Ptiju in je že uveljavljen fotograf, ki je leta 1972 dosegel naziv mednarodnega mojstra fotografije, leta 1979 pa je postal dobitnik nagrade Prešernovega sklada. Je tudi odličen poznavalec zgodovine slovenske fotografije in požrtvovalen mentor mladim in nadarjenim ljubiteljem fotografije. V Števerjanu bo Stojan Kerbler prisoten s 35 fotografijami etnografskega značaja.

Folklorno društvo Rožmarin deluje v Doleni nedaleč od Ptujskih gore, znamenitega romarskega središča. Društvo so ustanovili pred tremi desetletji, njegova glavna skrb pa je ohranjanje kulturne dediščine s slovenskega podeželja. Zelo močan odsek v društvu predstavlja aktiv žena, ki prirejajo predavanja in različne tečaje, od kuhrskega sprednosti do izdelovanja raznih predmetov. Letos so na Ptuju pripravile zelo dobro obiskano razstavo na temo Od zrna do kruha. S to razstavo se bodo predstavile tudi v Števerjanu. Kot napovedujejo, bodo za števerjanski prikaz pripravile kakih dvajset vrst različnega kruha.

Števerjanski večer prirejata kulturno društvo Briški grič in fotoklub Skupina 75. Priložnostni nagovor bo imel ravnatelj Gořiškega muzeja Andrej Mahnič, predstavitev pa bo obogatil recital Petre Miklus z nizom pesmi ob Martinu. Razstava bo odprta do 22. novembra, ogled pa bo možen vsak delavnik od 17. do 19. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. (vip)

GORICA

Dve predstavi za festival raznolikosti

V dvorani Kulturnega doma v Gorici bosta v četrtek, 12. novembra, ob 20.30 odigrani dve predstavi v okviru »gledališkega festivala raznolikosti L'arte della diversità«. Prva predstava bo »Uno e tre« v izvedbi gledališke skupine Stalker iz Turina in v režiji Gabriele Boccaccinija. Sledila bo predstava »Improvvisa-mente - azioni e divenire« v izvedbi gledališke skupine »I Senza Soldi« iz Gorice in v režiji Donata Acampora. Prireditelj festivala je goriška pokrajina s pokroviteljstvom občine Gorica. Vstop je prost.

SOVODNJE - Ob sv. Martinu

Tosijevemu dvorcu posvetil fotomonografijo

Publikacijo Rema Devetaka bodo predstavili v okviru praznovanja zavetnika

Kulturno društvo Sovodnje bo tudi letos obeležilo praznovanje vaškega zavetnika sv. Martina. Ta trenutek koledarskega leta je globoko občuten v naših krajih, kjer so se ljudje od vedno preživljali s poljedelstvom in vinogradništvo. V Sovodnjah, kjer je sv. Martin tudi vaški zavetnik, so se v letih ustalile določene tradicije, ki jih obujajo še danes, predvsem pobiranje vina in pridelkov ter tradicionalna zahvalna družabnost na ploščadi ob Kulturnem domu z blagoslovom kmečkih vozil in letosnjih darov zemlje. Ob tem društveni odbor že vrsto let prireja zanimive pobude, ki vrednotijo zgodovinsko in etnološko dediščino vasi, razpete med Gorico in Krasom, ter opozarjajo na njen pomembno vlogo v polpreteklosti.

Na njemem severnem delu, v Škrljah, ki so zabeležene v vseh zgodovinskih mapah, še pred samimi Sovodnjami, je v 19. stoletju delovala strojarna kož družine Tosi. Ob gospodarskih poslopijih je stal tudi neoklasični dvorec, ki je propadel v prvi svetovni vojni s posledičnim odhodom družinskih članov in prodaje posestva. Na tem območju se je naselilo več družin iz zaselka Fajti na istoimenskem hribu, ki so si uredile domove na ruševinah Tosijevih stavb. Ostanki tečejo dvorca, tovarniških poslopij in obzid-

ja so vidni še danes. Remo Devetak, ljubiteljski fotograf, se je po preselitvi v Škrlej z rodnega Vrha takoj nadzgodovino tega predela Sovodenj, da se je tudi po prigovaranju žene Mare in v znak hvaležnosti hiši ter zaselku, ki sta ga sprejela kot polnopravnega člena, odločil za objavo tega gradiva.

Fotomonografija »Tosijev dvorec v Škrljah - nekdajni sijaj in današnji sledovi« bo predstavljeni v petek, 13. novembra, ob 20.30, v dvorani Kulturnega doma ob prisotnosti samega avtorja in petju Sovodenjskih deklek ter zborčka prostavnega društva Vrh sv. Mihaela. Predstaviti bo sledila odprtje razstave starih stenskih ur, ki jo prireja društvo s sodelovanjem domačinov.

V nedeljo, 15. novembra, po maši (od 11. ure dalje), bo pri Kulturnem domu župnik Vojko Makuc blagoslovil kmečke pridelke in pripomočke, razstavljeni na vozlu, ki ga vsako leto izdelajo domači kmetje. Blagoslov bo sledil nastop otroškega pevskega zabora kulturnega društva Sovodnje. Praznik bo obogaten s pokušnjo novega vina, kruha, kuhanih jajc in srne, ki jo vsako leto društvo lovcev ponudi občanom. Med praznovanjem si bo tudi mogoče ogledati razstavo stenskih ur in nabaviti publikacijo Rema Devetaka.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Razstave

FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI prireja odprtje fotografike razstava Tarcisia Scappina v baru Cichetteria v Ul. Petrarca 9 v Gorici v torek, 10. novembra, ob 18.30. Fotografije z raznih potovanj bodo na ogled do 7. decembra.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu je na ogled razstava slikarjev Carla Piemontija in Adriana Velussija; do 12. novembra med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

KD SABOTIN v sodelovanju z rajonskim svetom za Pevmo, Štmaver in Oslavje, ZSKP, župnijo Sv. Mavra in Silvestra ter civilno zaščito občine Gorica vabi na sedež društva (v okraju Znorišče v Štmavru) na ogled razstave o nastanku letalstva na Goriškem in razstave modelov letal, ki jih je izdelal Julian Srebrenič; na ogled do polovice novembra.

RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL MARIA DI IORIA je na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici; še danes, 8. novembra, od 9. do 19. ure.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.
PRODAM suha gozdna drva; tel. 0481-390238.

PRODAMO trisobno stanovanje v Štandrežu, Ul. Pasubio, 6 - prvo nadstropje. Dodatne informacije na tel. 349-6200399.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

JAVNI RAZPIS

Priznanje Kazimir Humar

- 1) Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom na osnovi utemeljitve predlagateljev in po presoji organizacij, ki priznanje podeljujejo.
- 2) Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške posvete na podlagi javnega razpisa.
- 3) Priznanje se praviloma podeli v mesecu februarju za ustvarjalne dosežke, za pomembris prispevki k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.
- 4) Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru.
- 5) Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2009 na naslov: Zveza slovenske katoliške posvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra, 85, s pripisom na ovojnico: "Predlog za priznanje"

ZSKP prireja v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri 51. revijo goriških pevskih zborov Cecilijanko. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Čestitke

Odbor društva prostovoljnega krvodajalcev iz Sovodenj iskreno čestita odborniku Matjažu in Valentini ob rojstvu prvorjenčka FILIPA.

Mi babe Vukove se veselimo, saj še eno pupo v našo klapo dobimo. Maša ŽIVA je na svet pričekala, ubogi Borut, tu je še ena kavka mala! A saj nismo prav tako slabe, z Rado in novo sestrico te bomo vedno vse crtale.

Damijan in Vesna sta sračje gnezdo znova obogatila, na svet je pokukala sratka ŽIVA. Naj Rada zapoje DO, naj Borut zapoje MI, naj ŽIVA počasi sladko spi, to jem vsa Srača želi.

Jamarsko društvo Kraški krti čestita svojemu članu Damijanu Vižintinu in njegovi ženi Vesni ob rojstvu male ŽIVE.

Polna luna je na Vrh posilala in na svet je pokukala zvezdica mala. Naša predsednica Dolores je

SAMUELA

povila in očka Denisa razveselišča. Sreča, veselja in mirnih noči jem iz srca želimo vse.

Kulturno društvo in ženska vokalna skupina Danica

V tem jesenskem času

je kar živalku na našem Krasu.

Po Vrh je luna posala

in rodila se je še ena Vrhovka mala.

Damjan in Vesna

bosta sedaj imela veliko dela,

z Rado in Borutom bosta mali

Zivi uspodbanka peta.

Da bi bila mala punčka srečna

in zdrava, ji iz srca želimo

vsi pri KD in ženski

vokalni skupini Danica

Gledališče

CTA (»Centro Teatro Animazione e Figure«) iz Gorice obvešča, da je v teku predprodaja abonmajev za gledališki niz Zimski popoldnevi, ki bo potekal od 14. novembra do 20. februarja 2010; informacije v uradih CTA v Ul. Cappuccini 19/2 v Gorici, tel. 0481-537280, www.ctagorizija.it, www.ctagorizija.it. Prva predstava bo »A King listens« v izvedbi gledališke skupine Zavod federacija Ljubljana.

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI obvešča, da je v teku predprodaja vstopnic za ponovitev predstave »Stomp«, ki bo v sredo, 11. novembra; pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327 je v teku tudi predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10.

SKPD FRANCIŠEK BORGIA SEDEJ iz Števerjana vabi vse otroke na ogled gledališke predstave Mary Poppins v izvedbi članov Radijskega odra, režija Lučka Susič, v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri v Sedejevem domu v Števerjanu.

ETTORE ROMOLI

Gorica
v bližnji prihodnosti

Petek, 13. november 2009,
ob 18. uri

Čitalnica knjižnice D. Feigel
KBcenter - Gorica

pomočjo Darija Frandoliča in Petra Gergoleta. Publikacija je posvečena štiridesetletni zgodovini doberdobskega športnega združenja Mladost.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bodo predstavili dve knjigi na temo umika iz Rusije: v ponedeljek, 9. novembra, ob 18. uri bo Francesca Raffaella Guerra predstavila svojo knjigo »Risorto« in v četrtek, 12. novembra, ob 18. uri bo Emanuele Franz predstavil svojo knjigo »Da Atene alla Nikola-jewka. Intervista a un reduce«.

INSTITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) prireja v sodelovanju z goriško pokrajino in centrom ArsAtelier ter s pokroviteljstvom Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel ter združenji Amici di Israele iz Gorice in Vidma predavanje z naslovom »Gorizia Ebraica tra Storia e Torah« v sredo, 11. novembra, ob 18. uri v sejni dvorani goriške pokrajine na Korzu Italia 55 v Gorici. Sodelovali bodo Marco Grusovin, rabin Elia Enrico Richetti, Yaron Pinhas in pevska skupina Musicum.

Prispevki

V spomin na našo nepozabiljeno Verebovno darujemo klapa 325 evrov in prijetelji iz Ušja 350 evrov za popravilo orgelj v sovodenjski cerkvi.

Ob smrti drage mame Marice Juren darujejo za društvo v zbor Hrast družina Jordan Ferletič in Marta ter Ivan Černic 600 evrov, družina Jožko Peterani 25 evrov, družina Gabriel in Milena Ferfoglia 50 evrov, družina Max Gergolet 15 evrov in družina Valič 100 evrov.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 12.00, Marialuisa Padovan por. Brajnik (iz Vidma) v cerkvi v Podturnu in na glavnem pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Ione Candotto vd. Tomaduz (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upeljitev.

JUTRI V STARANCANU: 11.00, Maria Iarc vd. Visintin (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici ob 10.20) v cerkvi v Starancanu in na pokopališču v Tržiču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo

SHELL - Ul. Aquileia 20

ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentini 61

AGIP - Ul. S. Polo

ESSO - Ul. I Maggio, 59

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58

ITALIJA - Uradna umestitev novega tajnika

Bersani predstavil svojo Demokratsko stranko

Enrico Letta podtajnik, Rosy Bindi predsednica - Soočenje in ne dialog z desno sredino

RIM – Pierluigi Bersani je od včeraj tudi uradno tajnik Demokratske stranke. Izvolila ga je nova strankina državna skupščina, ki je potrdila izide nedavnih primarnih volitev, na katerih je dobil 53,3 odst. glasov. Nova predsednica Demokratske stranke je Rosy Bindi, medtem ko je bil za Bersanijevega naslednika izvoljen Enrico Letta. Tajnik se je zahvalil svojima tekmečema na primarnih volitvah Ignaziju Marinu in Dariu Franceschini.

Bersani si bo prizadeval za Demokratsko stranko, ki bo pomenila verodostojno alternativo desni sredini. Zamišlja si odprt stranko, ki bo močno zasidrana na teritoriju in bo referenčna točka za vso italijansko levo sredino. Na spomladanskih deželnih volitvah bodo demokrati stremeli po širokih zavezništih s strankami, ki so zastopane v parlamentu, ter tudi s tistimi, ki nimajo poslancev in senatorjev. Spet je vsekakor izključil zavezništvo s Komunistično prenovo, s katero pa bo možno vsestransko politično soočenje.

Po Bersanijevem mnenju ni političnih pogojev za dialog s Silviom Berlusconijem in z njegovo večino, pač pa si bodo demokrati prizadevali za soočenje z vladno koalicijo. In to v parlamentu ob belem dnevu, da bodo lahko državljanji presojali kaj se dogaja. Bersani misli, da bi se moralo soočenje z Berlusconijem osredotočiti predvsem na volilno reformo.

Demokratska stranka ugotavlja, da ekonomska kriza žal ni premoščena, kot jasno pričajo podatki o naraščajoči brezposelnosti. Ne gre za pesimizem, temveč za realizem oziroma za zdravo pamet, je prepričan Bersani. Tajnik ni kdakekako obžaloval nedavnega odhoda Francesca Rutellija, saj je prepričan, da je v Demokratski stranki dovolj prostora za vse. Zelo kritičen do Rutellija pa je bil Franceschini, ki je bivšemu rimskeemu županu ocital, da se je za odhod iz stranke dejansko odločil že pred časom in gotovo ne zaradi rezultata primarnih volitev.

Enrico Letta in
Pierluigi Bersani,
podtajnik in tajnik
Demokratske
stranke

ANSA

TEHERAN - Problem jedrskega programa

Iran zapira vrata dialogu

Ruski predsednik Dimitrij Medvedjev ne izključuje takojšnjih ostrejših sankcij, ki so torej na obzoru

Iranski predsednik
Ahmadinejad je
doslej zavrnil vse
predloge in zvezi s
državnim jedrskim
programom

ANSA

MOSKVA - Vodja iranskega parlamentarnega odbora za varnostno in zunanjou politiko Aledin Borudžeridi je včeraj zelo jasno nakazal, da Iran ne bo sprejel predloga za bogatenje urana v tujini. «Nočemo se ločiti od naših 1200 kilogramov obogatenega urana, da bi dobili gorivo z 20-odstotno obogatitvijo,» je dejal.

«Možnosti, da bi dali naš obogateni uran postopoma oz. v eni pošiljki, ni več. Zdaj preučujemo, kako si priskrbeti gorivo in (iranski veleposlanik pri IAEA) Ali Ašgar Soltanieh si prizadeva to doseči,» je še dejal Borudžeridi.

Ruski predsednik Dimitrij Medvedjev je medtem včeraj v Moskvi zagrožil Irangu, da bo Rusija podprla okrepitev sankcij, če kmalu ne bo napredka v pogajanjih o njegovem spornem jedrskem programu. V pogovoru za nemški tednik Spiegel pa je Medvedjev tudi združil, da je Rusija pripravljena sodelovati pri bogatenju urana za Iran, če se bo ta odločil za to ponudbo. «Če bo iransko vodstvo sprejelo manj konstruktivno

držo, potem je teoretično možno vse,» je dejal Medvedjev v pogovoru za Spiegel, ki ga je včeraj objavil Kremelj. «Ne želim, da se to konča z zaostrovijo sankcij, kajti sankcije praviloma vodijo v še bolj kompleksen in neveraven položaj,» je še opozoril ruski predsednik.

«Toda če ne bo napredka, potem nihče ne more izključiti takega scenarija,» je še dodal. Rusija sicer kot stalna članica Varnostnega sveta Združenih narodov velja za ključno državo, ali bo do ZN zaostri sancije proti Iranu.

Trenutno je na mizi ponudba, da Iran poslje v tujino svoj uran, da bi ga obogatili oz. predelali le do stopnje za uporabo v raziskovalne namene, ne pa tudi v vojaške. To bi glede na predlog Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) storili v Franciji in Rusiji. V ZDA, Franciji in Rusiji so predlog že sprejeli, medtem ko Teheran uradno nanj še ni odgovoril, čeprav se je rok za odgovor, ki ga je postavljal generalni direktor IAEA Mohamed El Baradej, iztekel že konec oktobra.

Afganistan »priateljski ogenj zahteval žrtve«

KABUL - V afganistanski provinci Badhis je bilo med iskanjem dveh pogrešanih ameriških vojakov v petek ranjenih 25 pripadnikov mednarodnih sil Isa in afganistanskih vojakov. Po navedbah neimenovanega vira, ki ga povzema francoska tiskovna agencija AFP, so bili ranjeni v t.i. priateljskem ognju, vendar pa zvezna Nato tega ni potrdila. Med iskanjem pogrešanih ameriških padalcev so se Natovi vojaki spopadli s talibani. V spopadu pa naj bi Nato letala pomotoma bombardirala obrambne linije Isa in afganistske vojske.

Preiskava primera po navedbah sil Isa še poteka. Afganistska vojska je potrdila smrt sedmih pripadnikov afganistanskih varnostnih sil, številni pa naj bi bili ranjeni. Po navedbah talibov je bilo smrtnih žrtev napada na strani Nato oz. afganistske vojske sicer več. Natove sile skupaj z afganistanskimi danes nadaljujejo iskanje trupel pogrešanih ameriških vojakov, ki sta izginila na zahodu države. Vojaka sta izginila, ko sta bila na rutinski misiji. Afganistska policija je nato sporočila, da sta vojaka umrli, iz Nata pa so sporočili, da je šlo za ameriška padalca. (STA)

Ruski komunisti so se spomnili revolucije

MOSKVA - V središču Moskve se je včeraj zbral več deset tisoč ruskih komunistov, ki so obeležili obletico oktobrske revolucije. Na zborovanjih ob obletnicu naj se bi po napovedih zbral okoli 154.000 ljudi, za varnost pa naj bi skrbelo okoli 10.800 pripadnikov varnostnih sil. Množica, ki je vihrala z rdečimi zastavami s srpom in kladivom, se je sprehodila po ulici Tverskaja v središču Moskve, nato pa se je zbrala ob kipu Karla Marxa blizu znamenitega Boljšo teatra.

Po padcu Sovjetske zveze je Rusija prenehala z velikimi praznovanji te obletnice, leta 2005 pa je tedanji premier Vladimir Putin namesto praznika ob obletnici oktobrske revolucije uvedel dan ruske narodne enotnosti, ki ga praznujejo 4. novembra.

Popravek

V petek, 30. oktobra, sem na prvi strani Primorskega dnevnika objavil uvodnik z naslovom »Iran sprejel ponujeno roko«. Izhajal sem iz domneve, da je Teheran sprejel predlog IAEA o bogatenju iranskega urana v tujini. Pri tem sem se opiral predvsem na tedanje izjave iranskega predsednika Ahmadinedžada. Zdaj pa se vse bolj izkazuje, da Teheran v resnici ni sprejel predloga IAEA in torej niti ponujene roke ameriškega predsednika Obame. Za netočna izvajanja se bralcem opravičujem. (Martin Breclj)

EDINBURGH - Srečanje finančnih ministrov in centralnih bank

Gospodarska kriza še ni končana

Skupina G 20 združuje najbolj razvita in najhitreje rastoča gospodarstva na svetu - Italijo zastopa minister Giulio Tremonti

EDINBURGH - Finančni ministri in guvernerji centralnih bank G20, ki združuje najbolj razvita in najhitreje rastoča gospodarstva, so včeraj v škotskem St. Andrews oponzirili, da bi bilo še prezgodaj zaključiti s protikriznimi stimulacijskimi ukrepi. Potrdili so tudi zavezost boju proti podnebnim spremembam, a finančnega načrta v zvezi s tem niso sprejeli. V začetku dvodnevnega srečanja v St. Andrewsu so finančni ministri G20 poudarili, da je s protikriznimi ukrepi potrebno nadaljevati, dokler gospodarsko okrevanje ne bo zagotovljeno na globalni ravni. Ameriški finančni minister Timothy Geithner je povsem konkretno menil, da »se je začel proces rasti«, vendar pa bi bila ukinitev protikriznih stimulacij lahko pogubna.

Finančni ministri G20 so podarili tudi zavezost boju proti podnebnim spremembam, vendar glede na predlog zaključne izjave programa za okrepitev financiranja tega boja niso sprejeli. Nemški finančni minister Wolfgang Schäuble je že izrazil razočaranje, saj je na tej ravni od srečanja v St. Andrewsu pričakoval več.

«København ne sme spodeliti. Tega si svet ne sme privoščiti,» je dejal Schäuble prvi dan srečanja na Škotskem v zvezi z decembrsko konferenco na Danskem, ki naj bi prinesla nov globalni dogovor za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. (STA)

Jean Claude Trichet
z italijanskim
finančnim
ministrom Giuliom
Tremontijem

ANSA

nedeljske teme

20 LET PO EPOHALNEM DOGODKU

Berlinskega zidu niso podrli, pač pa so ga prenesli drugam

STOJAN SPETIČ

Mnogi pišejo, da se je natanko pred 20 leti zrušil berlinski zid. Pravilno pa bi morali poudariti, da so zid, ki je ločeval Berlin na dva dela, simbolično pa vso Evropo na dva bloka, porušili ljudje, sami Berlinčani.

Njim, vzhodnim Nemcem, gre zasluga, da so odstranili simbol tega ločevanja. V Leipzigu in drugih mestih nekdanje NDR (nemške demokratične republike) so bile že nekaj mesecev demonstracije za reformo sicer togega (real)socialističnega režima, ki ga je vodil Erich Honecker, za njim pa Egon Krenz.

Mladina je vzlikala Gorbačovu in perestrojki, torej socializmu s človeškim obrazom, nato svobodi in na koncu že enotni nemški domovini. Policia in Stasi demonstracij niso zatrli, le nadzorovali sta jih, dokler ni na višku krize član vzhodnonemške vlade na tiskovni konferenci komentiral podiranje železne zavese na Madžarskem z besedami, da kdor hoče čez mejo, lahko svobodno gre

in se vrne. Na vprašanje, kdaj se bo to zgodilo, je odgovoril: »Takoj!« Berlinčani so se podali k zidu in prehodom, kjer jih je policija začudeno spuščala na Zahod. Kmalu zatem so osovraženi zid začeli ljudje podirati.

Zgradili so ga leta 1961, da bi preprečili nenehno uhanjanje državljanov NDR v zahodni predel in nato v zvezno Nemčijo. To so bili disidenti in tudi preprosti ljudje, ki so hoteli k ločenim delom svoje družine ali so si zaželeti potrošniškega leska. Za Ulbrichtov režim je to bilo nedopustno, Berlin je bil najobčutljivejše mesto v Evropi, saj so si tu stali nasproti ameriški in sovjetski vojaki, nekdaj osvoboditelji izpod nacizma, potem pa nasprotniki v hladni vojni.

Vzhodnonemška vlada je zid v svoji propagandi imenovala nič manj kot »proto-fašistični okop«, češ da brani NDR in njeni državljanje pred revanšizmom in neonacizmom, ki pljuška z Zahoda. Beg čez zid je kakih tristo Nemcev stal življenje, saj je policija (Vopo) imela naložno neusmiljeno streljati.

Svet se je začel spreminjati že sredi osemdesetih let, ko je Mihail Gorbačov v SZ uvajal prve reforme in nakazoval smer demokratičnega socializma, Reagan pa izza oceana grmel proti Carstvu zla in snoval svoje zmagovalje.

V vseh vzhodnoevropskih državah je vrelo. Na Poljskem je gibanje Solidarnost dejansko že prevzema oblast iz rok generala Jaruzelskega, ki je bil komunist in poljski rodoljub. Na Češkoslovaškem je oče praške pomlad leta 68, ki so jo zatrl tanki varšavskega pakta, predsednik parlamenta Aleksander Dubček, simbolično objemal stotisočglavo množico na Vaclavskih namestitih. S spremto zaroto so mu preprečili, da bi postal predsednik republike, ker bi se sicer izjalovil načrt ločitve Čehov in Slovakov. Umrl je v zagotonni prometni nesreči.

V SZ je vrelo predvsem na obrobjih: v Pribaltiki in na Kavkazu. Gorbačov ni imel več v rokah vajeti oblasti, saj mu jih je ves čas trgal nasprotnik, populist Boris Jelcic.

Tudi v Jugoslaviji je vrelo. Slovenija in Hrvaška sta bili že večstrankarski državi, v Srbiji pa je prevladoval Miloševičev nacionalizem.

V zgodnji jeseni 1989, le nekaj tednov pred rušenjem berlinskega zida, sem se kot senator mudil v ZR Nemčiji in sicer na italijansko-nemškem vrhu. Italijansko delegacijo je vodil Giulio Andreotti, ki ni nikoli skrival svojega prepričanja: »Tako rad imam Nemčijo, da jih raje imam kar dve!«, je vztrajno komentiral govorice, da se pripravlja združitev obeh Nemčij. Bal se je, da bi se Helmut Kohl bil pripravljen celo odreči paktu NATO, če bi to bila cena za nemško združitev. Očitno še ni vedel, da je Gorbačov privolil v združitev brez vsakršnega pogoja, medtem ko so si mednarodni analitiki pričakovali vsaj nemško nevtralnost. V resnici je bila logika povsem drugačna. Gorbačov je verjel, da bo s propadom varšavskega pakta in blokov v Evropi tudi NATO postala nepotrebna, a se je bridko motil.

V Bonnu in Berlinu smo člani zunanjopolitične komisije senata imeli niz zanimivih pogovorov, najprej s predsednikom sorodnega organa Bundestaga, sicer pa voditelja bavarske CDU dr. Edmundom Stoiberjem nato pa s predsednico Bundesrata (nemškega senata) Rito Suessmuth.

Vsebina naših pogovorov je bila tak, da se moram danes vprašati, ali so nam spremno legali in prikrivali svoje načrte, ali pa tudi sami niso imeli pojma, kako hitro se bo odvijal klobčič zgodovinskih premikov na nemških tleh.

Rita Suessmuth in Edmund Stoiber sta menila, da bo postopek zbljevanja obeh Nemčij trajal tudi četrto stoletje in imel več prehodnih obdobij, ko bi oblikovali med njima konfederacijo po zgledu Beneluksa. Priporočevali so nam, da bi v kratkem oblikovali med Nemčijama nekaj skupnih odborov, ki bi začeli usklajevati gospodarsko politiko in pravni red.

Odpotovali smo v Berlin. Z letalom, seveda, saj smo leteli nad ozemljem NDR. Pristali smo na letališču Tempelhof, prav v središču mesta. Tja so zahodni zavezniki v petdesetih letih organizirali letalski most, da bi prehranjevali blokirani zahodni Berlin.

Obiskali smo berlinski senat, kjer nas je sprejel socialdemokratski župan. Tudi tu so nas prepričevali, da je združitev zelo dolg proces, ki bo trajal celo pokolenje.

Potem pa smo obiskali Reichstag, popolnoma obnovljen in prazen, moderno opremljen in ogrevan, kakor če bi vsak čas bila seja parlamenta. Reichstaga niso uporabljali od vojne. Tudi tu je Andreotti ušpel svoje, ker je vedel, da bo tu skupni nemški parlament: »Lepo, funkcionalno. Zakaj bi ne imeli tu sedež evropskega parlamenta?« Kohl se je grenko namuznil.

Izrazili smo željo, da obiščemo tudi vzhodni Berlin. Odpeljali smo se s podzemsko železnicu do Alexanderplatz, pravo srce vzhodnega Berlina in NDR. Presenetilo me je spoznanje, da je vzhodni Berlin bil v resnici zgodovinsko mestno središče. Privočili smo si pijačo v eni izmed srednjeevropskih kavarn in plačali z vzhodnonemškimi markami, ki so bile tako majhne, da so spominjale na denar igre Monopoli.

Prebrisanji Kohl je vedel, da je menjava med trdno nemško marko in markami NDR zelo šibka, a je obljudil vzhodnim Nemcem menjavo 1 proti 1, ena vzhodnonemška za eno zahodno marko. In s tem pridobil simpatije vseh državljanov NDR, ki so se bali za svoj obstoje in bodočnost.

Po zrušenju berlinskega zida je Berlin vsekakor postal najbolj rdeče mesto v Evropi, saj mu vladajo socialdemokrati in pristaši postkomunistične levice.

Združitev je bila nagla in mesta tudi drzna, vendar so razlike še opazne in na vzhodu je čutiti tudi določeno nostalgijo. Ne po Honeckerju, pač

pa po socialnih pridobitvah in pravicah, gotovosti delovnega mesta, brezplačnem šolanju in zdravstvu.

Rušenje berlinskega zida je marsikom pričaralo tudi optične utvare, ko so zamenjali lastne želje za realnost. Tajnik italijanske KP Achille Occhetto je na strakinem kongresu, kjer so ji menjali ime, govoril o tem, da se pričenja obdobje trajnega miru, ko bo mogoče z razočitvijo prihranjena bogastva »ponovno ozeleniti Saharo«. Ameriški filoz japonskega rodu Fukuyama pa je napisal knjigo, v kateri je ugotovljal, da se je zgodovina ustavila in končala. Kapitalizem bo večna usoda človeštva, ker da mu je prirojena.

In vendar so se mnogi spraševali, kam vse to vodi. Za SZ in vse vzhodni blok so bili tedaj možni dve poti: demokratična reforma, ki naj ustvari socializem s človeškim obrazom, ali »čilska pot« z diktaturami in divjim gospodarskim liberalizmom.

Danes vemo, da je pod pritiskom Reaganovih ZDA prevladala druga smer. V vzhodnih državah je bolj ali manj uspešno prevladal kapitalizem z divjimi privatizacijami in celo mafisko akumulacijo bogastev in lastnine. V bivši SZ je povprečna življenjska doba pada za lepo število let. Drugod so beležili tudi zgodbe o uspehu, toda svet še vedno išče rešitev iz periodičnih kriz.

Mislim, da ob proslavljanju 20-letnice »padca« berlinskega zida, ki ga nekateri kratko malo enačijo s propadom komunizma, v resnici pa le državnega kapitalizma z oblastjo partijske birokracije, pogosto pozabljamamo, da berlinskega zida niso zrušili zares, le prenesli so ga drugam...

To misel je izrekel hrvatski predsednik Franjo Tuđman v Banskih dvorih med uradnimi pogovori junija 1991. Njegovo stališče je bilo, da je berlinski zid padel zato, ker je bil na napačnem mestu. Po njegovem bi moral ločevati katoliščko od pravoslavne Evrope. Tu ga je modro prekinil demokrščanski senator Giulio Orlando, češ, naj to pove Grkovi, ki so pravoslavci in člani EU, kar pa Hrvaška še dolgo ne bo ... Vsekakor je Tuđmanovo povezovanje vere in evropskih ločevanj povečalo krutost medetničnih vojn ob razpadanju Jugoslavije.

Ko je Berlinu izrekel znani stavk »Ich bil ein Berliner«, je John F. Kennedy spravil publiko najprej v smeh in šele nato k ploskanju, kajti v resnici je povedal, da je »krok«, pa je le hotel reči, da deli usodo Berlinčanov. Tedaj je svečano zagotovil, da svet ne bo nikoli več videl takih zidov.

Kennedyja so ubili, njegovi nasledniki pa so leta 1994 zgradili tri tisoč kilometrov visok zid, ki bogato Ameriko ločuje od revne Mehike. Več tisoč kilometrov dolg zid noč in dan stražijo »minutemans«, oboroženi prostovoljci, ki so ubili približno 3 tisoč nezaželenih priseljencev, torej več kot jih je Vopo v Berlinu.

Tudi Izrael je postavil svoj zid, dolg stotin kilometrov, ki ločuje Izrael od Palestincev. Vlada v Tel Avivu trdi, da je zid postavila zato, da bi se zaščitila pred terorizmom samomorilcev, v resnici pa je njen glavni cilj začrtati novo mejo, ki Palestincem odvzema veliko ozemlja, kjer stoje naselja judovskih kolonov ali pa so dragoceni vodni viri. Zid iz cementnih blokov ločuje med seboj palestinska mesta in vasi, domačinom pa ustvarja hude probleme, saj morajo na prehod meje, ko gredo na delo, čakati tudi več ur.

Iz vesolja, pravijo kozmonavti, se lepo vidi kitajski Veliki zid, zgrajen pred skoraj tri tisoč leti, da bi domovino Ha-nov zaščitil pred plemenimi, ki so jo napadala iz severa in zahoda. Kdo je obiskal to 7 tisoč kilometrov dolgo čudo, ve, da kitajski zid ni koristil nikomur, saj v resnici ni opravil svoje obrambne vloge. Morda pa je edini zid, ki si je zaslužil, da ga je Unesco postavil na seznam kulturnih dobrin človeštva.

NAJLJUBŠI GLEDALIŠKI LANSKEGA GLEDALIŠKA

To jesen se je že dvanajstič zavrtel Gledališki vrtljak, to je serija gledaliških predstav za najmlajše in njihove družine. Že vsa leta, od prve sezone dalje, vabita Radijski oder in Slovenska prosveta, ki sta organizatorja pobude, naj otroci z risbami ovekovečijo najljubše junake vsake igrice. In res prihaja zelo dosti otrok na vsako predstavo z lepo risbico v rokah in vsak jo ponočno izroči animatorjem, ki jih skrbno spravljo in postopoma izobešajo na stene dvorane. Ob zadnji (izvenabonmajske) predstavi pa so vse risbice razstavljeni, najlepše pa nagrajene.

Žirijo, ki je ocenjevala risbe lanske, 11. sezone Gledališkega vrtljaka, so sestavljali Alenka Hrovatin za Radijski oder, Ingrid Besenda za ŠC Melanie Klein ter umetnica in likovna pedagoginja Jasna Merkù. Kot se dobro vidi iz seznama nagrajencev, je komisija nagradila za vsako izmed predstav po tri risarje, enega za vsako starostno kategorijo, pri tem pa tudi pazila, da ne bi bili isti otroci večkrat nagrajeni.

Malčki so lani izbirali svoje najljubše junake iz naslednjih predstav:

Trnuljka

Mezinček

Jajce

Veveriček posebne sorte

Hudobna mačeha in dobra pastorka

Pipi in Melkiad

Mary Poppins.

Med malimi umetniki do 5 let so se najbolj izkazali Janiki Cingerli, Ivan Devetak, Benjamin Kralj, Leo Racman, Luka Raseni, Marko Sancin in Simon Švab. Med risarji, ki so stari do 7 let, so bili nagrajeni Elia Ciocch, Jaren Divacco, Cosimo Fabris, Emil Favento, Emil Piščanc, Ines Racman in Danjel Švab, nad 8 let pa Patrick Cingerli, Mateja Coren, Maja Devetak, Mojca Petaros in Noel Piščanc.

To so bili torej nagrajeni risarji, lepih in originalnih risbic pa je bilo še veliko več. Otroci so se pri svojem izražanju poslužili vseh mogočih tehnik in bili pri tem zelo iznajdljivi, saj je bilo na zaključni razstavi mogoče občudovati risbe, ki so nastale z vsemi mogočimi izraznimi prijemi: od tridimenzionalnih umetnin do takih, ki so bile okrašene z bleščečimi dodatki ali nalepljenimi kartončki, trakovi, lešnikovimi lupinami itd. Res, bogati svet otroške domišljije se je prelil v izredno pisan svet podobe.

Benjamin Kralj

Cosimo Fabris

Emil Favento

Danjel Švab

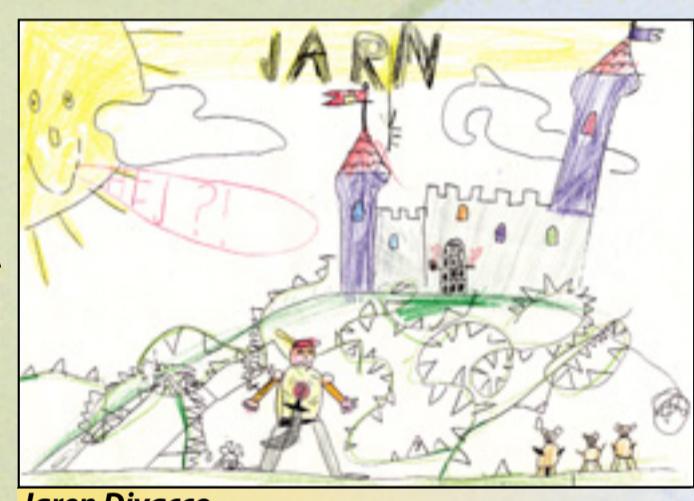

Janiki Cingerli

IŠKI JUNAKI EGA VRTILJAKA

Slovenski del Krasa se bolje in hitreje organiziral glede zaščite tipičnih pridelkov kot na italijanski strani in bi bilo zelo koristno, če bi prišlo na čezmejnem, in tudi širšem prostoru, do večjega sodelovanja in preliva izkušenj in idej.

PREDAVANJE STROKOVNIJAKA DR. STANKA RENČLJA

Zaščitni znaki prinašajo prednosti

STROKOVNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Pred kratkim je Kmečka zveza v sodelovanju z krajevnimi skupinami LAS priredila informativno srečanje na temo: Pomembnost uveljavitve blagovnih znakov za krajevne tipične in tradicionalne proizvode. Srečanje je potekalo v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. Predaval je priznani strokovnjak dr. Stanislav Renčelj. Poleg lepega števila proizvajalcev so se srečanja udeležili odbornik za kmetijstvo občine Dolina Antonio Ghersinich, odbornik za kmetijstvo in podžupan občine Zgonik Rado Milič, predsednica KSS - Sežana Majda Brdnik, Miran Sotlar KSS - Koper, Aleš Zidar LAS - Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, Andrej Bole predsednik Konzorcija za zaščito porekla vin Kras-Carso, Elena Parovel, predsednica odbora za valorizacijo ekstradeviškega oljnega olja - Tergeste, Erik Švab, direktor LAS-a Kras-Carso, Nataša Černic in Veit Heinichen - odbornika istega LAS-a in Zoran Sosič, svetnik Tržaške pokrajine.

Tema dnevnega reda je bila zelo zanimiva tudi zato, ker se na obmejnem teritoriju čedalje bolj uveljavljajo proizvodi visoke kakovosti, katere pa je treba nujno zaščititi.

O pomembnosti uveljavitve blagovnih znakov za krajevne tipične in tradicionalne proizvode je, kot rečeno, z veliko strokovnostjo predaval dr. Stanislav Renčelj. Predavatelja je predstavil predsednik Kmečke zveze Franc

Fabec kot nositelja številnih pobud za uveljavitev in promocijo kraških tipičnih tradicionalnih proizvodov preko katerih spoznava to proizvodno območje ne le Slovenija, temveč širši evropski prostor.

Glede LAS-ov je Fabec nato podaril, da imajo, poleg drugih pomembnih ciljev, tudi nalogo promocije tipičnih krajevnih proizvodov in živil, kar je še posebej pomembno v dobi globalnega trga. Pri tem imajo nadomestljivo vlogo blagovne znamke, ki so jamstvo za višjo kakovost in zaščito porekla.

Predavatelj je nato pregledno in izčrpano prikazal tipične slovenske tradicionalne proizvode in njihovo zaščito tako z oznakami EU, kot nacionalnimi.

Nato se je zaustavil pri značilnostih, ki dajejo zaščitenemu proizvodu posebnost in edinstvene organoleptične značilnosti. Med omenjenimi značilnostmi, je poudaril dr. Renčelj, izstopajo zemlja, cloveški faktor (znanje, tradicija, ipd), pasme in sorte.

Velik poudarek je dal na prednosti zaščite, ki zajema predvsem sledče značilnosti: poenotenje tehnologije proizvodnje, skupno promocije, uveljavljanje višjih cen, zagotavljanje sledljivosti in večanje zaupanja potrošnikov ter nenazadnje pospeševanje regionalnega razvoja in trgov.

Natančno je predavatelj spregovoril o tem, kar mora vsebovati zaščita kmetijskega izdelka oziroma živila. Le s popolno in nedvoumno navedbo

vseh značilnosti pridelka se lahko prečiščo zlorabe in s tem zaščitita tako proizvajalec kot porabnik.

Na podlagi razširjenega mnenja izvedencev in lastnih izkušenj je predavatelj ob koncu že enkrat poudaril velike prednosti, ki jih prinaša uvajanje zaščitnih znakov. Pri tem je naveadel primere kraškega brinjevca, kraškega medu in brkinskega slivovca, ki so doživeli pravi preporod in tržno uspešnost vsled uvedbe zaščitnih oznak.

Pot do zaščite in izvajanje certificiranja je sicer zahtevna, a se obilno poplača.

Sledila je izmenjava mnenj med poslušatelji, ki so sledili izvajanjemu v velikim zanimanjem in predavateljem, predvsem o blagovnih znamkah na čezmejnem prostoru. Pri tem so prisotni ugotovili, da se je slovenski del Krasa bolje in hitrej organiziral glede zaščite tipičnih pridelkov kot na italijanski strani in bi bilo zelo koristno, če bi prišlo na čezmejnem, in tudi širšem prostoru, do večjega sodelovanja in preliva izkušenj in idej.

Ob koncu je dr. Renčelj, ozirajoč se na kraško stvarnost, zaključil, da je tudi z relativno majhнимi obseggi proizvodne (glej kraški med ali brinjevec) možno uspešno uporabljati blagovne znamke, ki so, tako je prepričano zaključil predavatelj, najuspešnejše sredstvo za ohranitev in okrepitev kmetijske proizvodnje na območjih z omenjenimi pridelovalnimi dejavniki.

PROSEK - V priredbi Kmečke zveze

Danes ob 14.30 Martinova »furnga«

STROKOVNI NASVETI Kmetijska opravila meseca novembra

Že je tu november, ko se temperatura po navadi zniža. Pred mrazom je treba še marsikaj postoriti. V mesecu, ki je pred nami, bomo imeli največ dela s pobiranjem oljk, s pobiranjem raznih drugih pridelkov in s pretokom vina. Delo imamo tudi za zaščito rastlin pred mrazom.

KLET – Po navadi na začetku novembra opravimo prvi pretok vina. Kdaj točno pretočimo, je odvisno tudi od tega, kdaj smo trgali. Tiste, ki pretoka še niso opravili, naj spomnimo, da je pred pretokom vedno priporočljiva laboratorijska analiza, preko katere ugotovimo, ali moramo dodati metabisulfit. To najbolje dolci strokovnjak. V glavnem pretočimo ob prisotnosti zraka. Z zračnim pretokom locimo vino od razpadajočih snovi in pospešimo čiščenje vina.

VINOGRAD – V vinogradu lahko že začнемo z obrezovanjem trte. To pa naj opravijo le tisti vinogradniki, ki imajo obsežne površine, in to zaradi časa. Manjši vinogradniki to opravijo naj raje prenesajo na konec zime, saj je obrezana trta bolj podvržena morebitnim zimskim hudim pozebam. Med tem opravilom istočasno kontroliramo kole in žice.

V primeru, da jih moramo zamenjati, imamo dovolj časa, da si material nabavimo do nove sezone. Istočasno zaznamujemo tudi morebitne trte, ki se so posušile zaradi kapi vinske trte ali zaradi drugih dejavnikov. Spomladi jih bomo za menjali.

Sedaj je čas, da pripravimo nova zemeljska za sajenje novih vinogradov. Pred globokim oranjem je priporočljiva analiza tal. Nato založno gnojimo s fosforjem, kalijem in po možnosti tudi z organskimi gnojili.

OLJČNI NASAD – Od sedaj naprej pobiramo oljke. S pobiranjem začnemo takrat, ko je kožica v celoti obarvana, meso pa še trdo. Belica se obarva zelo pozno, zato jo poberemo preden kožica popolnoma počni, in sicer, ko je rumeno zelene barve in ko je meso mehko in kašasto ob stiskanju med prsti. S pravocasnim pobiranjem oljek se izognemo morebitnemu mrazu. Obenem, če ostanejo oljke predolgo časa na dresusu, zmanjšajo diferenciacijo cvetnih brstov, kar privede do izmenične rodnosti. Pozneje pobiranje ima tudi slabo lastnost, da veliko oljek pada na tla in se poškoduje.

Čim prej se moramo javiti oljarni za predelavo tako, da bo poteklo čim manj časa od pobiranja do predelave. Medtem jih hranimo v suhem, hladnem in čistem prostoru, po možnosti v plastičnih zaboljih ali dobro raztegnjene po tleh, da se na kupu ne pretirano ogrejejo. V plastičnih zaboljih jih tudi direktno odnesemo v oljarno. Po predelavi hraniemo olje v posodah iz nerjavčega jekla. Olje lahko hra-

nimo tudi v steklenicah temne barve. Tudi prostor, v katerem hranimo olje, naj bo čim bolj temen, saj je olje zelo občutljivo na svetlobo. Temperatura prostora, kjer hranimo olje, naj bo po možnosti enakomerna, najbolj idealna naj bo okrog 15 stopinj Celzija.

Tako po končanem pobiranju oljek škropimo drevesa z bakrovimi pripravki. Na ta način omejimo oljčno kozavost, ki se pogostokrat pojavi v naših oljčnih nasadih. Drugi učinek škropljenja z bakrom je, da slednji pospeši olesenevej, kar poveča odpornost mrazu. Škropljenje obenem razkuži morebitne rane, ki smo jih po pomoti naredili ob pobiranju.

SADNI VRT – Ko listje odpada, škropimo sadno drevje proti raznim glijivim boleznim. Večkrat škropljenje učinkuje prav v trenutku, ko listje odpada, saj veliko glijev prezimi v odpadnih listih. Za jesensko škropljenje uporabljamo bakrove pripravke. S škropljenjem dobro zaščitimo vse dele drevesa.

V tem času sadimo sadno drevje. Lahko sadimo tudi spomladi. Jesensko sajenje pa ima prednost, da se sadike med zimo bolje ukoreninijo.

V tem mesecu pobiramo še zadnje sadje iz zadnega vrta, kot so kivi, kaki in kutine.

ZELENJADNI VRT – Sedaj pobiramo zelje, cvetačo, korenje, radič, rdeči radič, solato, cikorijski in motovilec. Zadnji čas je, da kisamo zelje in repo. Stalno moramo nadzorovati povrtnine v shrambi, kot so krompir, čebula, česen, jabolka in druge. Gnilne plodove moramo takoj odstraniti.

V zaprte grede sezemo solato rezivko, špinaco in motovilec. Na prostu pa sezemo grahu, vendar le v zavetju in v miljejših krajih in dnevih.

V tem času si lahko uredimo tunel, ki nam bo varoval nekatere zelenjadnice pred bližajočimi nizkimi temperaturami. Med najtopljejšimi urami dneva in v sončnih dneh moramo tunel odkriti, da se ne bi rastline preveč ogrele. Zelenjadnice lahko zavarujemo tudi s pajčevinastim vlaknom.

Nadaljujemo z beljenjem nekaterih zelenjadnic, ki jih bomo kmalu pobirali.

OKRASNI VRT – Na začetku meseca sadimo čebulnice, ki bodo cvetele zgodaj spomladi. Pelargonije in druge okrasne trajnice postavimo v notranje prostore, na hladno in svetlo.

V novembру okrasimo naše grobove. Da tako ostanejo čim dalj časa, lahko na primer rezanim krizantemam vsak dan ali vsak drugi dan odrežemo malo stebla z ostrim nožem, da osvežimo rano.

Sedaj zavarujemo okrasne rastline, ki bodo prezimovale na odprtne.

Magda Šturm

Na slikah: pod naslovom demonstracija
Ocitancev v Carcassoni; spodaj trije
transparenti iz zahteve po uvedbo jezika
v šolah in v medijih.
Spodaj desno Bairbre de Brún

MNOŽIČNI DEMONSTRACIJI OKCITANCEV IN BASKOV

Manjšine v Franciji zahtevajo priznanje

DAVYTH HICKS

V soboto, 24. oktobra so se v Carcassoni, mestu, ki se mu v francoščini pravi Carcassone, množično mobilizirali aktivisti za priznanje pravic okcitansčine; organizatorji trdijo, da se jih je manifestacije v podporo jeziku udeležili najmanj 20.000, policija pa je udeležno ocenila na 12 do 14 tisoč. Njihovi osnovni zahtevi sta zadevalo vključitev okcitansčine v javno šolo in okcitanske oddaje na televiziji. Na isti dan je v Baioni (v francoščini Bayonne) demonstriralo več kot 5.000 Baskov, ki zahtevajo zakonodajo za ohranitev in razvoj baskovskega jezika v Franciji in ustrezno državno zakonodajo za pomoč vsem regionalnim jezikom v Franciji.

V Carcassoni se je v prazničnem vzdružju večbarvnih zastav in transparentov v sprevidu, na začetku katerega so udeleženci nosili tradicionalni okcitanski zlati križ na rdečem polju, po središču mesta podalo veliko število Okcitancev, pridružili pa so se jim tudi Baski, Alzačani in Korzičani. Pobudnik manifestacije je bilo okcitansko jezikovno združenje »Anem Oc«, na njem pa so se zbrali Okcitanci z vseh regij Francije, Italije in Španije, kjer pač Okcitanci živijo. Tako so na manifestaciji sodelovali tudi Okcitanci iz Piemonta in iz doline Aran v Kataloniji, edini, kjer ima okcitansčina status uradnega jezika.

Manifestacijo so spremljale skupine bobnarjev in igralcev na okcitanske dude, med politiki pa sta se je udeležila tudi socialistični podžupan Carcassona Jean-Claude Perez in evropski poslanec zelenih José Bové. Slednji je med drugim dejal, da se je francoska država izneverila lastni obljudi, da

bo ratificirala Evropsko listino o manjšinskih ali regionalnih jezikih.

Predsednik Instituta za okcitanske študije Cavid Grosclaude je tako obrazložil razloge in namene manifestacije: »Naveličani in utrujeni smo, ker nas država ne posluša; ker država ne posluša ljudi, ki zahtevajo uvedbo okcitanskega jezika v šole in v sredstva javnega obveščanja. Doslej smo bili zelo potrežljivi, ampak vse kaže, da bomo moral biti agresivnejši, če želimo, da nas slišijo.«

Predsednik organizacije, ki upravlja sistem zasebnih okcitanskih šol »Calandretas« Jean-Louis Blénet pa je poudaril, da se želijo pri svojih prizadevanjih povezati z drugimi regionalnimi jeziki v Franciji. Dejal je: »Mi želimo, da se naši izvoljeni predstavniki zavzemajo za jezikovno politiko, vključno s primernimi finančnimi sredstvi, in da pritisnemo na državo, da to uresničimo.«

Organizatorji so na manifestaciji zahvalili polno priznanje in ustrezni pravni status za »regionalne« jezike, ustanovitev javne televizije in radia v okcitanskem jeziku ter sprejem ambiciozne jezikovne politike, ki bi vključevala poučevanje okcitansčine v šolah. »Mi potrebujemo zakon, okvirno uredivetev,« so poudarili in opozorili, da so prvo zmago že dosegli s priznanjem regionalnih jezikov kot francoskega izročila v spremembah francoske ustave. Učitelj iz Grenobla Nicolas Barthélémy, pa je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal: »Okcitansčina je kulturno izročilo, ki ga branim. Za moje otroke je dobro, in koristno za njihovo integracijo v družbo, da obiskujejo zasebno okcitansko šolo.«

Istega dne je v Baioni v severni baskovski deželi Iparralde demonstriralo ka-

kih 5.000 Baskov, ki so zahtevali promocijo baskovskega jezika. Skupinam staršev in otrok so se pridružili aktivisti Zelenih in socialistične stranke ter baskovskih strank Batasuna Abertzaleen in Baskovske nacionalistične stranke. Na začetku sprevoda so nosili transparent, ki je pozival Francijo k odločni jezikovni politiki.

Governiki na demonstraciji so še zlasti opozorili na dejstvo, da je baskovščina že poluradni jezik v Evropski uniji in je tudi v Franciji potrebna zakonodaja za njejovo poživitev. Med udeleženci sprevoda je bil tudi predsednik urada za baskovski jezik Max Brisson, ki je opozoril na veliko število mladih, ki so se udeležili sprevoda. »To je podoba, ki jo želimo za baskovski jezik,« je dejal.

Po oceni Urada za baskovskih jezikov več kot 30 odstotkov šoloobveznih otrok v severni Baskiji, to je v provincah, ki pripadajo Franciji, obiskuje dvojezične šole; to je 6 odstotkov več kot v lanskem letu. V treh letih se je število otrok v dvojezičnih šolah v zadnjih treh letih povečalo za 26 odstotkov, v otroških vrtcih pa za 40 odstotkov.

Na francoskem ministrstvu za šolstvo pa pred mesecem dni sporočili, da v sodelovanju z drugimi ministrstvi pripravljajo besedilo osnutka zakona o regionalnih jezikih, vendar pa zakona ne bodo predložili parlamentu pred marcem prihodnjega leta. Sicer pa velja Francija v Evropi za eno izmed držav, ki najbolj zaostaja pri priznavanju in vrednotenju lastne jezikovne različnosti in med drugim ni ratificirala Evropske listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih.

Na Trbižu letna skupščina germanskih manjšin Severne Italije

Na Trbižu je 17. in 18. oktobra potekala letna skupščina germanskih manjšin severne Italije. Te manjšine, ki gredo od Nemcev Kanalske doline do Walserjev v Dolini Aosta in Piemontu so že pred leti ustanovile svojo povezavo, nekakšno neformalno združenje, ki se letno sestaja in obravnava probleme, ki so tem manjšinam skupni. Srečanja na Trbižu so se udeležili Paola Borla za Študijski center Walserjev iz Ribelle, Lucia Proto za kulturni krožek F.Schneider iz Sauvisa, Luigi Nicolussi Castellan z dokumentacijskim centerom Luserne, Rolando Balestroni za združenje Walsergemeinschaft iz kraja Campello Monti, Velia Plozner za kulturni krožek G. Unfer iz Timaua, Gianpaolo Pesavento in Pierangelo Tamiozzo za kulturni institut Cimbrov iz Roane, Vito Massalongo za organizacijo Curatorium Cimbricum Veronense iz Giazzie in Marcella Benedetti za združenje Plodar iz Sappade.

Med pobudami, ki so jih izvedli v zadnjem letu, je bila izdaja ilustrirane knjige pravljic »Binta e Violet«, ki so jo natisnili v treh jezikih: v italijansčini, v nem-

ščini in v jeziku vsake od germanskih jezikovnih inačic severne Italije, v skupni nakladi 3.000 izvodov. S to pobudo so omogočili promocijo krajevnih jezikov in vzbujanje zavesti pri otrocih teh jezikovnih otokov in njihove neposredne okolice. Dogovorili so se tudi, da bodo prenutili spletni strani www.isolelinguistiche.it in www.sprachinseln.it.

Na skupščini so poudarili, da odbor, ki ga finančno podpira avtonomna dežela Tridentinska – Južna Tirolska, deluje tudi v korist skupnosti, ki živijo izven te dežele. Ob tej priložnosti so izrazili željo, da bi dejavnosti odbora podprtne tudi ostale dežele, v katerih živijo germanske manjšine in sicer Piemont, Veneto in Furlanija Julijska krajina. Dosedanjim koordinatorjem odbora, predstavnik Cimbrov iz Luserne Luigi Nicolussi Castellann, se je odpovedal funkcijo z namenom, da omogoči predajo mesta predstavniku kake druge skupnosti. Za novo koordinatorko so takoj izvolili Marcello Benedetti, predstavnico nemške manjšine iz Sappade/Plodna. Nicolussi Castellan bo namestnik koordinatorja in blagajnik odbora.

V provinci Cosenza kmalu dvojezični napisi v albanščini in okitanščini

Pokrajino Cosenza, v kateri živita tudi albanska in okitanska jezikovna manjšina, bodo kmalu opremili s smerokazi in turističnimi oznakami, na katerih bo poleg italijsčine tudi jezik manjšine. Tako sta se dogovorili pokrajinska uprava iz Cosenze in univerza v Kalabriji: dogovor med tem dvema ustanovama predvideva, da bodo na cestnih križiščih, odkoder vodijo ceste v kraje, kjer živi albanska ali okitanska manjšina namestili nove smerokaze in nove informacijske tabele. Nove napisne bodo začeli nameščati na avtocestah in hitrih cestah: gre skupno za 228 tabel in za 96 turističnih oznak; večinoma jih bodo namestili ob začetku posameznih krajev, v skladu z navodili, ki so jih posredovali posamezne občinske uprave.

Pobuda sodi v sklop dejavnosti pokrajinske uprave iz Cosenze v ko-

rist zgodovinskih jezikovnih manjšin in njen namen je opozoriti širšo javnost na etnično specifičnost tudi s tem, da na table vključi jezika obeh manjšin in da uvede posebne informacije za turiste, ki so na obisku v Kalabriji.

Odbornica pokrajine Cosenza za jezikovne manjšine Maria Francesca Corigliano je ob predstavitviti te pobude med drugim dejala: »Načrt sodelovanja z univerzo v Kalabriji, ki ga koordinira profesor Francesco Altamari, opozarda s pomočjo dvojezičnih napisov in turističnih oznak na značilnosti krajevne identitet, med katerimi naj omenim običaje, verske obrede ter umetniške, kulturne in enogastronomski značilnosti. To je učinkovit način, da širšo javnost opozorimo na izjemnost tega izročila in ga ponudimo ljudem, ki obiskujejo naše kraje.«

V Evropskem parlamentu zahteva po ustrezni zakonodaji za irščino na Severnem Irsku

Severnoirska evropska poslanka Bairbre de Brún, izvoljene na listi stranke Sinn Fein na Severnem Irskem, je v posegu v Evropskem parlamentu opozorila na nujnost posebnega zakona za irski jezik na Severnem Irskem. Do tega ustnega posega je prišlo potem ko je poslanka skupaj z večjim številom evropskih poslancev iz šestih držav članic EU puisala predsedniku in podpredsedniku severnoirske vlade ter predsedniku Evropskega parlamenta Jerzyju Buzeku z zahtevo, naj severnoirska parlament čimprej odobri poseben zakon za irski jezik. V pismu so tudi izrazili nezadovoljstvo zaradi očitnega zavlačevanja pri obravnavanju tega vprašanja.

V svojem posegu je De Brúnova dejala: »Jezik za irski jezik bi bil pomemben korak k celovitemu zavzemanju za pravice ljudi, ki govorijo irski jezik in obenem tudi za razvoj irskega jezika na Severnem Irskem; navsezadnje je irščina eden od 23 uradnih jezikov Evropske unije. Zakonodaja za irski jezik bi umaknila vprašanje jezika s politične pozornice, tako, kot se je to zgodilo v Walesu; obenem bi prisilila javne ustanove, da vzamejo na znanje, da lahko pluralistični pristop do vprašanja jezikov prispeva k bistvenemu izboljšanju odnosov v družbi. Poslanci iz Korzike, Belgije, Walesa, Katalonije in Latvije, ki so pisali predsedniku in podpredsedniku severnoirske vlade, so opozorili, da si prizadevajo za večjezično okolje in da ne morejo razumeti, zakaj še obstaja od-

por do take zakonodaje.« Katalonski evropski poslanec Oriol Junqueras, predstavnik stranke Esquerra Republicana de Catalunya, je prav tako posegel z zagovorno po uveljavljanju pravic za irski jezik in za druge manjšinske jezike, ki imajo po njegovih besedah pravico do ustrezne pravne zaščite.

EL
EUROLANG

100 LET GLASBENE MATICE - Protagonisti:

Sveto Grgič

Študij glasbe sem začel na Glasbeni matici na Opčinah s prof. Ubaldom Vrabcem, ki je poučeval klavir. Leta 1948 sem opravil sprejemni izpit za Srednjo glasbeno šolo, kjer sem diplomiral iz roga. Pred prihodom na Glasbeno matico sem se prijavil na avdicijo za orkester ljubljanske Operere, prijetelj dirigent pa mi je svetoval, naj raje poskusim pri Slovenski Filharmoniji, kjer so me sprijeli in sem eno sezono in pol deloval kot hornist. Leta 1955 me je dr. Demšar povabil v Trst: na Glasbeni matici so potrebovali profesorja za trobila in harmoniko. Poleg poučevanja sem sodeloval pri orkestru gledališča Verdi, dvakrat tedensko pa sem obiskoval tečaje na ljubljanski Akademiji, kjer sem kasneje diplomiral na prvi in drugi stopnji. Leta 1976 sem prevzel krmilo ustanove, kjer sem bil ravnatelj do leta 1992...

Katera je bila dedičina, ki ste jo prevzeli po dolgi dobi Demšarjevega ravnateljevanja?

Ko sem prevzel mesto ravnatelja, je bila šola zelo urejena na vseh oddelkih. Dr. Demšar ni pustil za seboj vozlov ali nerešenih težav. Hvaležno sem omenjal njegovo ime ob vsaki priložnosti, saj je živel za Glasbeno matico od samega začetka svojega mandata, jaz pa sem skušal nadaljevati po isti poti. Mislim in upam, da mi je to uspelo.

Med vidnejšimi dosežki, ki so zaznamovali zgodovino ustanove v tem obdobju je bila prav gotovo otvoritev podružnic šole v Benečiji.

Začelo se je leta 1976, na pobudo samih beneških Slovencev, ki so ob šoli že želeli poživeti slovensko občestvo tudi z glasbeno šolo. Prvi stik smo imeli s prof. Petričičem in prof. Ninom Šperhom, ki je postal tudi odgovoren za takratno delovanje, ki se je odvijalo v Petragu. Po dveh letih smo se selili v Špeter. V Benečiji smo poučevali v glavnem klavir, kar je bilo v določenem smislu nadaljevanje delovanja Šperhona na srednji šoli. Že v drugem šolskem letu smo uvedli redni sistem izpitov in nastopov za začetnike, nad katerim so bili starši izredno zadovoljni. Za okrepitev učnega kadra smo potrebovali delovne sile iz Slovenije, zato smo se za Benečijo povezali z glasbeno šolo Tolmin, ki jo je takrat vodil Pavle Kalan. S prihodom novih profesorjev smo klavirju lahko dodali še kitaro in harmoniko.

V istih letih se je Glasbena matica širila tudi v Kanalsko dolino.

Pouk v Kanalski dolini se je odvijal v župnijšču v Ukrah, pri gospodu Gorjupu, s pomočjo srečne organizacijske roke Salvatoreja Venosija. V tem primeru smo se za učno osebje povezali z glasbeno šolo v Jesenicah. V letu 1979-80 se je pouk nadaljeval še v Žabniku. Učenci so vadili pri šolskih sestrah v bližini Venosijevega doma, v ze-

lo prijetnem, prijateljskem okolju. Za doseganje teh rezultatov v Benečiji in v Kanalski dolini je bilo potrebno dobiti finančna sredstva, na primer pri Skladu republiškega sveta. Za vse to smo šli od inštitucije do inštitucije, iskali stike in sodelovanja, ki so bila skoraj zagotovljena, vsaj dokler je obstajala Jugoslovanska federacija. Temelji vsega dela so rodili lepe in vidne uspehe, ki jih še danes žanjejo obe podružnici Glasbene matice, zato sem bil in sem ponosen na vse opravljeno, nepozabno delo.

Tudi v dobi vašega ravnateljevanja ste se verjetno ukvarjali z dobletnim vprašanjem inštitucionalnega priznavanja šole in njenega delovanja. Kako ste pristopili k zadavi in s kakšnimi rezultati?

Takrat je bil predsednik upravnega odbora Dušan Hreščak; z njim in z drugimi predstavniki šolskih ustanov slovenske manjšine smo se podali v Rim, kjer smo imeli prvi stik s tajnikom Ministrstva za šolstvo v Rimu. Obljube so žal ostale na papirju. Nekaj let kasneje, ko je bil predsednik šole Adrijan Semen, smo se vrnili v Rim s senatorjem Jelko Grbecem, a tudi takrat so spodbudne obljube ostale neizpolnjene. V tem času smo imeli zelo dobre stike s tržaškim konservatorijem s stalnimi izmenjavami predvsem na področju važnejših nastopov. Pravzaprav se ni govorilo toliko o otvoritvi slovenske sek-

cije konservatorija, temveč o možnosti enakopravnega priznavanja Glasbene matice.

Poleg nastopov in izmenjanju učencev je Glasbena matica nadaljevala tudi s prirejanjem redne koncertne sezone.

V obdobju mojega ravnateljevanja smo imeli stalne stike s Slovensko Filharmonijo, ki je gostovala s svojim orkestrom. Izmenično so se na naših odrih pojavljali tudi člani Simfonikov RTV Slovenije. Programi so bili izredno bogati in tudi publika je bila posledično zelo hvalježna in prisotna. Spominjam se predvsem koncerta pod vodstvom Sama Hubada, ko je orkester izvedel tudi Vrabčev delo. Skladatelj je bil tako zadovoljen s tisto izvedbo, da je ob koncu častil vsem orkestrašem s pijačo.

Kakšno je bilo vzdušje znotraj šole? Kako se spominjate tistih let?

V celotnem obdobju mojega ravnateljevanja je bilo vzdušje izredno prijetno. Težave so se začele šele z razpadom Jugoslovanske zveze in s posledično finančno krizo. V upravnem in profesorskem zboru smo bili zelo enotni; delovali smo v resnično tovariškem vzdušju. Učenci višjih letnikov so se solistično in v komornih zasedbah ude-

leževali tekmovanj in gostovanj po vseh državah bivše Jugoslavije. Kjerkočli se je pojavljalo ime Glasbene matice, je bil ugled šole vreden velikega spoštovanja, saj so se naši glasbeniki povsod izkazali z vrhunskimi dosežki. Med neizbrisnimi spomini je tudi sam sedež šole na ulici Ruggero Manna. Preden sem se upokojil, so se pojavili prvi znaki splošne finančne krize. Selitev iz nekdajnega sedeža v Rojan je marsikaterga prizadela. Med temi so bili prav gotovo tudi starejši učenci, ki so se v starini meščanski hiši počutili kot doma. Čeprav so bili zidovi stari in potrebeni prenoviti, je bilo vzdušje med tistimi stariimi in morda za pouk neprimernimi zidovi zelo prijetno.

Katero je vaše voščilo ustanovi ob stoletnici delovanja?

Rad bi omenil vsakega od profesorjev in članov, ki so v tem stoletju živiljenja izoblikovali podobo šole. Na letošnjih prireditvah so do sedaj, večkrat izpadla imena zaslужnih mož, ki so znali orati ledino v ustanovi in bi bili vredni hvalježnega spomina ravno ob teh priložnostih. Vsi, ki smo dali najboljša leta za to ustanovo, nam ni vseeno, kako se bo delo nadaljevalo. Šoli zato namenim srčno voščilo, da bi nadaljevala po začrtan poti še naprej z velikimi uspehi.

Osebje Gm v casu Grgicevega ravnateljevanja

Samo Hubad, Ubald Vrabec in Sveto Grgic po uspesnem koncertu sezone Gm

O slovenščini na konservatoriju Pogovor s predsednico Natašo Paulin

Na konservatoriju Tartini so uveli tečaje slovenskega jezika. Kako gledate na to odločitev?

To ni samovoljna odločitev ravnatelja Parovela, temveč sad dolgorajnih dogovorjanj med Konservatorijem, Miurom, političnimi predstavniki in predstavniki slovenskih glasbenih šol v Italiji. Seveda ne moremo še govoriti o sekcijski, ki jo predvideva zakon 38, a je to le zametak prvih tečajev, ki bodo potekali že v letošnjem akademskem letu v slovenskem jeziku.

Katera bi lahko bila ali bo vloga Glasbene matice v tem postopku?

Glasbena matica spreminja spremembe, ki se že dalj časa zaračujejo v javnem šolskem sistemu. Šolsko ministrstvo je prepričano, da morajo Konservatoriji postati izključno univerzitetna glasbena središča, ostale stopnje glasbenega šolanja pa morajo prevzeti državne šole. Ker se pospešeno govoriti in načrtuje reformo višjih šol, se moramo Slovencu v Italiji odločiti, če bomo med paleto izobraževalnih programov vključili tudi glasbeni licej. Za tako specifično izobraževanje se je težko odločati pri štirinajstih letih, zato pa je potrebno ponuditi alternativo. V tem vidim nenadomestljivo vlogo Glasbene matice, ki bi kot priznana ustanova pripravljala dijake do mature in sosedično vpisa na Konservatorij, obenem pa bi nadgrajevala delo, ki ga že opravlja na javni slovenski glasbeni šoli sv. Cirila in Metoda.

Kako so potekali dogovori na inštitucionalnem nivoju?

Niso bili lahki, a tvorni. Po prvih, neuspehih srečanjih v Rimu so časi postopoma zoreli in se nekako pozitivno izoblikovali z avdicijo pri Paritetnem odboru. Ne smemo pa pozabiti na vztrajnost senatorjev Budina in Blažinove ter na plodne sestanke med Glasbeno matico in Centrom za glasbeno vzgojo E. Komel.

Je uporaba slovenščine na konservatoriju vezana na redne ali izredne tečaje?

Tečaja glasbene zgodovine in estetike ter glasbene teorije sta redna in spadata v predmetnik, ki je obvezen za različne študijske smeri. Profesorje bodo izbirali na podlagi državnih lešvic in v teh je le nekaj Slovencev, tudi naših profesorjev.

Pot do uvedbe slovenske sekcijske konservatorije je dolga in zapletena. Po mnogih poskusih in težavah z uveljavljanjem zaščitnega zakona se morda bližamo rešitvi ali kompromisu?

Če po stoletnem delovanju še načrtujemo možne okvire glasbenega izobraževanja pomeni, da smo dovolj trmasti in bojeviti. Kompromisov ne maram a priori, so pa sprejemljivi, če ti zagotovijo iste pravice do izobraževanja, ki jih ima predstnik večinskega naroda. Te pravice bomo vztrajno zagovarjali in se trudili, da bodo postale dnevna hrana naših članov.

Izkoristim priložnost, da resno povabim vse Slovence, vpi-

sane na univerzitetne tečaje na konservatoriju Tartini v Trstu, da se izrečejo za tečaje v slovenskem jeziku.

NAPOVEDNIK

GORICA

28. in 29. novembra v prostorih Glasbene matice na Korzu Verdi Oddelek za jazz in zabavno glasbo: Pevska delavnica z Dario Švajger (prijave so zaključene)

PRVI APLAVZ

Učenci Gm na Slovenskem programu RAI:

17. novembra 2009

Valentina D'Aloia, violina

24. novembra 2009

Lorenzo Dari, Vesna Gruden, Aleksija Terčon, tolkala in klavir

15. decembra

Emil Pocecco, harmonika

29. decembra 2009

Marco Obersnel, flauta/ Matjaž Zobec, klavir

12. januarja 2010

Rok Dolenc, klavir

Gm glasbena matica

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel./fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

Uspeh slovenskih pevskih projektov na reviji Corovivo 2009

Zbori Zveze slovenskih kulturnih društev so se izkazali na 12. izvedbi potujoče zborovske revije Corovivo, ki se je letos odvijala v gledališču Gozzi v kraju Pasiano di Pordenone. Tu so se v istem dnevu vrstili trije koncerti, na katerih je strokovna žirija ocenila sedemnajst zborov iz na-

OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VENTURINI, DOMJO

vodi: **Suzana Žerjal**

projekt: ***Ringaraja okrog sveta...z glasbo za otroke***

še dežele. Najboljši so zvezčer nastopili še na zaključnem gala koncertu nagrajencev. Med temi sta bila otroški pevski zbor Fran Venturini od Domja in ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Zelo dobro se je uvrstil tudi moški zbor Kraški dom, ki je prejel diplomo za zasluznost in posebno nagrado za najboljši projekt v kategoriji B, ki je namenjena priredbam ljudskih pesmi.

Corovivo ni običajno, vsedeželno srečanje italijanskih in slovenskih zborov, niti zgolj tekmovalna revija; glavna značilnost te priljubljene pobude deželne sekcije Zveze italijanskih zborovskih društev je namreč jasna programska usmeritev. Vsak zbor mora ustvarjati na temo in temeljiti svoje izbire z muzikološko razpravo, ki jo organizatorji objavijo v priložnostni brošuri. Žirija, ki so jo letos sestavljali Maria Dal Bianco, Lorenzo Donati, Mario Giorgi, Carlo Pavese in Marko Vatovec, ocenjuje tako projekte kot izvedbe. Revija simbolično poudarja glavne smernice v delovanju deželnega zborovskega združenja: vrednotenje krajevnega potenciala in repertoarja, spodbujanje k upoštevanju novih ali neobičajnih programov in h kvalitetnemu izvajanju. Novost letosne izvedbe je bila podelitev Velike nagrade najboljšemu zboru med tistimi, ki so se uvrstili v najvišjo kakovostno kategorijo; osrednjo nagrado je prejel tržaški ženski zbor Clara Schumann s programom o zborovskem opusu Gustava Mahlerja.

Večer nagrajencev je bil kot omenjeno tudi praznični trenutek za nekatere slovenske zbore, katerih je pohvalno ocenjevanje žirije ovrednotilo delo. Svoje vtise ob izkušnji na reviji Corovivo so nam posredovali zborovodje Suzana Žerjal, Dario Bertinazzi in Vesna Guštin.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

Kdo je avtor vašega projekta in kako ste predstavili izbrano temo v brošuri?

Naslov projekta je povezan s pesmijo, katero tekst so napisali učenci razreda osnovne šole Avane Empoli, uglasila pa ga je Susanna Camilletti. Pri izbiri programa sem izhajala iz te pesmi in jo povezala z drugimi pesmimi, da bi sestavila mednarodno potovanje skozi glasbo za otroke. Smisel projekta je v tem, da otroci s petjem in glasbo lahko spoznajo razne navade, stile, kulturne...vsepovsod po svetu. Obrazložitev projekta je napisala prof. Neda Sancin, ki je tudi naša pianistica. Pri instrumentalni spremljavi izvedb sta z nami sodelovala tudi flavtist Daniele Ruzzier in klarinetistka Martina Sanna.

Projekt vam je napisan na kožo. Mednarodna usmeritev je v določenem smislu značilna za vaše programske izbire.

Res je, projekt je kot nalač napisan za naš zbor. Mednarodna programska usmeritev je od vedno značilnost našega zборa in pevci so se tu do takrat, zelo potrudili, da bi primerno podali različne govorice.

Ste prvič sodelovali na reviji Corovivo? Kako bi ocenili to izkušnjo?

Na reviji Corovivo smo sodelovali že pred dvema letoma, ko se je odvijala na Pomorski postaji v Trstu. Tudi takrat smo prejeli zlato odličje in smo nastopili na gala koncertu. Letos smo ponovili uspeh in smo zelo zadovoljni z rezultatom, predvsem malih pevcev.

MOŠKI ZBOR KRAŠKI DOM

vodi: **Vesna Guštin**

projekt: ***Slovenska ljubezenska pesem na Primorskem***

Kdo je avtor vašega projekta in kako ste predstavili izbrano temo v brošuri?

Avtorica našega projekta sem sama. Predstavili smo se s projektom Slovenska ljubezenska pesem na Primorskem. V pravilniku je zapisano, naj bi projekti, ki spadajo v B kategorijo sloneli na ljudski glasbi naše dežele, zato sem tudi projekt osnovala seveda na tak način. Razčlenjen je v par sklopov in sicer: na splošno o skladateljih, ki so gojili in gojijo to glasbeno zvrst, nekaj o slovenski ljudski pesmi na splošno, o ljubezenski pesmi, o vasovjanju oz. o "fantovski", slednje sem povezala tudi s Kraško ohocetjo, kjer prav naš zbor, vsakič sodeluje pri izvajanju podoknice.

Kdo je avtor vašega projekta in kako ste predstavili izbrano temo v brošuri?

Naslov projekta je povezan s pesmijo, katero tekst so napisali učenci razreda osnovne šole Avane Empoli, uglasila pa ga je Susanna Camilletti. Pri izbiri programa sem izhajala iz te pesmi in jo povezala z drugimi pesmimi, da bi sestavila mednarodno potovanje skozi glasbo za otroke. Smisel projekta je v tem, da otroci s petjem in glasbo lahko spoznajo razne navade, stile, kulturne...vsepovsod po svetu. Obrazložitev projekta je napisala prof. Neda Sancin, ki je tudi naša pianistica. Pri instrumentalni spremljavi izvedb sta z nami sodelovala tudi flavtist Daniele Ruzzier in klarinetistka Martina Sanna.

Projekt vam je napisan na kožo. Mednarodna usmeritev je v določenem smislu značilna za vaše programske izbire.

Res je, projekt je kot nalač napisan za naš zbor. Mednarodna programska usmeritev je od vedno značilnost našega zborov in pevci so se tu do takrat, zelo potrudili, da bi primerno podali različne govorice.

Nagrada za B kategorijo je dodatno priznanje za etnografsko vrednost vašega dela. Kakšno mesto ima ljudska glasba v vašem repertoarju in po kakšnem merilu je žirija upoštevala posebno vrednost vašega programa?

V glavnem naš zbor sega po ljudski glasbi, zato smo se na revijo predstavili ravno v tej kategoriji. Mnenja sem namreč, da ta pesem mojim fantom najbolj leži, nekako jim je domača in jo razumejo. Na tak način je seveda tudi lažje priti do interpretacije pesmi. Da bi pa projekt bil tako dober in bi zato dobil posebno nagrado, si nisem niti sanjala. Smatram, da je komisija pri ocenjevanju združila petje in vsebine projekta, čeprav moram povedati, da sem z

izvajanjem bila zelo zadovoljna, kar velja seveda tudi za pevce.

Ste prvič sodelovali na reviji Corovivo? Kako bi ocenili to izkušnjo?

Prvič smo sodelovali. Izkušnja je seveda zelo zanimiva in tudi koristna. Pozitivno je, da se zavedaš, kaj velja in kaj lahko zmores. Obenem pa moram priznati, da tekmovanje ni kar tako. Potrebne so seveda temeljite priprave, resnost in še dodaten trud, kar včasih ni prav lahko. Na koncu pa ostaja zelo veliko in lepo zadoščenje

ŽENSKA VOKALNA SKUPINA JEZERO

vodi: **Dario Bertinazzi**

projekt: ***Slovenska ljudska pesem v priredbah Ambroža Čopija***

Kdo je avtor vašega projekta in kako ste predstavili izbrano temo v brošuri?

S tem projektom smo skušali predstaviti razne pokrajine skozi slovensko ljudsko pesem. To predvsem zato, ker smo tako povezali tako pokrajine v Sloveniji (Prekmurje, slovenska Istra) kot področja ob meji (Rezijo in Slovensko Benečijo). Vse priredbe, ki smo jih izvajali, so v narečju in so po vsebinu priovedno izpovedne.

Kako je prišlo do izbire opusa Ambroža Čopija?

Izbira takega projekta ima več razlogov. Prvi je ta, da smo hoteli osvežiti in prenoviti repertoar. Čopijkev skladbe oz. priredebe v zbirki za ženske zbore Še ptičice so snivale so me prevzele, ker v vseh skladbah avtor ohranja pristnost ljudskega motiva in ne išče eksperimentiranja, čeprav jih harmonsko bogati. Drugi razlog je, da spoznamo bogato slovensko ljudsko izročilo preko narečja. Ohranjanje slovenske ljudske pesmi tako v izvirni obliki kot v priredbi je zame izrednega pomena. Slovenska ljudska pesem je tista, ki lahko poveže narod skupaj, ne glede na meje (ki so bile in so še...); skozi ljudsko pesem spoznamo skupno usodo naroda, pokrajino, navade in običaje, pa tudi, da so vsa ta narečja slovenska. Zato je Čopijkeva zbirka izredne važnosti.

Gotovo je izbira programa tudi subjektivna, v smislu, da je zborovodja tisti, ki cuti nekaj globokega do skladbe, ki jo bo zbor izvajal. Te občutke pa mora prenesti na pevce, v tem primeru pevke.

Kako bi ocenili to izkušnjo?

Izvedli smo šest skladb, od katerih le eno izlanske sezone. Zato je bil trud, ki so ga pevke vložile v projekt izreden, ne samo zaradi rezultata na Corovivu, ampak že samo zato, ker so v nekaj mesecih obogatile njihov repertoar z za-

tevnejšimi skladbami. Ta pa je tudi cilj kateregakoli tekmovanja: "prisiljen" si, da se potrdiš, da dokažeš svoje zmogljivosti tako navzven kot tudi samemu sebi. In to je ženski vokalni skupini Jezero uspelo dokazati. Zbor pa ne konča svoje dejavnosti s tekmovanjem, saj je to le preizkus znanja, ki ga mora zbor nadgradiči ne s tem, da bo "životaril" s podjetno nagradom, a da bo na podlagi nabranih izkušenj nadaljeval delo v pravi smeri. Izrabim priložnost, da se svojim ženskim iz srca zahvalim, da so me v zadnjih mesecih "prenašale". Vem, da zanje ni bilo lahko, tudi ker so skoraj vse mlade mamice. Zato sem res vesel, da je ta projekt uspel in upam, da bom po tej poti tudi nadaljevali.

agenda - agenda - agenda

PRAVLJICE SVETA Animirano branje pravljic v organizaciji ZSKD, Slovenske knjižnice Damir Feigel, Zavoda združenega sveta v Devinu in Univerze v Vidmu bo v ponedeljek, 9. novembra s slovensko ljudsko pravljico "Pastirček" in rezijansko pravljico "Dujak in dujačesa". Ostala srečanja bodo 23. novembra ter

14. decembra od 18. ure dalje v mladinski sobi Slovenske knjižnice Damir Feigel v Gorici.

PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ 4. NATEČAJA ZA ZBOROVSKE SKLADBE IGNACIJ OTA v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bo v petek, 20. novembra 2009 ob

18. uri v Galeriji Narodnega doma v Trstu (ul. Filzi 14).

ZADNJI TEČAJ ZA ODBORNIKE IN ČLANE V ORGANIZACIJI ZSKD IN SDZPI bo potekal v Trstu v ponedeljek, 9.11. na sedežu Zavoda v Trstu (Ul. Gimnastica 72), tel. 040-566360, od 19. do 21. ure.

i.podlistek

gorica@ssorg.eu

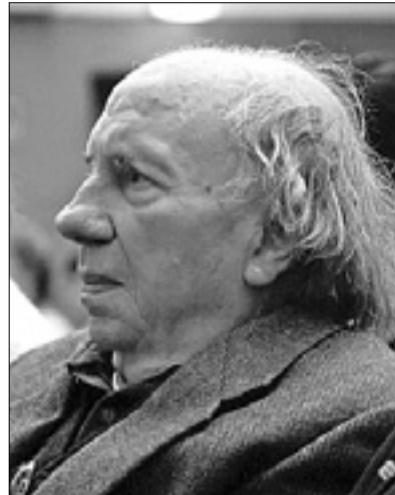
8.11.2009

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

ZCPZ - Trst: cerkveno petje ohranja stvarnikovo podobo v človeku

Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta nad 45 let združuje cerkvene in nekatere prosvetne odrasle in otroške pevske zbole tržaške pokrajine. Pobudnika pri ustanovitvi ZCPZ sta bila leta 1963 prof. Zorko Harej in prof. Humbert Mamolo s sodelavci. O začetkih delovanja ZCPZ se, v zadnji številki zbornika Glas naših zborov, tako spominja dolgoletni predsednik ZCPZ, dr. Zorko Harej: "S svojim delovanjem in razmišljanjem, ki je spremljalo naše delo, smo ustvarili neko filozofijo, miseln sistem, ki je postal vodilo našemu načrtovanju in programiranju. Temelje tega vodila smo začeli postavljati že na pripravljalnem srečanju v Škednu pri kaplanu Dušanu Jakominu, kjer smo začrtali zgradbo organizacije in program dela. To smo izčistili in natančne določali v naslednjih pobudah, kakor so bile razpis natečaja za nove božične pesmi, s sestanki, dopisovanji s skladatelji in pesniki ter v programiranju koncertov in revij, posebej pa še v glasilu Zveze, Glas naših zborov in v knjigah Slovensko cerkveno petje na Tržaškem ter v zbornikih za obletnice delovanja ZCPZ in seveda v programih in poročilih."

V naslednjih štirih desetletjih je Zveza zgradila široko mrežo delovanja, saj povezuje približno 40 zborovskih skupin, od tega je 9 otroških oz. mladinskih, ki so prisotni od miljskih hribov do Štivana in opravlajo v kraju, kjer delujejo, nepogrešljivo vlogo tako glede sodelovanja pri domaćem bogoslužju kot tudi pri prosvetnem delovanju. Zavedati se moramo, da pomenijo cerkveni pevski zbori, zlasti v nekaterih mestnih četrtih še zadnje postojanke slovenstva, saj so druge kulturne ustanove in društva, vključno s slovensko šolo, že dolgo utihnila. Ti cerkveni zbori namreč s svojim rednim sodelovanjem pri sv. mašah in pobožnostih ter z organiziranjem koncertov s sveto ali posvetno vsebino, ka-

Častni predsednik ZCPZ dr. Zorko Harej

kor tudi drugih kulturnih pobud, veliko prispevajo k ohranjanju slovenske prisotnosti v samem Trstu. Zveza je torej vseskozi zelo pozorna do narodnega vprašanja, ker, da spet citiramo Hareja: "Pri nas ni samo moralna dolžnost, da varujemo svojo narodno identiteto, marveč je v nas nekak nagon, da branimo tudi svojo duhovno podobo, kakor nam jo je oblikoval Stvarnik."

ZCPZ - Trst zato bdi nad delovanjem včlanjenih zborov in podpira njihovo redno dejavnost. Obenem pa skrbi za vrsto samostojnih pobud, preko katerih udejanja svoje izobraževalne, izdajateljske in koncertne cilje. K izobraževalnemu programu sodijo enotedenki vsakoletni pevski strokovni seminarji, redni orgelski tečaji in zadnja leta tudi šola za solopevce. Izdajateljska dejavnost obsega izdajo pesmaric, zbornikov in priložnostnih publikacij, ki vrednotijo predvsem naše domače besedne in glasbene ustvarjalce.

Posebno poglavje predstavlja koncertna dejavnost. Mnoge redne tovrstne

pobude oblikujejo navadno Zvezini včlanjeni zbori: tradicionalni božični koncert v tržaški stolnici, reviji zborov openske in devinske dekanije, vsakoletna množična revija otroških in mladinskih zborov na Tržaškem "Pesem mladih", revija odraslih zborov "Pesem jeseni", gostovanja domačih zborov in pevskih zborov iz matične domovine. Že vrsto let je ZCPZ prevzela tudi soorganizacijo nekaterih koncertov revije Primorska poje, ki jih prireja v tržaškem okolju.

K seznamu moramo dodati še pritrkovsko dejavnost, saj v tem smislu potekajo srečanja pritrkovskih skupin z naslovom Pojo, pojo zvonov.

Pomemben projekt Zveze je bila tudi raziskava notnega materiala po arhivih na korihi na Tržaškem, kjer se opravlja slovenska služba božja, ki je bila zaupana dr. Rossani Paliaga.

S priložnostnimi publikacijami, spominskimi mašami in koncerti skrbi Zveza še za obujanje spomina naših glasbenih ustvarjalcev. Če na tem mestu omenimo samo podvige zadnjih let: koncert ob 50-letnici smrti Vinka Vodopivca (2002); odmeven poklon Ubaldu Vrabcu ob 100-letnici rojstva Ubalda Vrabca s strokovnim simpozijem (2005); vokalno-instrumentalni koncert ob 50-letnici smrti Marija Kogoja (2006); spominski koncert ob 40-letnici smrti Brede Šćek (2008).

Zelo pomembno je tudi tesno sodelovanje s sestrskim Združenjem cerkvenih pevskih zborov v Gorici, s katero je v teku priprava zanimivega in prepotrebnega načrta ovrednotenja naših primorskih skladateljev in izdaje njihovih izbranih del.

Zveza tako ostaja zvesta smernicam, ki si jih je postavila na posvetu leta 1970, ko so v različnih komisijah obravnavali različne vidike in potrebe cerkvene glasbe med Slovenci na Tržaškem.

Nedvomno je Zveza trdno in razvijano vraščena v našo pokrajinsko stvarnost ter s svojim delovanjem zavestno povezuje ljudi povsed tam, kjer je naša narodna skupnost še živa. Istočasno pa se zaveda, da je dobro in pravda, da z odprtostjo sprejema zunanje vplive, ki bogatijo eno in drugo stran. Kljub splošni krizi, ki zadeva sodelovanje pri

ljubiteljski kulturni dejavnosti in zborovstvu nasprošno, ko ne prihaja do generacijske prenove pevcev z rednostjo, kot bi si je želeli, pa pri ZCPZ menijo, da je med nami veliko dobre volje in idej. Zato bo mogoče še marsikaj lepega uresničiti in tako prispevati k rasti zborovske kulture, verskega čuta in narodne zavesti med nami.

Musicum: desetletnica mladostnega pevskega ustvarjanja

S koncertom nasloviljenim »O hišnem skladatelju« bo pevska skupina Musicum, v sodelovanju z ZCPZ-Gorica, začela serijo treh koncertnih večerov ob desetletnici delovanja. V sejni dvorani mestne občine v Novi Gorici bo danes predstavljena glasbena ustvarjalnost mladega, a uveljavljenega goriškega ustvarjalca Patricka Quaggiata, ki deluje na glasbenem področju na obeh straneh nekdanje meje. PS Musicum bo predstavila skladbe za moški zbor Patricka Quaggia, ob sodelovanju trobljnega ansambla, ki ga sestavljajo glasbeniki iz Furiani Julijanske Krajine.

Seznam včlanjenih zborov v ZCPZ-Gorica: pojasnilo

V prejšnji izdaji I.podlistka so iz seznama članov Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica, ki vključuje 41 zborov za skupno okrog 700 aktivnih pevcev in pevk, pomotoma izpadli nekateri zbori. Zaradi prostorske stiske bomo popoln seznam objavili v naslednji številki I.podlistka.

Dramski odsek PD Štandrež bo gostoval, v petek, 13. novembra ob 20.00 v društveni dvorani v Gropadu. Na sporednu bo znana Goldonijeva komedija »Primorske zdrage«. Isto gledališko predstavo bodo ponovili v soboto, 14. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu v Kobarišu. V nedeljo, 15. novembra ob 17.00 uri pa bo Dramski odsek PD Štandrež gostoval v Narodnem gledališču v Novi Gorici z Nušičevim komedijo »Kaj bodo rekli ljudje«. Gostovanje spada v sklop Nedeljskih gledaliških srečanj, ki jih prireja SNG Nova Gorica.

Kulturni center Lojze Bratuž bo v torek, 10. novembra gostil igro »Palčica« v priredbi Miniteatra iz Ljubljane. Gledališka igra spada v abonom Goriški vrtljak - MALI POLŽEK in bo uprizorjena ob 9.30 in 10.45 za vtrec in 1. razred osnovne šole.

trst

Društvo slovenskih izobražencev vabi v pondeljek, 9. novembra ob 20.30, v Peterlinovo dvorano, na srečanje s poslancem in časnikarjem Mirom Petkom na temo Slovenija doma in na tujem. Z njim se bo pogovarjala časnikarka Večera Darka Žvonar Predan. Pred tem bo odprtje fotografice razstave Petra Cvelbarja »Tri desetletja Drage«.

Društvo Finžgarjev dom vabi v četrtek, 12. novembra ob 20.00 na prireditve »Od Fatamorgane do Amerike«. Predstavitev bo ob priliku izida zbirke mladinskih zgodb »Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih« avtorice Marice Nadlišek Bartol. Na večeru bodo sodelovali prof. Vilma Purič, pisateljica Evelina Umek in predstavnik založbe Mladika.

Mešani pevski zbor Mačkolje vabi na praznovanje šestdesetletnega ustanovitve in na predstavitev zgoščenke IZVIR. Prireditev se bo odvijala v nedeljo, 15. novembra 2009, v prostorih prodajno-razstavnega središča "Dolga krona" v bližini Doline pri Trstu. Vse podrobnosti o tej pobudi so Vam dosegljive na spletni strani www.mackolje.org.

Mladinski krožek Dolina vabi v nedeljo, 15. novembra ob 18.00 uri, na Martinovanje. Nastopata MIPZ Tonček Čok iz Lonjerja in MoPZ Vlentin Vodnik. Praznovanje bo potekalo v prostorih Mladinskega krožka.

Radijski oder, v sodelovanju s Slovensko prosveto, vabi v nedeljo 15. novembra ob 16.00 in ob 17.30, na gledališko predstavo »Čebelica Maja«, ki jo bo zaigralo Lutkovno gledališče Mladika. Predstava bo potekala v Marijinem domu pri sv. Ivanu v Trstu.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/663307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz_go@libero.it

gorica

Dramski odsek
PD Štandrež prireja danes, 8. novembra ob 17.00 uri drugo gledališko predstavo v sklopu abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin. Gostovalo bo gledališko društvo Kontrada iz Kanala s komedio Peppina de Filippija »Ni res, pa le verjamem«. Režija Stane Leban. Predstava bo potekala v župnijskem domu Anton Gregorčič. Po predstavi sledi družabnost za abonente.

SKRD Jadro in društvo Tržič vabi v četrtek, 12. novembra ob 20.00 uri na predstavitev tretje zbirke »Pravica do uporabe slovensčine pred sodno oblastjo in javno upravo«, ki bo potekala v prostorih občine Ronke, ki je obenem tudi pokrovitelj prireditve. Zbirko bosta predstavila odv. Renco Frandolič in prof. Samo Pahor.

NOGOMET - V vnaprej odigrani tekmi dvanajstega kroga A-lige

Sedem golov in zmaga Juventusa v Bergamu

Črnobeli so slavili s 5:2 - Uspešni Camoranesi dvakrat, Felipe Melo, Diego in Trezeguet

Atalanta - Juventus 2:5 (0:2)

STRELEC: v 36. in 37. Camoranesi; v 5.dp Valdes, v 9.dp Felipe Melo, v 26.dp Ceravolo, v 40.dp Diego, v 42.dp Trezeguet.

ATALANTA (4-4-1-1): Consigli; Garics, Talamonti, Peluso, Bellini; Cervolo, Padoen, Guarante, Valdes; Doni, Tiberiochi (43.dp Madonna). TRENER: Mazzarri.

JUVENTUS (4-2-3-1): Buffon; Caceres, Chiellini, Cannavaro, Grossi; Pulsen, Felipe Melo; Camoranesi, Diego (44.dp Immobile), Giovino (27.dp De Ceglie); Trezeguet. TRENER: Ferrara.

Sedem regularnih golov, trije razveljavljeni zaradi nedovoljenega položaja, cela vrsta priložnosti na obeh straneh in nazadnje gladka zmaga Juventusa, ki se je tako vsaj za 24 ur približal Interju.

Zdelen se je, da je Juventus tekmo odločil že v prvem polčasu, točneje v eni sami minutah igre, z Argentincem z italijanskim potnim listom Camoranesijem. Italijanski reprezentant je najprej zadel z glavo s kratke razdalje po lepi podaji Grossa, minuto zatem pa je izkoristil slab posug domače obrambe, zaustavil žogo na osemajstih metrih, pomeril in streljal v lev kot Consiglijev vrat. Do dvojnega zadetka Juventusa je bila tekma kar izenačena in Atalanta ni igrala podredene vloge. Domača ekipa se je nekajkrat nevarno približala Buffonovim vratom, a vratar Juventusa je bil vselej na mestu. Trezeguet je sodnik upravičeno razveljavil gol zaradi nedovoljenega položaja, na splošno pa se je Atalanta organizirano branila.

Vendar domača ekipa si ne predala in v drugem polčasu takoj znižala zaostanek z odličnim Valdesom. Isto tako se Atalanta ni predala po golu Feliceja Mela (vmes je sodnik razveljavil zadetek istemu igralcu in tudi Poulsenu - obakrat zaradi nedovoljenega položaja) in se s Ceravolom znova približala tekmevu. Obramba Juventusa ni bila brezhibna, a proti koncu tekme sta se razigrala še Diego in Trezeguet, ki sta z novima zadetkoma pospravila na varno zmago.

Catania - Napoli 0:0

CATANIA (3-5-2): Andujar; Potenza, Terlizzi, Bellusci (od 41. Augustyn); Izzo, Biagioli (od 88. Pesce), Carboni, Llama (od 66. Plasmati), Alvarez; Mascara, Morimoto. TRENER: Atzori.

NAPOLI (3-4-2-1): De Sanctis; Grava, Cannavaro, Contini; Maggio, Gargano (od 33. Pazienza), Cigarini (od 73. Datolo), Aronica; Hamsik; Lavezzi, Quagliarella (od 85. Denis). TRENER: Mazzarri.

Napoli je bil na Siciliji le bleda senca mostva, ki je sredi Turina odpravil Juventus. Še več, če kdo, potem bi zmago zaslужila Catania. Napoli je imel namreč le eno priložnost za gol z Lavezijem, še to le po napaki branilca Potenze. Nasprotno, Catania je bila večkrat nevarna, Mascara in Morimoto pa sta zapravila res stodostotni priložnosti. Premoč Catanie je v drugem polčasu upadla, Napoli pa klub temu ni pokazal nič. Mazzarrijevo moštvo je še naprej velika neznanka.

VRSTNI RED: Inter 28, Juventus 24, Sampdoria 21, Milan 19, Fiorentina in Napoli 18, Genoa in Parma 17, Cagliari in Palermo 16, Bari, Chievo in Udinese 15, Roma 14, Lazio 11, Atalanta, Bologna in Livorno 9, Catania 8, Siena 6.

DANES: ob 15.00 Bari - Livorno, Bologna - Palermo, Cagliari - Sampdoria, Genoa - Siena, Lazio - Milan, Parma - Chievo, Udinese - Fiorentina, ob 20.45 Inter - Roma

Za Juventus proti Atalanti zadel tudi Diego

ANSA

NOGOMET - Triestina že vodila z 2:0, a se je nazadnje morala zadovoljiti s točko

Dobra točka ali zamujena priložnost?

Dva smrtnosna protinapada Triestine, dva gola z glavo Caracciola - V zadnjih minutah sodnik izključil Gorgoneja

Brescia - Triestina 2:2 (0:1)

STRELCI: v 45. Testini; v 5.dp Volpe, v 20.dp in 42.dp Caracciolo

BRESCIA (4-4-2): Arcari; Zambelli, Martinez, Berardi, Dallamano (31.dp Taddei); Rispoli (6.dp Flachi), Paghera (44.dp Vass), Baiocco, Lopez; Possanzini, Caracciolo. TRENER: Iachini.

TRIESTINA (4-2-3-1): Agazzi 6,5; Nef 6, Cottafava 6,5, Scurto 6, Sabato 5,5; Gorgone 6, Pani 6; Tabbiani 5,5, Volpe 6,5 (38.dp Šedivec), Testini 6,5 (42.dp Brosco); Godeas 6. TRENER: Somma.

SODNIK: Tozzi iz Ostie Lida 5,5;

IZKLJUČITEV: Gorgone v 44.dp;

OPOMINI: Flachi, Baiocco, Sabato.

Težko je reči, če gre bolj za zamujeno priložnost ali za novo pomembno točko osvojeno na težkem govorjanju. Triestina je namreč že vodila z 2:0, ki pa ni bil nikakor realen odraz tega, kar sta ekipi do takrat pokazali na igrišču, nazadnje pa se je moral zadovoljiti s točko, saj je Caracciolo z dve ma streloma z glavo stanje v golih izenačil. Nedvomno bi lahko Godeas in soigralci bolje upravljali dvojno prednost, a objektivno gledano Brescia ne bi zasluzila tekme izgubiti. Domača ekipa je imela večji del tekme vajeti igre v svojih rokah in si priprala tudi številne priložnosti, medtem ko je Triestina v bistvu doseglia dva gola iz dveh poskusov.

Somma se je odločil, da potrdi v celoti postavo, ki je pred tednom dni premagala Torino. Obratno je moral Iachini zadnji trenutek spremeniti zacetno enačstero: zaradi težav z gležnjem je zadnji trenutek moral odpovedati nastop Bega in domača ekipa je tako igrala brez pravih srednjih branilcev, saj tako Berardi kot Martinez igrala običajno na zunanjih položajih.

V prvem polčasu je bila premoč Brescia precejšnja, a jalova. V glavnem se je Triestina branila, zlasti zaradi prevlade domače ekipe na sredini igrišča, kjer je bil v ospredju izkušeni Baiocco. Trčači so se omejevali na urejeno obrambo, pri napadih pa ni sodelovalo več kot trojica ali četverica igralcev. Pani in Gorgone sta imela skoraj izključno funkcijo obrambnega zidu, ki pa je bil zlasti od 19. minute dalje pod hudim udarom. V tej minuti je Zambelli prodrl po desni in podal do Lopezu, ki je s kratke razdalje prisilil Agazzija na odločilen poseg z nogo. Pri Bresci je bil zelo aktiven tudi Rispoli, ki v 30. minutni ni uspel streljati iz zelo ugodnega položaja, osem minut kasneje pa je igralca Brescie tako presenetil neuspel poseg Sabata, da ga Rispoli ni uspel izkoristiti. Gol je res visel na nitki, saj Triestini skorajda ni uspelo iz svoje polovične igrišča. Po napaki Caracciola, ki je ciljal proti nebuh desetih metrov, je Gorgone odločilno posegel po strelu Ri-

Volpe poviral na 2:0

spolja. Gol pa je začuda padel na drugi strani. V bistvu prvo priložnost je Triestina 100% izkoristila. Pani je dolgo podal v globino, Testini je izkoristil nesporazum domače obrambe (ne vsa celotna obrambovrsta je nastavila of-sajd zanko), lepo zaustavil žogo in natovladnokrvno premagal Arcarija. Za Triestino se prvi polčas res ne bi moral bolje izteći.

Drugi polčas se je začel z novim protinapadom Triestine: Somma se je odločil, da zamenja položaj Testinija in Volpeja, in prav po levi je slednji začel hiter protinapad, ki ga je po štiridesetih metrih samotnega teka zaključil z lobom, ki je ukanal Arcarija. Domači trener Iachini je igral na vse ali nič in napad okrepil najprej s Flachijem nato še s Taddeiem. Triestina je le poskušala oddaljiti žogo od Agazzijevih vrat. V glavnem ji je to uspevalo, a v 65. minutni je po podaji Baiocca Caracciolo skočil najvišje in žogo preusmeril v gol. Zadetek je dodatno motiviral domače igralce, ki so začeli verjeti v možnost preobrata. V glavnem so se igralci Brescie posluževali visokih podaj za Caracciola, a šele v 87. minutni se je ta taktična izbira obrestovala. Sodnik je dodolil sporni prosti strel, ki ga je izvedel Baiocco. V gneči je po višini izstopal

MOTOCIKLIZEM
Stoner bo začel s prve vrste

VALENCIA - Na današnji preizkušnji za VN Valencie, zadnji letosni dirki sezone svetovnega motociklističnega prvenstva, bo v elitnem razredu motoGP s prvega mesta začel Avstralec Casey Stoner (Ducati). Stari in novi svetovni prvak Valentino Rossi (Yamaha) bo začel s četrtega mesta. Za Stonerjem, zmagovalcem lanske preizkušnje v Valenciji, bosta iz prve vrste začela še domača aduta Dani Pedrosa (Honda) in Jorge Lorenzo (Yamaha).

PRVAK - Nogometni klub Tout Puissant Mazembe iz Demokratične republike Kongo je zmagoval letosnje afriške lige prvakov. Potem ko so zmagovalci tega tekmovalanja iz let 1967 in 1968 prvo finalno tekmo v gosteh pri nigerijskem Heartlandu izgubili z 1:2, so na povrtni v Lubumbashi slavili z zadetkom Victorja Ezurukeja v 74. minutni.

SLOVENIJA - Nogomet, 1. liga: Interblock - Velenje 3:1, Luka Koper - Domžale 0:1, Hit Gorica - Nafarta 3:1, Celje - Olimpia 1:1. **Odbojka**, moški, interliga: Tirol - Salomit 3:0; Ženske, 1. liga: Ljubljana - HIT 2:3, Sloving Vital - Luka Koper 0:3. **Košarka**, liga NLB: Helios - Hemo-farm 60:85. Rokomet, liga prvakov: Gorenje - Vesprem 27:28.

Pokal FED: Italijanke že vodijo z 2:0

REGGIO CALABRIA - Italijanske teniske igralke so z zmagama začele finale pokala Fed proti ekipi ZDA. Na domačem terenu v Reggiu Calabriji je v prvem posamičnem dvoboju Flavia Pennetta premagala Alexa Glatch s 6:3 in 6:1, v drugem pa je bila Francesca Schiavone s 7:6 (2) in 6:2 ugnala Melanie Oudin. Italijanke za končni uspeh tako potrebujejo le še eno zmago. Danes bosta na sporednu še dva posamična dvoboja in igra dvojic, vendar lahko že prvo srečanje, ki bo na sporednu, odloči finale, saj Italijanke potrebujejo le še eno točko za končni uspeh.

B-LIGA Izidi 13. KROGA Empoli - Reggina 2:0; Vicenza - Grosseto 0:0; Crotone - Ancona 2:1; Sassuolo - Modena 0:0; Ascoli - Cittadella 1:1; Gallipoli - Frosinone 2:1; Padova - Salernitana 3:1; Piacenza - Mantova 0:2; Cesena - Albinoleffe 0:0; Brescia - Triestina 2:2; Torino - Lecce bo jutri.

Ancona 13 7 2 4 20:12 23

Lecce 12 7 2 3 20:13 23

Cesena 13 5 7 1 16:6 22

Padova 13 5 7 1 17:10 22

Sassuolo 13 5 6 2 20:12 21

Frosinone 13 6 3 4 20:17 21

Empoli 13 6 3 4 19:16 21

Torino 12 6 2 4 18:10 20

Modena 13 6 2 5 12:14 20

Brescia 13 5 3 5 17:15 18

Grosseto 13 4 6 3 17:18 18

Cittadella 13 4 5 4 17:15 17

Vicenza 13 3 8 2 14:12 17

Triestina 13 4 5 4 14:16 17

Ascoli 13 3 6 4 17:21 15

Gallipoli 13 3 6 4 10:15 15

Albinoleffe 13 3 5 5 15:19 14

Crotone 13 3 6 4 10:15 13

Mantova 13 2 6 5 14:17 12

Reggina 13 3 7 2 12:21 12

Piacenza 13 2 3 8 10:20 9

Salernitana 13 1 2 10 9:24 5

PRIHODNJI KROG (15.11.): Triestina - Ascoli

Iztok Furlanič

ODOBJKA - Moška državna B2-liga: hud poraz proti Sisleyju

Ponesrečen konec tedna za Televito TS Volley 2010

Libero Peterlin že v petek v bolnišnici, včeraj pa zelo slab nastop napadalcev v Trevisu

ODOBJKA Trentino finalist klubskega SP

DOHA - V finalu svetovnega klubskega odbojkarskega prvenstva se bosta danes pomerila Trentino Volley in poljski Belchatow. V polfinalu je italijanski prvak s 3:0 (25:18, 25:22, 25:19) premagal iranski Payakan iz Teherana.

REKORD - Ameriška plavalka Jessica Hardy je v Moskvi postavila nov svetovni rekord na 50 metrov prsno. Hardyjeva je novo najboljšo znamko na svetu, ki znaša zdaj 29,36, postavila na tekmi svetovnega pokala v kratkih bazenih v Moskvi. Stari rekord, ki je bil prav tako v lasti Američanke, je povrnila za devet stotink.

BRYANT - Kobe Bryant je na tekmi Los Angeles Lakers - Memphis Grizzlies (114:98) z novimi 41 točkami prišel do meje 24.000 točk; to mu je uspelo kot najmlajšemu v košarkarski ligi NBA. Slovenski reprezentant Saša Vujačić je v osmih minutah za branilce naslova iz Los Angelesa dodal štiri točke in dva skoka. Phoenix Suns, Goran Dragic je v 16 minutah prispeval po dve točki in ukradeni žogi ter po tri skoke in podaje, so ugnali Boston Celtics s 110:103, Toronto Raptors, Rado Nesterovič je v sedmih minutah ob treh osebnih napakah in enim skoku ostal brez točk, pa so v gostrejših napakah New Orleans Hornets s 107:90. Andrea Bargnani (14) je dosegel 14 točk in 9 skokov, Belinelli 9 točk in 3 skoke. Andrea Gallinari (17) je s svojim New Yorkom z 91:100 izgubil proti Clevelandu.

ODSTOP - Glen Milles, glavni jamaški nacionalni atletski trener, je po 22 uspešnih letih na tem položaju odstopil. Še naprej bo ostal trener v klubu Racers Track Club, v katerem je tudi Usain Bolt, svetovni rekorder na 100 in 200 m ter olimpijski in svetovni prvak na teh razdaljah. V času Millesovega mandata, od leta 1987, so jamaški atleti in atletinje na OI osvojili 33 medalj.

Sisley Treviso - Televita TS Volley 2010 3:0 (25:22, 25:22, 25:10)

TELEVITA TS VOLLEY 2010: Bassi 10, Corazza 15, Kante 3, Mari 4, Rigonat 0, Slavec 2, Igor Veljak (L), Matevž Peterlin, Rioli 0, Špacapan, Vanja Veljak 0, Vatovac 1. TRENER: Bosich

Ta tekma se res ni rodila pod srečno zvezdo: v petek je na treningu prišlo do dokaj neobičajne nesreče, saj sta med obrambnim posegom silovito trčila z glavama brata Peterlin. Matevž je zadobil močan udarec, mnogo hujše pa jo je skupil Ambrož, ki je obležal na tleh in so ga z rešilcem odpeljali v bolničko. Tu so mu opravili vse izvide, ugotovili pretres možganov in ga zadržali čez noč na opazovanju. Zdaj je sicer doma, seveda pa ni mogel na tekmo (počivati bi moral še dva tedna). Trener Bosich je tako ostal brez libera in glavnega nosilca igre v obrambi Ambroža Peterlina, na Matevža, ki je bil lani v C ligi tudi libero, pa prav tako ni mogel računati, saj so tudi njemu v bolnici odsvetovali igranje. Na pomoč je tako priskočil Igor Veljak, ki je svojo nalogo (čeprav brez treninga) kar solidno opravil.

Če bi se vse to zgodilo pred kakovo drugo tekmo, bi ne bilo tako tragik.

Libero Ambrož Peterlin (levo) v petek na treningu trčil v brata Matevža in se znašel v bolnišnici s pretresom možganov

KROMA

čno, žal pa je do poškodb prišlo pravzdaj, ko je bila v Trevisu zmaga nujna, saj spada Sisley zaenkrat med slabše v ligi. Žal pa ekipi ni šlo, kot bi, klub odsočnostim, morallo iti. Tokrat so odpovedali zlasti napadalci, saj je najbolj zgovoren podatek, da je Stefano Mari, na papirju nosilec napada Televite, zbral le 4 točke.

Nič bolje ni šlo niti ostalim, kot je jedrnato strnil pomožni trener Franček Drasić: «Razočaran sem nad igro, saj je bil nasprotnik absolutno premagljiv. Sisley je mlada ekipa, proti katere

ri delaš točke, če si agresiven, kar je našim igralcem uspevalo le občasno. Absolutno preveč pa je bilo neumnih napak, ki si jih igraci takega kova, kot jih je v ekipi kar nekaj, ne smejo dovoliti!»

Tekma je bila tako kar precej podobna prvima dvema setoma iz prejšnjega kola. V prvih dveh so bili igraci Televite stalno »v igri«, v drugem so vodili z 21:18, serija banalnosti pa je pripomogla k zmagi domačinov, ki so v zadnjem nizu nadigrali povsem demoralizirane igralce Televite.

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga

Lepa zmaga Krasa ZKB proti neugodnemu Regaldiju

Kras - Regaldi Novara 4:2

Yuan Yuan - Irrera 3:0 (11:2, 11:3, 11:3); Crismancich - Ding 1:3 (8:11, 11:5, 11:9, 11:8); Milič - Puricelli 3:0 (11:7, 11:4, 11:9); Yuan - Ding 3:0 (11:4, 11:9, 11:9); Carli - Irrera 1:3 (8:11, 11:8, 6:11, 8:11); Crismancich - Puricelli 3:0 (11:9, 11:5, 11:9).

Krasovke so dosegle težko, zato pa toliko lepo zmago proti solidnemu nasprotniku. Trener Liang Feng je pravilno določil zaporedje igralk na igrišču, kar je naši ekipi precej olajšalo delo, res enosmeren pa je bil le uvodni dvoboj Yuanove proti Irreri. Mateja Crismancich se je nato odlično upirala Kitajki Dingovi (misliši so, da je boljša), ji iztrgala drugi set, resno pa se ji je upirala tudi v ostalih treh. Martina Milič in Yuanova sta nato brez

Moška B2-liga: Kras - Sarmeola 5:1

Mateja Crismancich

KROMA

izgubljenega seta premagali veteranco Puricellijevo oziroma Kitako Ding. V petem dvoboji je trener poslal v ogenj Carlijevu na osnovni ocene, da njena igra Irreri najmanj leži, žal pa se je uštel, saj je Eva zaigrala premalo sproščeno in je v preveliki želji pogorela, čeprav je bil dvoboj ves čas izenačen. Tako je Regaldi zmanjšal zaostanek na 3:2 in Crismancicheva je v dvoboji s Puricellijevo morala obvarovati Kras pred nedoločenim koncem tekme. Mateja je imela v prvem setu nekaj težav (dobila gaje z izidom 13:11), nato se je sprostila in njena zmaga proti 44-letni nasprotnici ni bila več pod vprašanjem, kot tudi ne nov končni uspeh Krasa, ki je tako obdržal prvo mesto na lesviti.

NOGOMET - 2. amaterska liga

Prepričljiv nastop

Zarja Gaja je z dobro igro gladko zmagala v Škocjanu - Dva gola Bernobija, Zocco zgrešil 11-metrovko

San Canzian - Zarja Gaja 0:2 (0:1)

STRELCI: Bernobi v 17. in 60. minutti

ZARJA GAJA: J. Grgić, Bernetič, Franco (Bronzato), Candotti, G. in V. Križmančič, Aszelti, Zocco (Milič), Bečaj (I. Križmančič), Bernobi.

Pri Zarji Gaji so se upravičeno veselili zmag: »Končno so fantje zaigrali kot znajo. Šlo je za pravo reakcijo, na kateri smo videli ponovno tisto predstavo Zarje Gaje, ki smo jo bili vajeni lani,« je bil po zmagi zadovoljen predsednik Robert Kalc. Zarja Gaja je že od uvodne minute igrala zelo napadljivo. Prvo pravo priložnost je zapravil Zocco v 15. minutti, ko je zgrešil 11-metrovko. Nesrečen začetek je popravil Bernobi, ki je le dve minutni kasnejše premagal nasprotnikev vratarja. Rezultat po prvem polčasu bi lahko bil še boljši v prid gostiteljev, saj je Zocco zgrešil še dva strela pred golom.

Nasprotniki, ki so imeli na lestvici štiri točke več, niso nudili večjega odpora niti v drugem delu, Zarja Gaja pa je nadaljevala zelo prepričljivo. Po petnajstih minutah je bil pred golom spet uspešen Bernobi z glavo (po podaji Bečaja). V napadu sta bili nevarni tudi Milič in Ivo Križmančič, a sta njuna strela šla mimo gola.

DEŽELNI MLADINCI

Ponciana - Kras 0:0

KRAS: Dedenaro, Latin, Doliani, Pettrossi, Jevnikar, Gajic (Jankovic), Candotti (Papacic), Andrejic (Jurincic), Martini, Peclar, Marino (Škabar). TRENER: Kragelj.

Varovanci trenerja Kragelja so včeraj odigrali najslabšo tekmo v letošnji sezoni. Mladi nogometni Krasi so igrali nepovezano in v bistvu ni niso priigrali resnejših priložnosti. Trikrat so se sicer približali nasprotnikovim vratom, vendar so bile te priložnosti bolj sad sreče kot pa izdelanih akcij. Zadnjih deset minut so nogometni Krasi ostali v desetih, saj se je poškodoval Papapićo, ki je moral z igrišča.

Vesna - Monfalcone 3:3 (1:1)

STRELCI ZA VESNO: v 4. min. Simonis, v 77. min. Cheng, v 92. min. Madotto.

VESNA: L. Rossoni, Zarpa, M. Vaccaro, Bagatin, S. Rossoni, Puric (Cheng), Kerpan (Madotto), A. Vaccaro, Radivo, Del Savio, Debernardi, Simonis, Sorci. TRENER: Toffoli.

Po izenačenem prvem polčasu, je v drugem delu Monfalcone prevzel vajeti igre in s

je roke in z dobro igro (enajstjerica iz Tržiča je zelo tehnična) povedel kar s 3:1. Na srečo varovanci trenerja Toffolija se niso prepustili malodrušju, zavihali so si rokave in v 77. minutti najprej znižali zaostanek z Chengom in nato v drugi minutni sodnikovega podaljška izenačili z Madiottom, ki je dosegel pravi evro gol (z lepim lobom je premagal vratarja gostov).

Staranzano - Juventina 2:2 (2:0)

STRELZA ZA JUVENTINO: Gramza

JUVENTINA: Petronio, Pojan, Grus, Grudina (Mauro), Brankovič, Gramazio (Cadez), Bizai (Jrskič), Peric, Cammarata, Marchioro, Graba. TRENER: Currato.

V prvem polčasu so nogometni Juventini ne igrali bolj slabo, kar so seveda takoj izkoristili nasprotniki, ki so povedli kar z 2:0. V drugem polčasu pa so se nogometni Juventini zdramili in z Danijelom Pericem na čelu (odigral je res dobro srečanje) povsem zaslужeno izenačili in spravili pod streho novo prvenstveno točko.

Ostala izida: Pro Gorizia - Trieste Calcio 1:1, San Luigi - Opicina 4:1. Jutri (18.30): Aquileia - Muggia, Fincantieri - San Giovanni.

ROKOMET - A1 liga

Brez moči proti boljšemu nasprotniku

Pallamano Trieste - Brixen 22:24 (11:10)

PALL.TRIESTE: Modrušan (7 obramb), Postogna; Sedmak, J. Radojkovič 6 (1), Nadoh 8 (1), Carpanese 3, Perlich, Oveglia 1, Ionescu 2, Leone, Lo Duca 2 (2), Fanelli, Anici. TRENER: F.Radojkovič.

BRIXEN: Michaeler (15 obramb), Messner; Giuliani 1, Dejakum 4, Tinkhauser, Kammerer 6, Salcher 4, Kovacs 1, Sparber; Oberrauch 7 (2), Shaber 1, Stuffer. TRENER: Niederwieser in Noessing.

IZKLJUČITVE: Pall.Trieste 8 min, Brixen 10 min; RDEČ KARTON: Sparber v 15.dp; 7-METROVKE: Pall.Trieste 6 (4), Brixen 2 (2).

Tržaški rokometni morali priznati premoč Brixna, ki je vsaj včeraj v športnem palaci pri Čarboli dokazal, da ima bolj raznoliko igro in večje število igralcev, ki so v napadu nevarni. Razlika je bila tudi v uporabi krožnega napadalca, saj je bil Kammerer stalno soudelen pri napadih gostov, medtem ko je bil Ionescu le redkodaj aktivni faktor v igri Tržačanov.

V domačih vrstah je po treh krogih znova igral Matej Nadoh, ki ga je v tem obdobju nadomestil Žvokelj. Gostje, ki so najresnejši kandidati za končno prvo mesto, so takoj napovedovali jurišanje na zmago in po petih minutah igre že vodili s 3:0. Medtem ko so Južni Tirolci z luhkoto dosegli gole – tudi zaradi nekaterih nepozljivosti v obrambi Ionesca in soigralcev – so Tržačani igrali predvidljivo inše, ko so začeli vključevati v napade tudi krožnega napadalca, so se začeli enakovredno boriti proti nasprotniku. V prvem polčasu so vsekakor obrambe prevladovale nad napadi, ki so bili večkrat bolj sad im provizije kot pa preštudiranih in med tednom izpljenih shem. Z delnim izidom 6:1 so Radojkovičevi varovanci dosegli maksimalno prednost dveh golov (7:5 v 17. minutri), nato sta se ekipi izmenjavalni v vodstvu do konca polčasa.

Začetek drugega polčasa je bil zelo podoben začetku tekme, saj je Brixen začel z delnim izidom 4:1, a odločiljen je bil delni izid 8:1 od 19. do 27. minute (v osmih minutah se je gol prednosti Tržačanov spremenil v šest golov prednosti za Južnotirolce). Do konca tekme je Radojkovičevim varovancem uspelo omiliti poraz do končnega 22:24, vendar kaj več proti objektivno boljšemu nasprotniku Nadoh in ostali niso zmogli. (I.F.)

OPROŠČEN - Nemški dopinški preiskovalci so končali preiskavo proti kolegarju Andreasu Klödnmu, mošvenemu kolegu Janiju Brajkoviču pri Astani in po novem tudi pri moštву RadioShack. Dokazov, da si pomagal z nedovoljenimi pozivili, niso našli, tako da so ga razglasili za nedolžnega. Klödnu so sumili, da je leta 2006 med Tourom kot član ekipe T-Mobile odšel na transfuzijo krvi v Freiburg.

NOGOMET - Ljubitelji

Prosek vendarle še na svojem mestu

Nastop v ligi do zadnjega pod vprašajem

Hearts Ronchi - Prosek 2:5 (0:4)

STRELCI ZA PROSEK: Mozetič, Emili 2, Vatta 2.

PROSEK: Milič, Sedmak, Mozetič (Štoka), Ban, Švab, Turco, Candotti, Ostrouška, Vatta, Emili, Zolia.

Po petih zaporenah zmagh v ljubiteljskem prvenstvu »Lega calcio nord est« je pred začetkom sezone 2009/2010 kazalo slabo za našo ekipo, ki sicer uspešno nastopa v tem prvenstvu že več kot desetletje, saj je križa zajela tudi take izrecno rekreativne realnosti kot je slednja. Do zadnjega niso vedeli, ali se bo slovenska ekipa sploh lahko vpisala v prvenstvo. Naposlod so se med fanti le domenili, da bi bilo res škoda razpustiti dolgoletno ekipno tradicijo in so se odločili, da si bodo letos pomagali sami tako, da bo vsak član prispeval

svoj finančni delež. Tekmo proti Ronkim so začeli povsem napadljivo in s hitro igro na sredini igrišča povedli z Mozetičem. Tako so podvajili z Vatto in potrojili s hitrim (ne samo na motorju) Emilijem. Pred koncem pol

ODBOJKA - Moške deželne lige

Led je proti CUS-u prebil tudi Val Imsa

Slogaši porazu navkljub zadovoljili, Olympia Fer-Style in Naš prapor pa ne

Val IMSA - CUS Trst 3:0 (25:14, 28:26, 25:19)

Val IMSA: Ombrato 19, Masi 5, S. Faganel 4, D. Faganel 8, Nanut 4, Gagliardi 2, Plesničar (L), Devetak 0, Radetič 0, Povšič, Mucci, Florenin. TRENER: Makuc.

Odbojkarji Vala so proti tržaškim univerzitetnikom osvojili svojo prvo zmago v letošnjem prvenstvu. Slavili so z gladkim 3:0 proti ekipi, ki bo, glede na prikazano igro, ena izmed kandidatov za izpad. Varovanci trenerja Makuca so si zmago v vsem zaslužili. Stalno so bili v vodstvu in so popustili le proti koncu drugega niza, vendar so pravočasno odreagirali in preprečili kakršnokoli presenečenje.

Trener Makuc je skozi celotno srečanje zaupal uvodni šesterki, v kateri se je v napadu izkazal korektor Ombrato, ostali pa so odigrali zaupano vlogo na zadovoljivi ravni. Nekoliko so popustili na zbranosti v trenutku, ko so si priigrali izdatno prednost, kar bi jih lahko drago stalo v končnici drugega niza.

Potek prvega in tretjega niza je bil dojak sličen. Po uvodni izenačenosti so si domaći odbojkarji priigrali znatno prednost, ki so jo potem brez težav ohranili do konca niza. Sličnemu poteku smo bili priča tudi v drugem nizu vse do vodstva domačih pri 21:15, ko so s serijo neizsiljenih napak dovolili gostom preobrat. Le-ti so imeli na razpolago dve set-žogi, ki pa ju niso izkoristili in z dvemi zaporednimi napakami v napadu zapravili možnost, da bi osvojili vsaj niz. (J.P.)

Sloga - Il Pozzo 1:3 (22:25, 25:20, 23:25, 16:25)

SLOGA: Cettolo 20, Devetak 2, Kante 12, Romano 13, Rožac 5, Taučer 9, Privileggi (L), Dussich, Ilij, Izotta 0, Pertot. TRENER: Peterlin

Slogaši so sinoči v Repnu izgubili, z igro, ki so jo prikazali v prvih treh setih pa dokazali, da so zelo blizu najboljšim ekipam v ligi. Upajmo le, da bodo tudi rezultati to potrdili in da se bodo naši igralci kmalu dokopali tudi do kakih točke. Tej so bili zelo blizu tudi včeraj, saj so tako prvi kot tretji set izgubili z minimalno razliko, drugega pa zasluzeno osvojili in v tem delu tekme prikazali sploh najboljšo igro letos.

Gostje so sicer nastopili brez Snidera, prisoten pa je bil odlični Tonello, dolgoletni član videmskega VBU tudi v državi

vni ligi, poleg seveda vseh ostalih izkušenih odbojkarjev, ki so spremeno znali izkoristiti vsako napako neprimereno mlajših Slogašev. Ti so se jim zoperstavili z veliko zagrizenostjo, v obrambi in sprejemu je bil odličen Nicholas Privileggi, izkazala pa sta se tudi Mirko Kante in David Cettolo. V ključnih trenutkih prvega in tretjega seta je naše igralce pravzaprav izdala neizkušenost, saj so zarešili povsem naivne napake.

Po nerodno izgubljenem tretjem nizu je Sloga v četrtem popustila predvsem psihološko in ni več zmogla obdržati visokega ritma, klub porazu pa našim odbojkarjem tokrat res ne moremo ničesar očitati. (INKA)

Olympia Fer-Style - Basilio 0:3 (16:25, 19:25, 28)

OLYMPIA FER-STYLE: Komjanc 11, Terčič 12, Valentincič 10, Peršolja 4, Pavlovič 2, Polesel 1, Capparelli (L), Sancin 1, Brotto 1, Culot, Gatta. TRENER: Jerončič.

Poraz je bil pričakovani, je pa vseeno nekoliko pekoč, saj se nasprotnik ni zdel nepremagljiv. Olympia je tekmo začela brez diskvalificiranega podajalca Filipa Hledešta, za katerega pri Olympiji nimajo ustrezne zamenjave, saj je Polesel bil v tej vlogi v bistvu debitant. Za poraz pa nikakor ne gre kriviti njega, ampak celotno ekipo, ki je stopila na igrišče brez prave želje po zmagi. Basilio je v prvih dveh setih visoko povedel (7:0 oz. 8:2) in prednost brez težav obdržal do konca, ne da bi mu Olympia nudila prvega odpora. Posebno neუčinkovit je bil napad z vseh krilnih pozicij. Drugačna je bila podoba tretjega seta, v katerem je bila razlika v točkah ves čas minimalna (na začetku je Olympia tudi vodila). V končnici so gostitelji celo prvi prišli do zaključne žoge (24:23), a jim napada ni uspelo spremeniti v točko, napislo so prevladali gostje. Pokazalo se je, da je Basilio ranljiv v sprejemu servisa, vendar je bila Olympia v tem elementu premalo učinkovita: doseglj je sicer tri točke, a zgrešila osem servisov.

MOŠKA D-LIGA
Broker TS - Naš prapor 3:0 (25:19, 25:19, 25:21)

NAŠ PRAPOR: Boschini 7, Figelj 4, Juretič 6, Beganovič 1, Bernetič 9, Bajt 3,

Okrnjeni Naš prapor razočaral v Trstu
KROMA

Frandočič (L), Brotto 1, Fajt 0. TRENER: Leghissa.

Brici so se v Trst odpravili v zelo okrnjeni postavi, saj so manjkali štiri igralci, med temi obe standardni krili Kustrin in Braione. Klub »težimo« odstopnost bi lahko dosegli več. Mladi Tržačani so dokaj solidna ekipa, ki pa ni izkušena in jo je mogoče spraviti iz tira z bolj agresivno igro. Žal je bil nastop Našega praporja nezadovoljiv. Pod silo razmer spremenjena postava je delovala zmedeno. Trener Leghissa se je v drugem setu odločil za spremembo (igral je z dvema podajalcema), vendar se stanje na igrišču ni spremenilo. Nekoliko boljše je bilo (ob novi spremembi postave) v tretjem setu, a ne dovolj za zmago. Brici so včeraj slabo servirali, poleg tega pa igrali zelo neorganizirano, tako da na mreži nikakor niso bili učinkoviti. Res škoda.

ŽENSKA C-LIGA - Na gostovanju v Reani

Zmaga Sloge List

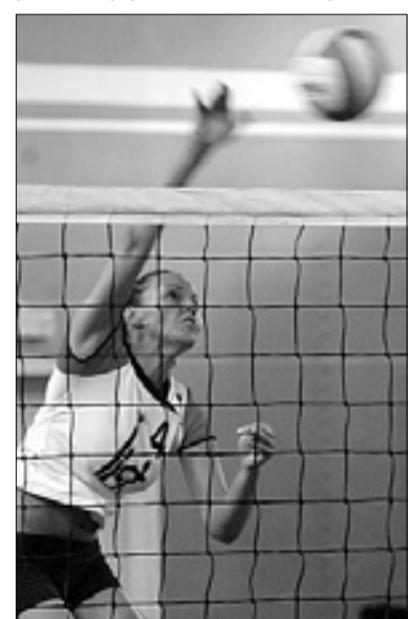
Dragoceni točki, lahko bi tudi zmagale bolj gladko - Bor Breg Kmečka banka brez moći v San Giorgiu

Rojal Kennedy - Sloga List 2:3 (23:25, 25:9, 25:23, 20:25, 9:15)

SLOGA LIST: Babudri 7, Crisani 6, Fazarinc 17, Gregori 9, La Bianca 4, Spanio 11, Cvelbar (L), A. Spangaro 0, Starec. TRENER: de Walderstein

Iz Reane del Rojale se Sloga List vraca z dragocenima točkama, s katerima je bistveno popravila svoj položaj na lestvici. Tekma je trajala dori dve uri in bila zelo privlačna in enakovredna, če seveda pozabimo na drugi set, v katerem so naše igralke nerazumljivo popustile na vsej črti. Zaradi poškodb in bolezni je trener de Walderstein v postavo vnesel nekaj sprememb: tako je Staška Cvelbar v logi libera nadomestila Ivano Gantar in svojo nalogo zelo dobro opravila v sprejemu in predvsem v obrambi. Naše igralke so spet nastopile zelo borbeno in srčno, tako da je zmagala povsem zaslužena.

Ta bi bila lahko še izdatnejša, če ne bi slogašicam v končnici tretjega seta sodnik dosodil rumenega kartona (ne zaradi protestov ali žalitev temveč zato, ker je igralka žogo brčnila na drugo stran mreže), kar je naše igralke spravilo povsem s tira. V četrtem nizu je trener po-

Odlična Chiara Fazarinc (Sloga List)

gumno vnesel še dodatno spremembo, prešel na sistem 4:2 in z vstopom v igro Daniele Ciocchi se je stanje povsem spremenilo: Slogašice so postale še bolj prodorne in hitre, na mreži se je dobesedno razigrala Chiara Fazarinc (ki je bila sinoči sploh Slogina nujučinkovitejša

napadalka), tako da jim zmaga resnično ni mogla uiti. (INKA)

Sangiorgina - Bor Breg Kmečka banka 3:0 (25:15, 25:21, 25:10)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Grgić 4, Della Mea 3, Vodopivec 2, Spetič 5, Flego 8, Gruden 0, Faimann (L), Pučnik 2, Sadlowski 0, Kneipp 0, Sancin 1, Žerjal 0. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega se tudi iz San Giorgia vrača z gladkim porazom. Našim igralkam v obrambi in bloku ni uspelo zaustaviti napadov prvovrščene Sangiorgine, ki je tako brez večjih težav še podaljšala svojo serijo zmag brez izgubljenega niza. Plave so bile domačinkam enakovredne le v prvih polovicih uvodnega niza in večji del drugega, vsakič ko so popustile v sprejemu in obrambi, pa si je Sangiorgina takoj priigrala večjo prednost. Zadnji set je bil povsem enosmeren. Kljub številnim menjavam pa Smotlakovim varovanjam ni uspelo nudit domači ekipi nobenega prvega odpora. Še posebno slab je bil tokrat servis, saj so plave zgrešile kar 9 uvodnih udarcev, dosegla pa niso nobene točke, Sangiorgina pa je v glavnem sprejemala zelo natančno. (T.G.)

Kontovel - Govolley Kmečka banka 3:1 (25:19, 25:21, 22:25, 25:16)

KONTOVEL: Verša 17, Bukavec 24, Pertot 9, Micüssi 3, A. Zuzic 4, Lisjak 4, Balzano (L), Starc 6, Antonogli 0, Cassanelli 0, Kapun, Milic, V. Zuzic. TRENER: Cerne.

GOVOLLEY: Černic 19, Mania 10, M. Petetjan 11, Cella 2, Antonič 4, Danielis 5, Valentinsig 0, Giuntoli 1. TRENER: R. Petetjan.

Slovenski derbi se je zaključil z zmago domačih igralk, ki so pred številno publiko prikazale predvsem več borbenosti in želje do zmage. Obe ekipi sta nastopili v okrnjeni postavi: pri Kontovelu je standardnega libera spet zamenjala mlada Vera Balzano, trener Petetjan pa je tokrat lahko računal samo na sedem igralk, saj se je Giulia Bressan poškodovala v prejšnjem krogu, Giuntoli pa še okreva.

Predvsem nihajoča igra obeh ekip je vplivala na razplet posamečnih nizov. Začetek je bil izenačen, nato pa je Kontovel z učinkovitim napadi (nosilki sta bili Bukavec in Verša) in dinamično obrambo povedel na 16:9. Takrat so Goričanke reagirale, izkoristile nekaj Kontove-

Domači šport

DANES

Nedelja, 8. novembra 2009

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 v Oderzu: Oderzo - Jadran Qubik Caffè

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Sevegliano

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Šandrežu: Juventina - Ponziana; 14.30 v Terenzanu: Pozzuolo - Vesna; 14.30 v Vilešu: Villesse - Sovodnjek

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gradežu: Grades - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Esperia; 14.30 pri Brščikih, Ervatti: Primorje - Muglia

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Domju: Cgs - Mladost

NARAČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio B - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Pomlad - Esperia

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga;

UNDER 18 ŽENSKE - 17.30 v Trstu: Volley 3000 - Kontovel

UNDER 16 MOŠKI - 16.00 v Trstu, šola Volta: Eurogroup - Olympia Hlede A.J.

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Kontovel - Virtus; 11.00 v Fari: Millennium Farra - Soča

JUTRI

Ponedeljek, 9. novembra 2009

KOŠARKA

DRŽAVNI UNDER 19 - 19.45 v Trstu, Ul. Della Valle: San Vito - Jadran ZKB

DEŽELNI UNDER 19 - 19.15 v Štarancanu: Falconstar Basket - Jadran ZKB

ŽENSKA D-LIGA - Proti Govolleyju

Derbi pripadel borbenim Kontovelkam

Dvoboj na mreži včeraj pri Brščikih

KROMA

lovi napak in se približale na tri točke (17:14). V nadaljevanju je Kontovel spet usilil začetni ritem in osvojil niz. Začetek drugega niza je bil izenačen do 9. točke, nato pa je Kontovel povedel na 18:14. Govolley se je po zaslugu napak domačih igralk sicer približal na tri točke, a je bil Kontovel v končnici prisebnejši in slavil zmago.

Najbolj razburljiv je bil tretji niz. Izid 20:15 je sicer že napovedoval ponovno slavje Kontovela in končno zmago, ko so Isabel Mania in ostale strnile vrste in zaigrale bolj zbrano in prepričljivejše v vseh elementih, na drugi strani mreže pa so domače igralke popustile predvsem v obrambi. Z delnim izidom 5:0 so Petetjanove varovanke nadoknadile ves zaostanek, povedle in tudi zaključile niz v svojo korist. Zmagala pa Černičevi (najprodornejša pri Govolleyju) in ostalim ni vila dovolj samozvesti. V četrtem nizu pri rezultatu 15:10 za Kontovel sta Mania in Černic z napadi zmanjšali vodstvo, a je nato v ospredje najprej storpila Bukavčeva na mreži, nato pa Teze Pertot, ki je s tremi asi zapečila končni izid. (V.S.)

KOŠARKA - Deželna C-liga

Breg nadigral Servolano Borovci najslabše doslej

V Dolini odlična Bozic in Zeriali, v Vidmu blestel sin Teomana Alibegoviča

Breg - Servolana 85:73 (22:14, 49:33, 82:48)

BREG: Bozic 16 (1:1, 3:4, 3:5), Sechet 12 (-, 3:7, 2:4), Lokatos 6 (-, 0:1, 2:4), Haškić 20 (3:5, 4:5, 3:9), Buttignon 6 (2:2, 2:4, 0:1), Zeriali 8 (-, 4:6, -), Klarica 13 (-, 2:4, 3:8), Nadlišek 4 (1:2, 0:1, 1:2), Švara (-, 0:1, -), Petaros (-, 0:2, -). TRENER: Krašovec. SON: 21.

Brežani ne poznajo ovir. V sklopu 6. kroga deželne C-lige so namreč varovanci trenerja Krašovca dosegli peti zaporedno zmago in klub nekoliko spremenjeni postavi. Štefan Samec je bil tudi tokrat na klopi kot odgovoren za statistike (Samec še vedno ne trenira s polno paro zaradi poškodbe), zadnji trenutek pa je zbolel tudi Borut Klabjan, zamenjal pa ga je Sandi Zeriali, ki je svojo nalogo opravil zelo dobro. Res je tudi, da je Servolana nastopila nekoliko okrnjena. Odsotni so bili Burni, Lotti in Polo. Za zadnja dva zgleda celo, da se je sezona predčasno zaključila (Lotti poskoda križne vezi, Polo težave z gležnjem).

Prve tri četrtine so košarkarji Brega igrali brezhidno. Obramba je bila vedno na pravem mestu (na odbitih žogah je zelo dobro igral Bozic), v napadu pa so zadevali kot za stavo, tako da so si v teknu tretje četrtine priigrali tudi 36 točk prednosti. V zadnjem delu pa so popustili na celi črti, kot zgovorno kaže že sam delni izidi, saj so košarkarji iz Doline dosegli le pičle 3 točke. Vse-kakor zmaga ni bila nikoli pod vprašajem in ob zvoku sirene se so tako lahko v taboru Brega veselili lepe zmage na derbiju. Po-hvalo tokrat zaslужita predvsem Sandi Zeriali in Daniele Bozic.

CBU – Bor Radenska 79:59 (27:16, 45:29, 64:49)

BOR: Bole 6 (-, 0:4, 2:6), Madonia 6 (0:4, 3:6, 0:1), Krizman 5 (5:6, 0:3, 0:1), Cre-vatin 8 (-, 1:2, 2:5), Štokelj 5 (2:2, -, 1:3), Šu-šteršič 10 (3:6, 2:5, 1:4), Alberti 14 (4:7, 5:14, 0:2), Bocciai 2 (-, 1:1, -), Sila 3 (1:3, 1:2, 0:1), Devčič, Pertot. TRENER: Andrea Mura.

Križa borovcev se poglablja, saj so iz-gubili že petič zapored. Tokratni poraz je bil tako po rezultatu kot po zapuščenem vti-su tudi najhujši doslej, saj so jih nadigrali (zlasti telesno) na papirju povsem dosegljivi mladinci videnskega Snaidera (letniki 1990 in 1991). Na gostovanju so v petek Murovi varovanci odpovedali na vse črti, sveži nasprotniki so namreč svobodno pro-dirali na koš in obenem polovili celo vrsto odbitih žog v napadu. Že v uvodnih mi-nutah je Borov koš dodobra napolnil sin slovitega Teomana Alibegoviča Mirza s tre-mi zaporednimi trojkami. Svetovanci so bili v velikih težavah tudi v napadu, kjer je

bila igra vse preveč nepovezana, nekaj pre-bliskov je v drugi četrtini (ko se je Bor pri-bližal na 8 točk razlike) prinesel vstop debitanta Boruta Sile. Ob polčasu je razlika spet znašala celih 16 točk, za novo manjšo reakcijo pa so Šušteršič in soigralci poskrbeli le še v začetku tretje četrtine (po-novno do -10). Toda odlični Pascolo je kma-lu poskrbel, da se je zaostanek Radenske vnovič povečal. Videmčani so fizično po-sem nadigrali goste, ki so v poslednji če-trtini (tudi -27) delovali kot razbita vojska.

Ostali izidi: Goriziana - Roraigrande 66:72, Santos - Giancesini 84:54, Cus Udi-ne - Credifriuli 71:86, Collinare Basket - UBC 90:75, Alba - Venezia Giulia 84:73, Galetti - Ronchi np.

DRŽAVNA C-LIGA

Jadran Qubik v Oderzu

Jadranovi košarkarji bodo tekmo 7. kroga v državni C-ligi odigrali danes v Oderzu. Tamkajšnji gostitelji, ki jih trenira Walter Vatovec, delijo na lestvici prvo mesto. **Sinočnji izidi:** Spilimbergo - San Vendemiano 99:91, S. Daniele - Virtus UD 62:74, Codroipo - Pordenone 68:70.

Trener Brega Tomo Krašovec in včeraj odsotni Borut Klabjan

KROMA

KOŠARKA - Moška D-liga

Četrta zmaga Kontovela

Kolektivni uspeh dozorel v drugem polčasu - Borut Ban v eni četrtini dosegel 18 točk

Borut Ban (v dresu Jadrana)

Kontovel - Perteole 75:61 (6:18, 35:35, 55:50)

KONTOVEL: Paoletić 6 (-, 3:6, -), Švab 22 (12:16, 2:8, 2:2), Zaccaria 15 (1:2, 7:10, -), Lisjak 2 (-, 2:0, 1:1), Ban 23 (4:6, 2:6, 5:7), Gantar (-, 0:1, -), Godnič 3 (-, 0:1, -), Vodopivec 2 (2:2, -, -), Regent 2 (-, 1:2, -), Bufon, Starc, Bukavec n.v., trener Gerjevič. SON: 23; PON: Lisjak (34).

Kontovelci so z dobro igro vse ekipe v drugem polčasu in skoraj sanjsko igro mladega Boruta Bana v drugi četrtini (4 zaporedne trojke, 2:2 za dve točki in 2:2 v prostih metih za skupnih 18 točk) zasluzeno premagali solidni Perteole.

Pot do četrte prvenstvene zmage v sedmih krogih pa ni bila lahka, še posebno če sodimo predstavno-nega moštva v prvi četrtini. V začetnih desetih minutah so gostitelji igrali porazno predvsem v napadu, ko

so dosegli pičlih 6 točk, gostje pa 18. Kazalo je torej na pravo katastrofo. V drugi četrtini pa je trener Gerjevič poslal na igrišče mlado peterko (pov-prejše 19 let). V ospredje je stopil predvsem mladi Borut Ban, ki je v teh 10 minutah dosegel 18 točk in tudi dobro vodil svojo ekipo, tako da je bil ob koncu polčasa izid izenačen (35:35).

Gerjevičevi varovanci so z dobro igro nadaljevali tudi v drugem polčasu: poleg Bana se je v napadu razigral tudi Marko Švab (22 točk), v obrambi pa sta mlada Danjel Zaccaria (9 skokov in 15 točk) ter Gregor Regent igralo zelo uspešno. Gostje pa niso popustili in v 32. minuti zmanjšali zaostanek na eno točko (55:56) v 35. minuti na 5 točk (58:63). V končnici so bili Kontovelci prisebnje in tudi zanesljivo zmagali. (lako)

Na Tržaškem Cus - Bor Art group 76:65 (23:10, 39:31, 50:51)

BOR: Querinuzzi (-, 0:1, 0:2), Schiavolo (6:8, 3:4, 1:2), Widmann 25 (6:9, 5:9, 3:9), Oblak 2 (-, 1:3, -), Udovič 6 (-, 3:8, 0:3); Tresisan 3 (1:2, 1:1, 0:1), Corsi 9 (1:2, 5:6, 0:3), Puzzer (-, 0:1, 0:1), Faraglia, Filipaz E. 5 (-, 1:3, 1:1), B. Filipaz.

Borovci so v drugem krogu izgubili proti solidnim tržaškim univerzitetnikom, s katerimi nastopata bivša Brežana Longo in Maraston ter bivši domovec Mininel. Bor Art Group je tokrat igral brez trenerja Sancina, tako da so se igralci samoupravljali. V telovadnicah na ulici Monte Cengiu je bilo izjemno hladno (približno enajst stopin), igralce pa je na koncu čakala hladna prha. Borovci so hladno prho doživeli že v prvi četrtini, ko so po pičilih štirih minutah že zaostajali za trinajst pik. V prvi četrtini je med Svetovanci zadel samo Widmann, ki je v prvem polčasu zbral kar 19 točk. Z agresivno cono-pres je Bor v tretji četrtini končno dohitel nasproti, v zadnjem delu pa so bili gostitelji prisebnejši. (M.O.)

Sokol - Ferrovial Sciglietto 66:46 (18:15, 34:28, 46:38)

SOKOL: M. Guštin, Spadoni 1, Rogelja 2, Malalan n.v., Kocman 2, Umek 23, Dobjak 5, Piccini 4, Krizman 12, Budin 15, Vesovič 2, trener Emili. 3 točke: Umek 2.

Sokol je zmagal drugič zaporedoma predvsem z dobro igro v drugem polčasu. V prvem delu tekme so gostitelji do-pustili združeni ekipi Ferroviala in Sciglietta, da je polovila več odbitih žog v napadu in zaključevala na koš. Sokol pa je s poraznim odstotkom pri metu za tri točke (2:13) skušal presenetiti goste. Ko so gostitelji v tretji in še posebno v zadnji četrtini uredili svoje vrste predvsem v obrambi, niso imeli več težav, da so s hitrimi protinapadi in točnimi meti zane-sljivo povedli ter vodstvo do konca tekme povečali na okroglih 20 točk. Za zmagajo je treba pohvaliti vso ekipo za igro v drugem polčasu, posebno pa Jana Umka (23 točk) in Gregorja Budina (15) za učinkovitost v napadu ter organizatorja igre Erika Piccinija. (lako)

HOKEJ NA ROLERJIH - A1-liga

ZKB Kwins ni več pepelka!

Draghi Torino - Polet Kwins ZKB 4:6 (2:2)

STRELCI ZA POLET: De Jaco 3, Strašnik 2, Battisti 1.

POLET KWINS ZKB: Viola, Gallessi, Sironich, Acquafresca, S. Kokorovec, Berquier, Rebez, Fabietti, De Jaco, Corazza, Strašnik, Battisti. TRENER: Ferjančič.

Poletovi »konji« so sinoči končno prišli do prvih prvenstvenih točk. V gosteh so premagali neposrednega tekmeца za obstanek. Ključ sinočnje zmage je bila nedvomno zelo solidna prva linija s Slovencem Strašnikom na čelu, ki je nadigrala gostitelje, tako da je druga linija potem dejansko le obvarovala rezultat.

Poletovi hokejisti so srečanje pričeli s pravo nogo, saj so v sedmi minutih že vodili z 2:0. Pred iztekom polčasa pa so igralci iz Turina izenačili. V drugem polčasu so varovanci trenerja Ferjančiča znova prevzeli vajeti igre v svoje roke in povedli

za dva gola, vendar srečanje nikakor ni bilo še zapečateni. V 26. minutih so namreč gostitelji znova znižali zaostanek na en sam gol. Samo Kokorovec (znowa v ekipi po nekajme-sečni odsotnosti) in soigralci so na-ti stisnili zobe, strnili vrste in v 30 minutih dejansko zapečatili zmago s tretjim osebnim zadetkom De Jaca. Turinskem »zmajem« pa je do zvo-ka sirena uspelo samo še enkrat premagat vratarja Gallessija.

Za pomembno zmago zaslужi-

jo pohvalo prav vsi varovanci trenerja Ferjančiča.

BALINANJE
Gaja praznih rok

Ovkvir 3. kroga deželne moške C-lige je Gaja včeraj v Fiume Venetu izgubila proti Fortitudu s 4:16. V skupini B pa je Portuale premagal moštvo Fiumicella z 18:2.

ORIENTACIJSKI TEK Gaja vabi na tekmo v Trstu

Sekcija za orientacijski tek pri športnemu združenju Gaja bo v soboto (14.11.) v Trstu, v sodelovanju z zvezo FISO, ZSŠDI, ŠZ Bor in KD Skala iz Gropade, organizirala tekmo v orientaciji veljavno kot zadnjo preizkušnjo državne Trofeje zgodovinskih središč (ostale tekme so bile še v Parmi, Firencah, Bologni in Bassanu). Organizatorji, logistični center (slučilnice in zbirališče tekmovalcev) bo v Borovem športnem centru na sestočlanskem 1. maju, računajo, da bo nastopilo okrog 400 tekmovalcev. Na progno, ki bo potekala po parku v bivši umobolnici pri Svetem Ivanu, se bo podali tudi tekmovalci gospaško-padriškega društva. Start bo ob 12. uri. Gajevci se obenem pripravljajo tudi na zimsko prvenstvo. Prva tekma bo sicer šele 10. januarja v Gropadi. Vpisovanja do jutri in sicer po elektronski pošti posta@origaja.it.

JUTRI Cheerdance Millennium v studiu Športela

Gostje jutrišnjega Športela bodo članice navijaške skupine Cheerdance Millennium. Ekipa Sprites je na nedavnem evropskem prvenstvu v pariškem zabavišču Eurodisney osvojila prvo mesto v ženskih skupinskih dvi-gih, v studiu pa bo dekleta spremljala trenerka Anja Žonta.

»Paket« prispevkov bo posebno bogat. Spremljali boste lahko nastop košarkarjev Brega proti Servolani, ženski odbojkarski derbi Kontovel-Golley, nogometno tekmo Krasa proti Seveglijanu, namiznoteniški nastop Krasa proti Novari in nastop mla-dih nogometnikov Pomlad v prvenstvu »najmlajših«.

Oddajo, ki se bo začela ob 22.30, bo sklenila nagradna igra Poglej me v oči.

OBLETNICA

Jutri v Doberdobu predstavitev brošure ŠD Mladost

V okviru praznovanj 40-letnice društvenega delovanja bo Športno društvo Mladost jutri ob 20.30 na sedežu KD Jezero v Doberdobu pred-stavil brošuro s kratko zgodovino društva od začetkov do danes. Delo s slikami so uredili domačini Branko Lakovič, Dario Frandolič in Peter Gergolet.

Na Goriškem

Falconstar - Dom 41:69 (12:18, 24:34, 36:48)

DOM: Vončina 4, Belli 9, Collenzini 1, Furlan 12, Cej 5, Čotar 0, Kos 9, Bon 16, Am-brosi, Kristancic 5, Zavadlav 8, trenerja Bru-men in Ambrosi.

Brumnovi varovanci so v okrnjeni po-stavi dosegli drugo zaporedno zmago proti tržaški ekipi. Domovci so bili že na začetku »lepo sprejeti«, saj je nešportna nasprotnika publike zapeela italijansko himno. Ta je domovce dodatno motiviral in tekmo so začeli solidno po slagiji solidnega Bo-na, ki je blestel skozi celotno tekmo. Kljub temu pa so nasprotniki z grobo igro držali korak z domovci. Drugi polčas so domovci začeli na polno paro in takoj dosegli prednost dvanajstih točk, ki so jo nato obdržali do konca tretje četrtine. V zadnji četrtini so popolnoma nadigrali nasprotnika, tako da so vsi igralci dobili priložnost, da stopijo na igrišče. Med posamezniki bi pohvalili mla-dega Zavadlava, Bona in Bellija. Pohvale pa ne zasluži nasprotnika publike, ki se ni iz-kazala najbolj športno. (A.V.)

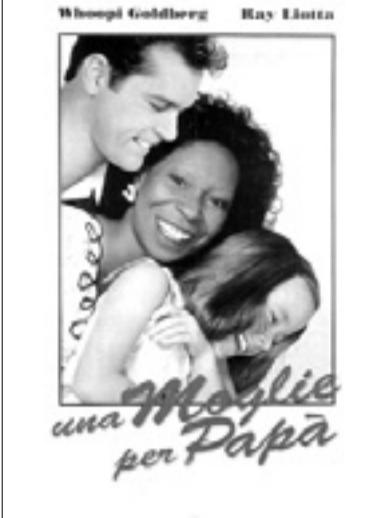
Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

- 20.20** Tv Kocka: Otroško Martinovanje
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Lev Nikolajevič Tolstoj - Kreutzerjeva sonata, produkcija SSG, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Unomattina Week End
9.30 Aktualno: Magica Italia
10.00 Aktualno: A sua immagine
10.20 Sveta maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica In - L'arena
15.30 Variete: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)
16.25 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi
21.30 Variete: Grazie a tutti (v. G. Mordini, A. Amoroso)
23.35 Aktualno: Speciale Tg1
0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.05 Aktualno: Applausi (v. G. Marzullo)

- 12.10** Aktualno: Melaverde
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Nan.: Le comiche di Stanlio e Ollio
14.25 Film: Totò terzo uomo (kom., It., '51, i. Totò, F. Marzi)
15.00 17.25 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.40 Film: Tempo di vivere (dram., ZDA, '58, D. Sirk, i. J. Gavin)
19.35 Nan: Il ritorno di Colombo (det.)
21.25 Film: Una moglie per papà (kom., ZDA, '94, r. J. Nelson, i. W. Goldberg, R. Liotta)

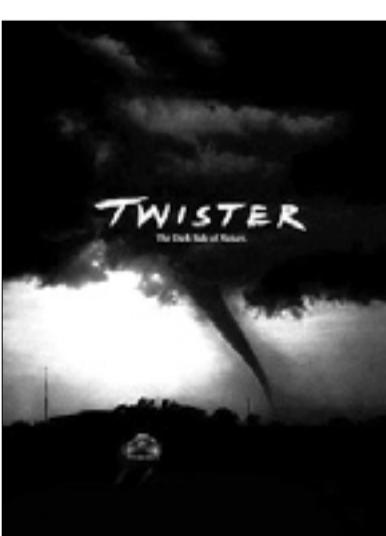
- 23.35** Šport: Controcampo
1.00 Nočni dnevnik in pregled tiska

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Verissimo
12.30 13.40 Resničnostni show: Grande Fratello
13.00 Dnevnik, vremenska napoved in Okusi
14.00 Variete: Domenica 5 (v. B. D'Urso)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.40 Variete: Striscia la Domenica
21.30 Nan.: Distretto di polizia 9
23.35 Talk show: Maurizio Costanzo Show 25 anni (v. M. Costanzo, A. Signorini)

Italia 1

- 7.00** Nan.: Phil dal futuro
7.55 Risanke
10.45 Motociklizem: VN Valencije (125 ccm)
12.00 Dnevnik in športne vesti
12.15 14.00 Motociklizem: VN Valencije (250 ccm)
13.05 Šport: Guida al campionato
16.00 Film: Twister (dram., ZDA, '96, r. J. De Bont, i. H. Hunt, B. Paxton)

- 17.00** 20.15, 22.20, 0.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Mr. Bean

- 19.30** Film: Mr. Bean's Holiday (kom., VB, '07, r. S. Bendelack, i. R. Atkinson, E. De Caunes)

- 21.25** Variete: Colorado

- 7.10** Film: La lettera accusatrice
8.30 Salus TV
8.40 Musa TV
8.50 Aktualno: Italia Economia

Rai Tre

- 6.00** 1.45 Aktualno: Fuori orario
7.00 Variete: Aspettando è domenica papà
7.35 Aktualno: Mamme in blog
7.55 Variete: E' domenica papà
9.05 Glasb.: Il Gran Concerto (v. A. Greco)
9.45 Dok.: Timbuctu
11.15 Aktualno: Tigr Buongiorno Europa
11.45 Aktualno: Tigr RegionEuropa
12.00 Dnevnik in športne vesti
12.25 0.45 Aktualno: TeleCamere Salute
12.55 Aktualno: Racconti di vita
13.25 Aktualno: Passeggiata
14.00 19.00, 23.20 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro
18.00 Kviz: Per un pugno di libri
18.55 0.35 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Aktualno: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Speciale Elisir
23.35 Variete: Glob (v. E. Bertolino)

Rete 4

- 6.30** Dnevnik: Pregled tiska
7.10 Nan.: Valeria medico legale
8.55 Nan.: Nonno Felice
9.30 Dok.: Artezip
9.35 Dok.: Magnifica Italia
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik in prometne informacije

Tele 4

- 7.10** Film: La lettera accusatrice
8.30 Salus TV
8.40 Musa TV
8.50 Aktualno: Italia Economia

RADIO IN TV SPORED ZA DANES

- 9.40** Super Sea
10.25 Incontri al caffè de la Versiliana
11.40 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
12.00 Sv. maša in Angelus
12.25 Carnia, terra d'emozioni
12.45 Variete: Village
13.10 Aktualno: Qui Tolmesso
13.15 Glasb. odd.: Musica, che passione!
13.30 Attenti al cuoco
14.05 Camper magazine
14.30 Campagna amica
15.10 Borgo Italia
15.35 Aktualno: Area metropolitana
16.15 Proza: Si racconta
17.30 Risanke
19.15 E domani è lunedì
23.00 Film: The enemy (akc., '04, r. D. Kim, i. S. Segal, J. Lee)

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.10 Vas tedna
14.40 Trendovska oddaja: »Q«
15.30 Sredozemlje
16.00 Folkest 2009
17.05 Dok. odd.: City folk
17.30 Potopisi
18.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
19.00 21.50, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Tednik
20.00 Vesolje je...
20.30 Istra in...
21.00 Dokumentarec
22.05 Nedeljski športni dnevnik
22.20 Rokomet: Liga prvakinja Krim Mercator - Hypo (posnetek)
23.40 Resna glasba

- 23.50** Nad.: Deadwood (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program

- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

- 14.10** Vas tedna

- 14.40** Trendovska oddaja: »Q«

- 15.30** Sredozemlje

- 16.00** Folkest 2009

- 17.05** Dok. odd.: City folk

- 17.30** Potopisi

- 18.00** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

- 19.00** 21.50, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik

- 19.25** Tednik

- 20.00** Vesolje je...

- 20.30** Istra in...

- 21.00** Dokumentarec

- 22.05** Nedeljski športni dnevnik

- 22.20** Rokomet: Liga prvakinja Krim Mercator - Hypo (posnetek)

- 23.40** Resna glasba

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije

- 7.00** Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End

- 10.10** Aktualno: La settimana

- 10.35** Film: Un professore tra le nuvole (kom., ZDA, '60, r. R. Stevenson, i. F. McMurray, N. Olson)

- 12.30** 0.50 Dnevnik in športne vesti

- 13.00** Film: Sciuscià (dram., It., '46, r. V. De Sica, i. F. Interlenghi)

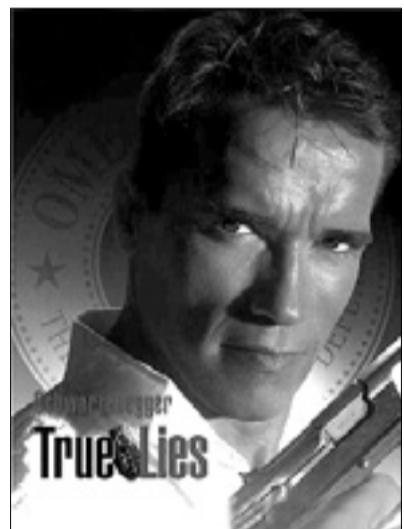
- 14.50** Film: Buongiorno, elefante! (kom., It., '52, r. G. Franciolini, i. V. De Sica, M. Mercader)

- 16.40** Film: Il generale Della Rovere (dram., It., '59, r. R. Rossellini, i. V. De Sica)

- 20.00** Dnevnik

- 20.30** Resničnostni show: S.O.S. Tata

- 21.30** Film: True Lies (akc., ZDA, '94, r. J. Cameron, i. A. Schwarzenegger, J. Lee Curtis)

Slovenija 1

- 7.00** Ris. Nan.: Živ Žav

- 9.50** Šport Špas

- 10.20** Dok. nan.: Na krilih pestolovščine (pon.)

- 10.50** Prisluhnimo tišini

- 11.20** Ozare (pon.)

- 11.25** Obzorja duha

- 12.00** Ljudje in zemlja

- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti

- 13.15** Na zdravje! (pon.)

- 14.30** Prvi in drugi (pon.)

- 15.00** 17.15 NLP, razvedrila oddaja

- 15.15** Športne novice

- 16.25** Kuharska odd.: Za prste obliznit

- 17.00** 22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

- 18.25** Žrebanje Lota

- 18.40** Risanke

- 18.55** Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

- 19.50** Gledamo naprej

- 19.55** Špet doma

- 21.45** Večerni gost: Orlando Figes

- 21.50** Intervju: Dr. Jože Trontelj

- 23.05** Nad.: Kifeljc

- 0.35** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 08.11.1991 (pon.)

- 17.00** 20.15, 22.20, 0.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved

- 19.00** Nan.: Mr. Bean

- 19.30** Film: Mr. Bean's Holiday (kom., VB, '07, r. S. Bendelack, i. R. Atkinson, E. De Caunes)

- 21.25** Variete: Colorado

- 6.30** 0.45 Zabavni infokanal

- 8.40** Skozi čas

- 8.50** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 08.11.

PISMO IZ PARIZA - Sedma zapoved: Kradi malo več

Bivši francoski predsednik na zatožni klopi kot bivši župan

Jacques Chirac, bivši francoski predsednik, je na obtožni klopi za afro iz časa, ko je bil pariški župan; do sedaj ga je varovala predsedniška imuniteta. Gre za domnevo 21 fiktivnih delovnih mest, pri kateri pa naj ne bi bilo osebnega dobička.

Sojenje bivšemu predsedniku je za Francoze novost, nekateri menijo, da škodi imidžu Francije, drugi, da je to konkretizacija »enakosti«. Ne pozabimo, da je Francija domovina mota »Liberté, égalité, fraternité«, ki izgleda, da je zadnje čase šel rakom živjet. Enakost? Pred kratkim je Nicolas Sarkozy povzročil zgražanje in nezadovoljstvo, ko je kandidiral svojega sina za vodstvo EPAC. Bratstvo? Vedno bolj pogosto Francija zavrača begunce in jih pošljila domov, tudi tiste, ki jim doma lahko grozi lakota, zapor ali smrt. Dalje so potomci priseljencev, ki večinoma živijo v periferiji velemest in čeprav Francozi, so smatrani za državljanje B kategorije. Vsaka država ima svojo medaljo z negativno platio. Toda povrnimo se k Chiracu.

Chirac je Francozom priljubljena figura; tako umirjen, tako gospod, pravo nasprotno z medijskim Sarkozyjem. Jacques Chirac je svojo politično kariero začel v levih vrstah odbora majhne občine in je nato splezal navzgor ter prešel na desni breg; bil je 18 let pariški župan in dvakrat predsednik. Če so Francozi imeli in imajo radi tega mirnega gospoda, ima le-ta med kolegi in predvsem med nasprotniki čisto drug sloves: sloves strega, ki se ni nikoli pustil prehiteti, kaj šele izpodriniti. No, saj je znano, da je politička arena levov in gladijatorjev. Gleda njegove obtožbe je javno mnenje deljeno v glavnem na dva tabora: so taki ki trdijo, da za napake treba plačati, tudi če gre za stare grehe in druge, ki menijo, da bi starega predsednika lahko pustili pri miru. Kakorkoli, ostaja dejstvo, da je politik javna osebnost in vsaka odločitev na tem področju ima posledice: ko bi enemu od-

pustili, bi to drugim bila zelena luč, da delajo (še bolj) to, kar jim je ljubo. Ko smo pri tem, ne moremo mimo Berlusconi, za katerega v Franciji ne skrbijo samo »people« časopisi, ampak tudi resne revije, ki ta »fómen« analizirajo. Prvič so mu posvetili veliko pozornosti med volilno kampanijo (predvsem dejstvu, da je lastnik medijev, katerih vpliv je dobro znan), druga eta pa so bile privatne zabave oziroma vroče zgodbice, pravi bum pa je bil, ko je Berlusconi grozil s tožbo mednarodnemu časopisu, češ da ga mažejo. Sloboda izražanja je v Franciji sveta stvar in Berlusconijeva izjava je čudila in povzročala zgražanje. Pred kratkim je celo Le Monde posvetil prilogu »Berlusconi« oziroma »Berlusconi Land«,

saj si italijanski premier kroji zakone sebi na ljubo.

Chirac, Berlusconi, Sarkozy in drugi politiki, ki ko zagrešijo, niso kaznovani... Pri vsem tem je normalno, da se vprašamo, zakaj so ti privilegiji le stvar elite, saj navadni smrtniki še takoj majhen prekršek draga plačamo; če ste vozili par km/h nad dovoljeno hitrostjo, ste smatrani za kriminalce in za najmanjšo napako pri davčni prijavici, tudi par evrov, se vam na glavo usuje gora astronomskih glob. Glede na vsa ta dejstva, izgleda da velja nova zapoved: kradi malo in bo kaznovan, kradi na veliko in bo ti oproščeno. Ali res? Morda. Vendar, če so nekoč odstavljal kralje, jih lahko tudi danes ...

Jana Radovič

LONDON - 21-letna Rachel Christie

Miss Anglije ob krono zaradi pretepa v lokalu

LONDON - Miss Anglije Rachel Christie se je odrekla kroni, potem ko je bila vpletena v pretep v nekem lokalnu v Manchestru. Sporočila je tudi, da se decembra ne bo udeležila izbora za miss sveta, ki bo v Južnofrancijski republike, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Nesočena 21-letna miss bo sedaj poskušala popraviti svoj ugled, posvetila pa se bo tudi pripravam na poletne olimpijske igre leta 2012, kjer naj bi nastopila v sedmobergu.

Britanski mediji so poročali, da se je Christiejeva v nekem nočnem klubu v začetku tedna zapletla v pretep z miss Manchestra Saro Beverley Jones.

Policija v Manchestru je v petek potrdila, da so zaradi suma napada v mestnem nočnem klubu Mansion v ponedeljek arietirali 21-letno žensko, ki pa so jo na podlagi varščine že izpustili.

Dobila vozniško dovoljenje po 950 poskusih

SEUL - Južnokorejska Ča Sa Son je dokazala, da lahko človeku uspe tudi nemogoče. 68-letnica je od leta 2005 skoraj vsakodnevno poskušala opraviti pisni del vozniškega izpita, vendar ji to nikakor ni uspelo. Želja se ji je izpolnila v sredo, ko ji je pisni del izpita v 950. poizkusu le uspelo opraviti, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Južnokorejska je samo za obrace za prijavo na izpit porabila več kot pet milijonov korejskih vonov. Toda vztrajno gospodzja čaka še praktični del izpita.

V nemških bordelih vsi varni pred gripo

HANNOVER - V svetu v zadnjih dneh narašča strah pred novo gripe, v bordelih v nemškem Hannoveru pa strankam zagotavljajo, da se lahko pri njih počutijo varne, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Da nevarnosti okužbe s prašičjo gripo v bordelih v Hannoveru ni, lastniki opozarjajo z napisi, ki jih lahko razumejo tudi tuji: »Ni gripe - vsi imuni« (No Grippe - All immun). Poleg napisov prikazujejo tudi prečrтанega roza prašička in injekcijo.

Veliko prostitutk se sredi tedna v Hannoveru cepilo proti novi gripi. V nekaterih bordelih pa lahko zaradi nevarnosti gripe delajo le še prostitutke, ki imajo dokazilo, da so se cepile proti prašičji gripi, še navaja dpa.

Krava dobila umetne zadnje noge

WASHINGTON - Leto dni stará krava iz ZDA, ki so ji moralci zaradi ozeblin amputirati obe zadnje noge, je kot prva na svetu dobila umetne noge, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Protezi so ji namestili veterinarji z univerze v Coloradu. Junica z imenom Meadow (Travnik) je na zadnjih nogah dobila ozeblino, zato se je zasmilila sosedji njenega lastnika, ki jo je »posvojila« in razvajala kot domačo ljubljenko. Nato pa jo je odpeljala na veterinarsko klinikno univerzo v Coloradu. Tam ji je ekipa anestezistov in kirurgov prejšnji mesec amputirala obe zadnje nogi in ji namestila protezi. »Nekaj ur zatem je že hodila,« so sporočili z univerze v Coloradu. Več tisoč dolarjev vredno operacijo je plačala nova lastnica krave.

V Mariboru prva zasebna rusko-ukrajinska prodajalna

MARIBOR - V Mariboru je včeraj odprla svoja vrata odprla prva zasebna rusko-ukrajinska prodajalna z mešanim blagom. Kot je povedala njena lastnica Nadja Belec, se bo trgovina na Črtomirovi ulici razteza na dobrih 40 kvadratnih metrov, ime Čeburaška pa je dobila po za otroke znamenitem liku iz ruske pravljice.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Alberto Savinio: »Capitano Ulisse« / Režija Giuseppe Emiliani. Urnik: danes, 8. in v torek, 10. ob 16.30, od srede, 11. do sobote, 14. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.

Od srede, 11. do sobote, 14. novembra / Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be«. Nastopajo Giuseppe Tambieri in Daniela Mazzucato, režija Elisabetta Courir.

Dvorana Bartoli

Marcu Martinelli in Ermanna Montanari: »Overture alcina« / Urnik: Danes, 8. novembra ob 17.00.

Dacia Mariani: »Stravaganza« Režija: Claudio Misulin, nastopajo: Claudio Misulin, Sabrina Nonne Wagner, Dario Kuzma, Donatella Di Gilio, Gabriele Palmano in Giuseppe Feminiano. Urnik: od torka, 10., do sobote, 14. ob 21.00.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 9. ob 19.30 ter v torek, 10. novembra ob 18.00 / Thomas Middleton, William Rowley: »Premenjave«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Sašo in Mojna Jurcer: »Medejin krik«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

Mala drama

V torek, 10. novembra ob 20.00 / Co-nor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog Masakra«.

V petek, 13. novembra ob 20.00 / Ajshil: »Priběžnice«.

V soboto, 14. novembra ob 20.00 / Ajshil: »Priběžnice«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 9. novembra ob 9.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V torek, 10. novembra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Branislav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

Mala scena

V sredo, 11. novembra ob 15.00 in ob 17.30 / Marius von Mayenburg: »Grđoba«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

Cankarjev dom

Danes, 8. novembra ob 20.00 Dvorana Duše Počkaj / David Harrower: »Črni kos«, režija: Rene Maurin, nastopata: Ivan Babić in Janez Starina.

Sentjakobsko gledališče

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / J. Hašek: Prigodek dobrega vojaka Švejkova« (komedijska).

V petek, 13. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Tržaško koncertno društvo

Adrian Grant: »Thriller live« / Režija in koreografije od Garyja Lloyda. Urnik: danes, 8. novembra ob 16.00 in ob 20.30.

Jutri, 9. novembra / »Quartetto Sine Nomine z A. Pay - Klarinet«. Program: W.A. Mozart - Quintetto K581; H. Dutilleux - "Ainsi la nuit" za loke; J. Brahms - quintetto op. 15.

WUNDERKAMMER

Festival antične glasbe

V soboto, 14. novembra ob 20.30 Civico Museo Sartorio, dvorana Giorgio Costantinides / Deda Cristina Colonna in Mara Galassi »Voluptas dolendi. I gesti del Caravaggio«.

V torek, 17. novembra ob 20.30 Civico Museo Sartorio, dvorana Giorgio Costantinides / »Riservata dolcezza«, nastopa Bernard Brauchli - klavikord.

WUNDERGARTEN

Glasovi geta

V četrtek, 12. novembra ob 20.30 / »Magnificat anima mea«. Nastopata Sabina Maculli - sopran in Alessandra Sagelli - orgle.

V ponedeljek, 16. novembra ob 20.30 Gledališče Bobbio / Caterina Venturini: »Ti ricordi, sara?«. Nastopata Fabio Ceccarelli - harmonika in Massimo Aureli - kitara.

BRIŠČIKI

KRD Dom (Briščiki 77)

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.30 / »Stories tales about animals and woods«, nastopa: Michele Veronese - keltska harfa.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V petek, 13. decembra / koncert skupine Musicum z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo obeležila tudi 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina izdala tudi zbirko osmih skladb.

V soboto, 21. ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra ob 17.00 / »Ceciljanka«. Nastopajo: zveza slovenske katoliške prosvete, sodelujejo zbori iz tržaške in videmške pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Vgorški stolnici

V soboto, 28. novembra ob 20.00 / »Visoka pesem« bo nastopala skupina Musicum z mezzosopraniško Eriko Reguljovo, baritonistom Eugeniom Legiadrijem Gallanijem in organistom Marcom Colello, prvič izvedla oratorij »Il cantico dei cantici«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

V sejni sobi občine

Danes, 8. novembra ob 17.00 / »O hišnem skladatelju« ob pevcih pevske skupine Musicum bo nastopil tudi troblini ansambel, ki ga sestavljajo glasbeniki iz FJK.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 9. novembra ob 20.00 Gallusova dvorana / »Državni orkester iz Lilla«. Dirigent: Jean-Claude Casadesus; solist: Herbert Schuch - klavir.

V torek, 10. novembra ob 20.15 Gallusova dvorana / »Down by riverside«. Nastopajo: The blind boys of Alabama in Preversation hall jazz band.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / Nastopa Simon Trpčeski - klavir.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 Klub CD / »Nova glasba za harmoniko«. Nastopajo: Klemen Leben in Ernő Sébastien - harmonika, Damir Fajfar - klarinet.

V četrtek, 12. in v petek, 13. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester slovenske filharmonije«. Dirigent: Matthias Bamberg, solistka: Dubrovka Tomšič Srebotnjak - klavir.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgovdovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti

načistično koncentrično uničevalno taboričče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

V Vili Revoltella: je na ogled razstava Carla Fontana pod naslovom »Grandi foglie blu«. Urnik: vsak dan od 15.30 do 17.30, do 8. novembra.

Narodna študijska knjižnica: v petek, 13. novembra ob 18.00 bo otvoritev razstave Tine Kralj Mandale. Predstavila jo bo Ani Tretjak, glasbeni utrinek Carlo Venier - flava.

Galerija Tržaška knjigarna: je na ogled razstava Franke Vecchieta pod naslovom »XS«.

OPČINE **V Bambičevi galeriji:** je na ogled razstava slik Eve Ronay: »Študije o člove-

KINOATELJE - V soboto, 14. novembra v Čedadu

Film Video Monitor Triptih o Nadiških dolinah

V soboto, 14. novembra se bodo pozno popoldan v Čedadu prizgali referitorji za poseben večer Film Video Monitorja 2009 posvečen avdiovizualnemu mediju, orodju antropološke refleksije. Pod drobnogledom bo film malega formata ter mnoge možnosti njegove uporabe in ponovne uporabe, od pripovedi do eksperimentiranja, od dokumentacije realnega do fikcije. Prireditve je v organizaciji Kinoateljeja, Kulturnega društva »Ivan Trinko« in Študijskega centra »Nedžida« in v sklopu raziskovalnika Alvara Petriciga in uvodna beseda Aleša Doktoriča, predsednika Kinoateljeja. Zbirko bo publiki predstavila raziskovalka in dokumentaristka Rossella Schillaci iz Torina.

Izginotju vasi Čišnje. Dvd zbirka filmov Triptih / Tritico / Triptych, ki so jo uredili Kinoateljeje (tudi v vlogi založnika), Študijski center Nedžida in Kulturno društvo Ivan Trinko, v spremni knjižici knjigidopolnjujeta prispevki avtorja Alvara Petriciga in uvodna beseda Aleša Doktoriča, predsednika Kinoateljeja. Zbirko bo publiki predstavila raziskovalka in dokumentaristka Rossella Schillaci iz Torina.

Predstavitev bo sledila projekcija njenega dokumentarnega filma Vjes (Petje), ki pripoveduje o albanski skupnosti v Bazilikati na jugu Italije. Avtorica, ki izmenjuje delo raziskovanja na terenu in realizacijo multimedijskih izdelkov za arhive in institucije, poučevanje in produkcijo avtorskih dokumentarcev, se je za ta film odpravila v predel San Constantino in San Paolo Albanese. Tamkajšnje ženske prenajo od matere do hčere stare vjeshe - pesmi, ki pripovedujejo o begu Albancev v južno Italijo pred petimi stoletji in ki so istočasno tudi orodje/izraz sproščanja žensk, ki pesmi »mečjo« iz enega griča na drugi za lajšanje dela na polju. Leta 1954 jih je kot prvi opisal antropolog Ernesto De Martino in sedaj je bila naloga Roselle Schillacci, da zbirka pričevanja teh žensk, ki ironično pripovedujejo o tem, kako so 40 let po tem same potovale po celi Italiji, ter tudi v Francijo in Albanijo, in na koncertih in prepevah te pesmi. Do-

kumentarec je bil izbran na raznih festivalih po Evropi in Južni Ameriki in je zmagal prestižne nagrade kot je npr. Nagrada Jean Rouch. Prikazuje torek življenje v teh vseh in njihov odnos med posameznikom in običaji, med katerimi so nekateri še vedno občuteni in prehajo iz roda v rod, drugi pa oso-vraženi. Gre za zgodbne o pogumnoih in ironičnih ženskah, o izseljevanju in vračanju, ki so bile pripovedovane v času enega poletja na vsakdanjih srečevanjih. Razkrivajo spomine, veselje in tegobe.

Po premoru se bo večer nadaljeval s projekcijo 5 kratkih filmov Paola Rojattija, posnetih na 8mm film v 60 letih v Nadiških dolinah, ki jih je Študijski center Nedžida za to priložnost obnovil, Renato Rinaldi pa je zanje komponiral glasbeno spremljavo. Uvodna prispevka bosta imela kulturni antropolog Miha Zadnikar in raziskovalec Mirco Santi.

Večer, s prostim vstopom, je organiziran v sodelovanju s Home Movies - Archivio Nazionale del Film di Famiglia (Bologna), Laboratorio La Camera Ottica - Film and Video Restoration (Dams Cinema Gorizia), Azul Film (Torino), s pokroviteljstvom Občine Čedad in Zveze slovenskih kulturnih društev in s podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in Avtonomne Dežele Furlanije Julijanske Krajine.

tah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure. Na-deljah pa od 10. do 19. ure. Na-javljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN Tolminski muzejski zbirki: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.</

"VSE LETO NA PREPIHU"

za zaposlene, za jadralce ...

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

 Primorski
dnevnik